

Základní školy a přijímací zkoušky vybrané souvislosti

Tematická zpráva

2025

2026

Základní školy a přijímací zkoušky – vybrané souvislosti

Tematická zpráva

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D., MBA

Mgr. Petr Suchomel, Dr.

Mgr. Tomáš Pavlas

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., MSc.

© Česká školní inspekce | Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5

1. vydání | Vydala a vytiskla: Česká školní inspekce | 2026

ISBN 978-80-53039-62-8 (brožováno)

ISBN 978-80-53039-63-5 (online ; pdf)

ISBN 978-80-53039-64-2 (online ; ePub)

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ	8
3	VOLBA VZDĚLÁVACÍ DRÁHY ŽÁKŮ	12
3.1	PŘECHOD ŽÁKŮ Z 1. STUPNĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLY DO OSMILETÝCH GYMNÁZIÍ	12
3.1.1	ROZDÍLY MEZI ŠKOLAMI A STABILITA ROZDÍLŮ V ČASE	12
3.1.2	VZTAH K VYBRANÝM CHARAKTERISTIKÁM ŠKOLY	13
3.1.3	VZTAH K PODMÍNKÁM, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮM VZDĚLÁVÁNÍ PODLE KRITERIÁLNÍHO MODELU KVALITNÍ ŠKOLA	16
3.2	PŘECHOD ŽÁKŮ DO ČTYŘLETÝCH A KRATŠÍCH OBORŮ VZDĚLÁNÍ STŘEDNÍ ŠKOLY	21
3.2.1	ROZDÍLY MEZI ŠKOLAMI A STABILITA ROZDÍLŮ V ČASE	22
3.2.2	VZTAH K VYBRANÝM CHARAKTERISTIKÁM ŠKOLY	24
3.2.3	VZTAH K PODMÍNKÁM, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮM VZDĚLÁVÁNÍ PODLE KRITERIÁLNÍHO MODELU KVALITNÍ ŠKOLA	25
4	ÚSPĚŠNOST UCHAZEČŮ V TESTECH PŘIJÍMACÍCH ŘÍZENÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY	32
4.1	ÚSPĚŠNOST V TESTECH PŘIJÍMACÍCH ŘÍZENÍ DO OSMILETÝCH GYMNÁZIÍ	32
4.1.1	ROZDÍLY MEZI ŠKOLAMI A STABILITA ROZDÍLŮ V ČASE	32
4.1.2	VZTAH K VYBRANÝM CHARAKTERISTIKÁM ŠKOLY	33
4.1.3	VZTAH K PODMÍNKÁM, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮM VZDĚLÁVÁNÍ PODLE KRITERIÁLNÍHO MODELU KVALITNÍ ŠKOLA	35
4.2	ÚSPĚŠNOST V TESTECH PŘIJÍMACÍCH ŘÍZENÍ DO ČTYŘLETÝCH A KRATŠÍCH OBORŮ VZDĚLÁNÍ	39
4.2.1	ROZDÍLY MEZI ŠKOLAMI A STABILITA ROZDÍLŮ V ČASE	39
4.2.2	VZTAH K VYBRANÝM CHARAKTERISTIKÁM ŠKOLY	41
4.2.3	VZTAH K PODMÍNKÁM, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮM VZDĚLÁVÁNÍ PODLE KRITERIÁLNÍHO MODELU KVALITNÍ ŠKOLA	43
5	PŘIJETÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY	48
5.1	PŘIJETÍ DO OSMILETÝCH GYMNÁZIÍ	48
5.1.1	ROZDÍLY MEZI ŠKOLAMI A STABILITA ROZDÍLŮ V ČASE	48
5.1.2	VZTAH K VYBRANÝM CHARAKTERISTIKÁM ŠKOLY	49
5.1.3	VZTAH K PODMÍNKÁM, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮM VZDĚLÁVÁNÍ PODLE KRITERIÁLNÍHO MODELU KVALITNÍ ŠKOLA	50
5.2	PŘIJETÍ DO ČTYŘLETÝCH A KRATŠÍCH OBORŮ	52
5.2.1	ROZDÍLY MEZI ŠKOLAMI A STABILITA ROZDÍLŮ V ČASE	52
5.2.2	VZTAH K VYBRANÝM CHARAKTERISTIKÁM ŠKOLY	53
5.2.3	VZTAH K PODMÍNKÁM, PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮM VZDĚLÁVÁNÍ PODLE KRITERIÁLNÍHO MODELU KVALITNÍ ŠKOLA	54
6	DOPORUČENÍ	58
	PŘÍLOHA 1 DOPLŇUJÍCÍ GRAFY	62
	PŘÍLOHA 2 ANALÝZY A PUBLIKACE ČESKÉ ŠKOLNÍ INSPEKCE	66

Úvod

1 ÚVOD

Výsledky žáků v přijímacích řízeních na střední školy jsou – přes řadu existujících omezení – dílčím odrazem kvality vzdělávání v základních školách. Záměrem této tematické zprávy je na základě dostupných dat o přijímacích řízeních na střední školy a informací zjištěných inspekčními týmy České školní inspekce identifikovat souvislosti mezi kvalitou podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v základních školách na jedné straně a tím, jak se žáci těchto škol rozhodují o volbě vzdělávací dráhy a jakých výsledků dosahují v přijímacích řízeních na střední školy na straně druhé. Tematická zpráva se věnuje jednak přechodu žáků z 1. stupně základní školy do osmiletých gymnázií, jednak přechodu žáků z 2. stupně základní školy do čtyřletých a kratších oborů vzdělání.

Při naplňování záměru tematické zprávy jsou využity dva hlavní zdroje dat a informací. Primárně se jedná o data Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání ze šesti přijímacích řízení na střední školy v období let 2019 až 2025.¹ Zde je potřeba mít na paměti, že v nastavení realizace přijímacích řízení dochází mezi jednotlivými roky k méně či více významným změnám. Hodnocení přijímacích řízení v letech 2024 a 2025 je například specificky založeno na datech z 1. kola přijímacího řízení. Druhým klíčovým zdrojem dat a informací jsou zjištění inspekčních týmů České školní inspekce v základních školách za období školních let 2018/2019 až 2024/2025. Poznatky sumarizované v kritériálním modelu Kvalitní škola poskytují komplexní obraz o kvalitě fungování škol napříč posuzovanými oblastmi.

Vedle dvou hlavních zdrojů jsou využity také další zdroje dat a informací, a to především pro vytvoření kontrolních proměnných, které charakterizují jednotlivé základní školy. V tomto ohledu se zejména jedná o data a informace:

- z dalších šetření České školní inspekce;
- matrik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o základních charakteristikách škol (např. typ zřizovatele školy, organizovanost školy, počet a charakteristiky žáků školy);
- Českého statistického úřadu ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021, které byly využity při stanovení hodnot ukazatele socioekonomických charakteristik prostředí školy;
- Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního pro odvození prostorové vzdálenosti lokalizace objektů škol.

Konkrétní metodické postupy, které byly využity pro naplňování záměru tematické zprávy, jsou blíže popsány v rámci dílčích analýz jednotlivých kapitol. Je vždy třeba brát v potaz existující metodická omezení, která jsou mimo jiné spojena s chybějícími daty o některých důležitých mechanismech ovlivňujících rozhodování a výsledky žáků v přijímacích řízeních na střední školy (např. podoba přípravy žáků na přijímací zkoušky). Prezentovaná zjištění také není možné interpretovat ve smyslu kauzální závislosti. Lze tak vnímat široké možnosti pro další rozšiřování a zlepšování stavu poznání problematiky.

¹ Konkrétně se jedná o roky 2019 až 2022, 2024 a 2025.

Shrnutí hlavních zjištění

2 SHRNUÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

PŘECHOD NA OSMILETÁ GYMNAZIA

Základní charakteristiky přijímacího řízení

V období let 2019 až 2025 se do osmiletých gymnázií hlásí přibližně 16 až 17 % žáků z pátých ročníků základních škol, přičemž přijata je zhruba polovina uchazečů. Mezi základními školami existují značné rozdíly v podílu žáků hlásících se do osmiletých gymnázií, v průměrné úspěšnosti uchazečů v testech přijímacího řízení i v podílu přijatých uchazečů. Pozice jednotlivých škol v těchto ukazatelích zůstává v čase relativně stabilní.

Vztah konkurence a výsledků žáků

Analýza prokázala významný vztah mezi podílem žáků školy účastnících se přijímacího řízení a jejich průměrnou úspěšností v testech. Uchazeči ze škol s vyšší účastí žáků dosahují v průměru lepších výsledků, a to i po zohlednění dalších faktorů, jako je vzdálenost od gymnázia, socioekonomické prostředí školy, typ zřizovatele nebo velikost školy. Tento poznatek naznačuje, že vyšší konkurenční prostředí je spojeno s lepšími výsledky uchazečů.

Vliv charakteristik školy

Vyšší účast žáků v přijímacím řízení i jejich lepší úspěšnost v testech jsou spojeny s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí školy, se soukromými a církevními školami, s většími školami s výukou pouze na 1. stupni a s většími plně organizovanými školami.

Vzdálenost od nejbližšího osmiletého gymnázia sice snižuje účast žáků v přijímacím řízení, ale uchazeči ze vzdálenějších škol dosahují po zohlednění dalších faktorů lepších výsledků v testech, což může naznačovat jejich vyšší motivaci.

Vztah ke kvalitě fungování školy

Hodnocení vztahu kritérií modelu Kvalitní škola k ukazatelům přijímacího řízení ukazuje menší rozdíly mezi kategoriemi škol (výborná, očekávaná, horší než očekávaná úroveň) než v případě strukturálních charakteristik škol.

Školy s výborným hodnocením v následujících oblastech vykazují nižší podíl žáků hlásících se do osmiletých gymnázií:

- utváření zdravého školního klimatu;
- kvalitní komunikace a spolupráce mezi učiteli, žáky a rodiči;
- podněcování žáků k odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolě.

Školy s horším než očekávaným hodnocením v následujících oblastech vykazují vyšší podíl žáků hlásících se do osmiletých gymnázií:

- koncepční a výsledkově orientované řízení školy;
- personální řízení a profesní rozvoj pedagogů;
- respektování individuálních potřeb žáků.

Tato zjištění naznačují existenci dvou mechanismů: „**přitahující efekt**“ **kvalitní plně organizované školy** versus „**vytěsňující efekt**“ **školy s nedostatky** v klíčových oblastech. Když je plně organizovaná základní škola kvalitní a žáci i rodiče jsou spokojeni, méně žáků z nich odchází na osmiletá gymnázia. Pokud škola nepracuje dobře, více rodičů hledá pro své děti alternativu.

Co ovlivňuje úspěšnost v přijímacích testech

Vyšší průměrná úspěšnost uchazečů v testech je spojena s výborným hodnocením školy v komunikaci pedagogů vůči žákům, rodičům a kolegům a v práci s výsledky žáků.

Nižší průměrná úspěšnost je spojena s horším než očekávaným hodnocením školy v používaných výchovně-vzdělávacích strategiích, ve vedení žáků k odpovědnosti a samostatnosti a ve spolupráci pedagogů a vzájemné podpoře.

V případě testů z matematiky se projevuje silnější vztah ke kvalitě výuky (organizace výuky, výchovně-vzdělávací strategie, individualizace), u českého jazyka pak k naplňování očekávaných výsledků vzdělávacích programů.

Komplexní pohled na kvalitu školy

Vyšší hodnota komplexního indexu kvality fungování školy je po zohlednění vlivu dalších proměnných spojena s nižším zájmem žáků o účast v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií, s vyšší průměrnou úspěšností uchazečů v testech a s vyšším podílem přijatých uchazečů.

U plně organizovaných škol tedy vyšší kvalita celkového fungování vede k tomu, že vyšší podíl žáků a jejich rodičů volí pokračování ve vzdělávání na 2. stupni dané školy. U neúplných základních škol s pouze 1. stupněm je pozorován opačný vztah – lepší fungování školy je spojeno s vyšší účastí žáků v přijímacím řízení.

PŘECHOD NA ČTYŘLETÁ GYMNÁZIA, MATURITNÍ A NEMATURITNÍ OBORY VZDĚLÁNÍ

Základní charakteristiky přijímacího řízení

V období 2019 až 2025 je zastoupení žáků podávajících přihlášku do čtyřletých gymnázií relativně stabilní (přibližně 20 % žáků), stejně jako zastoupení uchazečů o maturitní obory vzdělání celkově (75–80 % žáků). Počet uchazečů i přijatých do čtyřletých gymnázií mírně roste.

Mezi základními školami existují značné rozdíly v zastoupení žáků s alespoň jednou přihláškou do čtyřletých gymnázií, v zastoupení žáků, kteří všechny přihlášky podali do nematuritních oborů, v průměrné úspěšnosti uchazečů v testech přijímacího řízení a v podílech uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaných maturitních oborů. Školy si zachovávají relativně stabilní pozici nejen ve sledovaných obdobích, ale i při porovnání ukazatelů mezi přijímacími řízeními do osmiletých a čtyřletých gymnázií.

Vztah konkurence a výsledků žáků

Podobně jako u osmiletých gymnázií platí, že uchazeči ze škol s vyšší účastí v řešení testů dosahují v průměru lepších výsledků, a to i po zohlednění vlivu dalších charakteristik škol. Mechanismus vyšší konkurence spojené s lepšími výsledky se tedy projevuje i v tomto segmentu přijímacího řízení.

Vliv charakteristik školy

Vyšší zastoupení žáků s přihláškou do čtyřletých gymnázií a vyšší úspěšnost v testech jsou spojeny s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí školy, se soukromými a církevními školami a s většími základními školami.

Negativní zjištění: Analýza odhalila silný negativní vztah mezi socioekonomickými charakteristikami prostředí školy a zastoupením žáků, kteří všechny své přihlášky podali do nematuritních oborů vzdělání. To naznačuje nižší vzdělávací ambice žáků pocházejících z nepříznivého socioekonomického prostředí – tedy že si žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí často ani nepodávají přihlášku na maturitní obory.

Vzdálenost školy od nejbližšího gymnázia sice snižuje zastoupení žáků s přihláškou do čtyřletých gymnázií, ale uchazeči ze vzdálenějších škol dosahují po zohlednění dalších faktorů lepších výsledků. Faktor vzdálenosti má podle očekávání oproti přijímacímu řízení do osmiletých gymnázií slabší vliv.

Vztah ke kvalitě fungování školy

Hodnocení vztahu kritérií modelu Kvalitní škola k ukazatelům oborového směřování přihlášek a úspěšnosti v testech ukazuje menší rozdíly mezi kategoriemi škol (výborná úroveň, očekávaná úroveň, horší než očekávaná úroveň) než v případě strukturálních charakteristik (zejména socioekonomických).

Vyšší zájem o čtyřletá gymnázia je charakteristický pro školy s výborným hodnocením v:

- práci s výsledky a motivací žáků;
- organizaci výuky pedagogy;
- externí spolupráci.

Nižší zájem o čtyřletá gymnázia je spojen se školami s horším než očekávaným hodnocením v:

- personálních podmínkách (kvalifikovanost, spolupráce učitelů, profesní rozvoj ředitelů);
- realizaci výuky (výchovně-vzdělávací strategie, individualizace).

Vyšší podíl uchazečů podávajících všechny přihlášky do nematuritních oborů je spojen s nízkou kvalitou využívání výchovně-vzdělávacích strategií. Nižší podíl těchto uchazečů je naopak vztažen k výborné úrovni práce s výsledky a motivací žáků a k utváření zdravého školního klimatu.

Co ovlivňuje úspěšnost v přijímacích testech

Pozitivní vztah k výsledkům uchazečů v testech je spojen s výborným hodnocením školy v:

- naplňování očekávaných výsledků vzdělávání;
- práci s výsledky a motivací žáků;
- kvalifikovanosti, profesionalitě a spolupráci pedagogů;
- komunikaci mezi aktéry školy;
- strategickém řízení školy;
- v matematice navíc: organizaci a realizaci výuky.

Negativní vztah k výsledkům je spojen s horším než očekávaným hodnocením školy v:

- organizaci a realizaci výuky (výchovně-vzdělávací strategie, individualizace);
- vedení žáků k odpovědnosti a samostatnosti;
- naplňování očekávaných výsledků a práci s výsledky;
- personálním řízením a spolupráci pedagogů;
- utváření zdravého školního klimatu.

Tato zjištění podporují přístup k fungování školy jako k celostnímu systému, kde úspěšnost žáků v přijímacích zkouškách závisí na kvalitě práce školy v širokém spektru oblastí.

Komplexní pohled na kvalitu školy

Vyšší hodnoty komplexního indexu kvality fungování školy jsou po zohlednění vlivu dalších proměnných spojeny s vyšším zájmem uchazečů o čtyřletá gymnázia (alespoň jedna přihláška), s vyšší průměrnou úspěšností v testech přijímacího řízení a s vyšším podílem uchazečů přijatých do nejvíce preferovaných maturitních oborů v rámci první priority.

Na rozdíl od přijímacího řízení do osmiletých gymnázií zde kvalitní škola podporuje vyšší vzdělávací ambice žáků, což je očekávané vzhledem k tomu, že žáci základní školu v každém případě opouštějí.

Srovnání s přijímacím řízením do osmiletých gymnázií

Podstatný je odlišný směr vztahu komplexního ukazatele kvality školy k účasti žáků v přijímacích řízeních:

- **u osmiletých gymnázií:** vyšší kvalita plně organizované školy → nižší odchod žáků;
- **u čtyřletých gymnázií:** vyšší kvalita školy → vyšší zájem o gymnázia.

Tento rozdíl odráží odlišnou situaci – u osmiletých gymnázií kvalitní plně organizovaná škola „přitahuje“ žáky k setrvání, u čtyřletých gymnázií kvalitní škola podporuje vyšší vzdělávací aspirace při nevyhnutelném přechodu na střední školu.

A decorative horizontal bar spanning the width of the page. It consists of a long gray rectangle on the left, a large white number '3' in the center, and a shorter gray rectangle on the right.

3

Volba vzdělávací dráhy žáků

3 VOLBA VZDĚLÁVACÍ DRÁHY ŽÁKŮ

3.1 Přechod žáků z 1. stupně základní školy do osmiletých gymnázií

Konec 1. stupně základní školy představuje důležitý okamžik v rozhodování žáků a jejich rodičů o volbě další vzdělávací dráhy. Za zásadní lze považovat přijímací řízení do osmiletých gymnázií a primárně pak rozhodnutí, zda se přijímacího řízení účastnit, či nikoli. V návaznosti na tuto skutečnost jsou v této podkapitole tematické zprávy řešeny otázky:

- Jak se mezi jednotlivými základními školami liší zastoupení žáků, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií? Je postavení základních škol v čase stabilní?
- Liší se zastoupení žáků, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií, vzhledem k vybraným charakteristikám základních škol a vzhledem k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání základních škol tak, jak jsou posuzovány inspekčními týmy České školní inspekce?

Odpovědi na uvedené otázky byly nahlíženy skrze ukazatel vyjadřující podíl žáků základních škol, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií, k celkovému počtu žáků 5. ročníku základních škol (pro dané období).² Analýzy jsou založeny na celkem šesti přijímacích řízeních v období mezi roky 2019 a 2025.³

3.1.1 Rozdíly mezi školami a stabilita rozdílů v čase

Přihlášku v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií podalo v období mezi roky 2017 a 2025 každoročně (s výjimkou roku 2021 ovlivněného událostmi pandemického onemocnění covid-19) přibližně 16–17 % žáků 5. ročníku základních škol (tabulka 1). Zájem o přechod na osmiletá gymnázia je tedy v čase relativně stabilní.

TABULKA 1 | Statistiky přijímacích řízení do osmiletých gymnázií – období let 2017 až 2025⁴

Ukazatel	Rok přijímacího řízení								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uchazeči s přihláškou v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií (v tis.)	18,4	18,8	19,6	19,3	17,5	18,0	19,0	19,5*	19,4*
Žáci 5. ročníku základních škol v odpovídajícím školním roce (v tis.)	105,4	110,6	117,4	117,2	117,4	112,4	113,0	111,3	113,1
Poměr počtu přihlášených uchazečů k počtu žáků 5. ročníku	0,174	0,170	0,166	0,165	0,149	0,160	0,168	0,175	0,172

* Zachycen je počet uchazečů v prvním kole přijímacího řízení. Ve druhém kole přijímacího řízení se do osmiletých gymnázií přihlásilo 714 uchazečů v roce 2024 a 591 uchazečů v roce 2025.

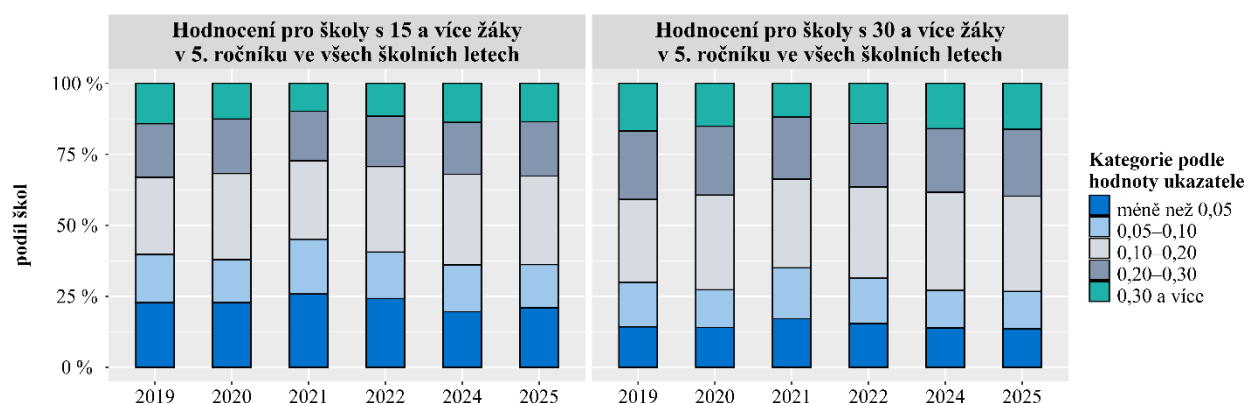
Je nicméně možné pozorovat značné rozdíly mezi školami – zhruba desetina škol vykazovala velmi nízký zájem žáků o přechod do osmiletého gymnázia, stejně tak v přibližně desetině škol byl podíl zájemců o přechod na víceleté gymnázium značný (graf 1).⁵

² Využita byla data Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání týkající se přijímacího řízení na střední školy a statistických výkazů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o počtech žáků ve školách.

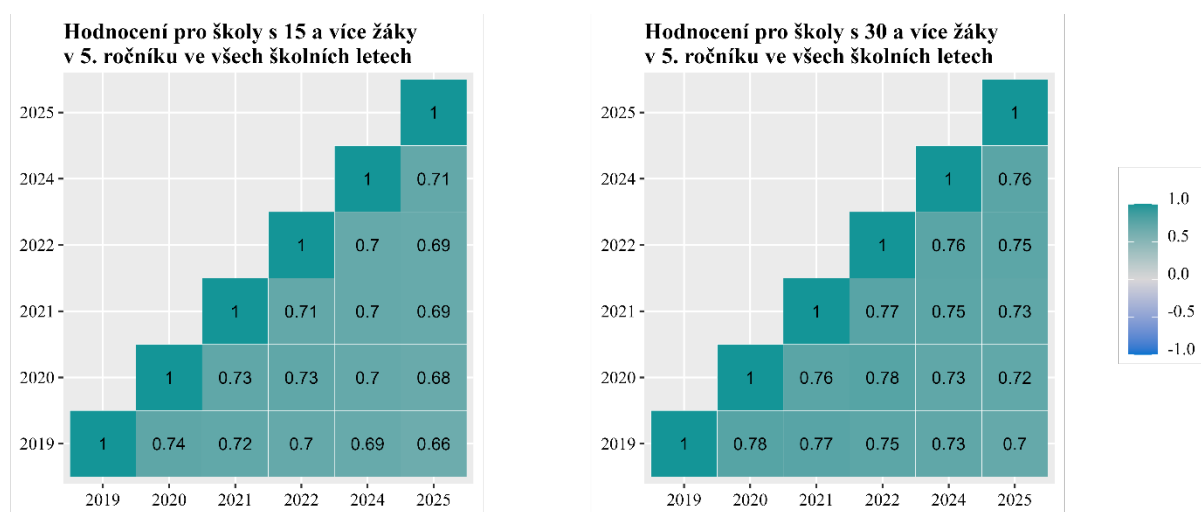
³ Do dalších hodnocení nebyly zařazeny základní školy, které jsou zřizované pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

⁴ CZVV (2023). *Jednotná přijímací zkouška 2023. Signální výsledky*. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. CZVV (2025). *Data a analýzy. Jednotná přijímací zkouška. Vizualizace dat*. [online]. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. MŠMT (2025). *Statistický informační systém Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Statistická ročenka školství*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

⁵ Pro odstranění vlivu škol s (velmi) malým počtem žáků 5. ročníku byly posuzovány dvě situace, kdy byly do hodnocení zařazeny jen školy splňující podmínku alespoň 15, respektive alespoň 30 žáků 5. ročníku ve všech hodnocených školních letech.

GRAF 1 | Podíly škol podle kategorií vyjadřujících zastoupení žáků školy, kteří v daném roce podali přihlášku do osmiletých gymnázií

Pro účel posouzení, nakolik se míra zájmu žáků o přechod na osmileté gymnázium v jednotlivých školách meziročně mění, byl pro každou dvojici školních let vypočten korelační koeficient podílů žáků s podanou přihláškou do osmiletého gymnázia (graf 2). Získané vysoké kladné hodnoty korelačních koeficientů ukazují, že v naprosté většině základních škol se podíl žáků, kteří usilují o přijetí do osmiletého gymnázia, meziročně příliš nemění (jen výjimečně dochází u malé části škol v různých letech k výraznějším změnám).

GRAF 2 | Korelační koeficient hodnot podílů žáků školy, kteří v daném roce podali přihlášku do osmiletých gymnázií – dvojice přijímacích řízení

Pozn.: Ve výpočtu byla využita neparametrická podoba korelačního koeficientu.

3.1.2 Vztah k vybraným charakteristikám školy

Uvedená zjištění vyvolávají otázku, nakolik rozdíly v zájmu žáků o účast v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií souvisejí s vybranými charakteristikami základních škol. Pozornost byla věnována:

- vzdálenosti školy od nejbližšího osmiletého gymnázia s rozlišením čtyř kategorií škol – (i) školy ve vzdálenosti méně než 1 km; (ii) školy ve vzdálenosti 1 až 5 km; (iii) školy ve vzdálenosti 5 až 10 km; (iv) školy ve vzdálenosti 10 km a více od nejbližšího osmiletého gymnázia;⁶

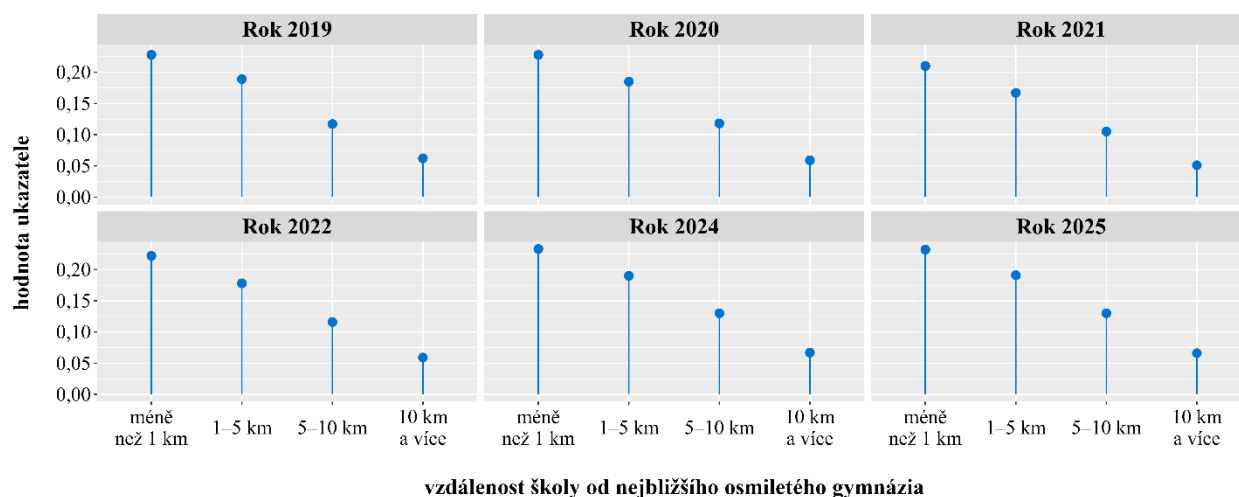
⁶ Vzdálenost školy od nejbližšího osmiletého gymnázia je vyjádřena vzdušnou čarou, přičemž ve výpočtech je zohledněna změna struktury základních škol i osmiletých gymnázií ve sledovaných školních letech. V budoucnu je možné použít pro tento účel přirozenější ukazatel dopravní vzdálenosti.

- socioekonomickým charakteristikám prostředí školy s rozlišením čtyř kategorií škol – (i) 20 % škol s nejlepšími charakteristikami; (ii) 30 % škol s lepšími charakteristikami; (iii) 30 % škol s horšími charakteristikami; (iv) 20 % škol s nejhoršími charakteristikami;⁷
- typu zřizovatele školy s rozlišením tří kategorií škol – (i) školy zřizované církvemi; (ii) školy zřizované obcemi; (iii) školy zřizované subjekty soukromého sektoru;
- velikosti a organizovanosti školy s rozlišením osmi kategorií škol – (i) školy jen s prvním stupněm s méně než 75 žáky; (ii) školy jen s prvním stupněm se 75 až 149 žáky; (iii) školy jen s 1. stupněm se 150 a více žáky; (iv) plně organizované školy s méně než 150 žáky; (v) plně organizované školy se 150 až 299 žáky; (vi) plně organizované školy se 300 až 449 žáky; (vii) plně organizované školy se 450 až 599 žáky; (viii) plně organizované školy se 600 a více žáky.

Rozdíly mezi takto vymezenými kategoriemi byly pro jednotlivá přijímací řízení a jednotlivé charakteristiky škol posuzovány opět prostřednictvím podílu žáků s podanou přihláškou na osmileté gymnázium.

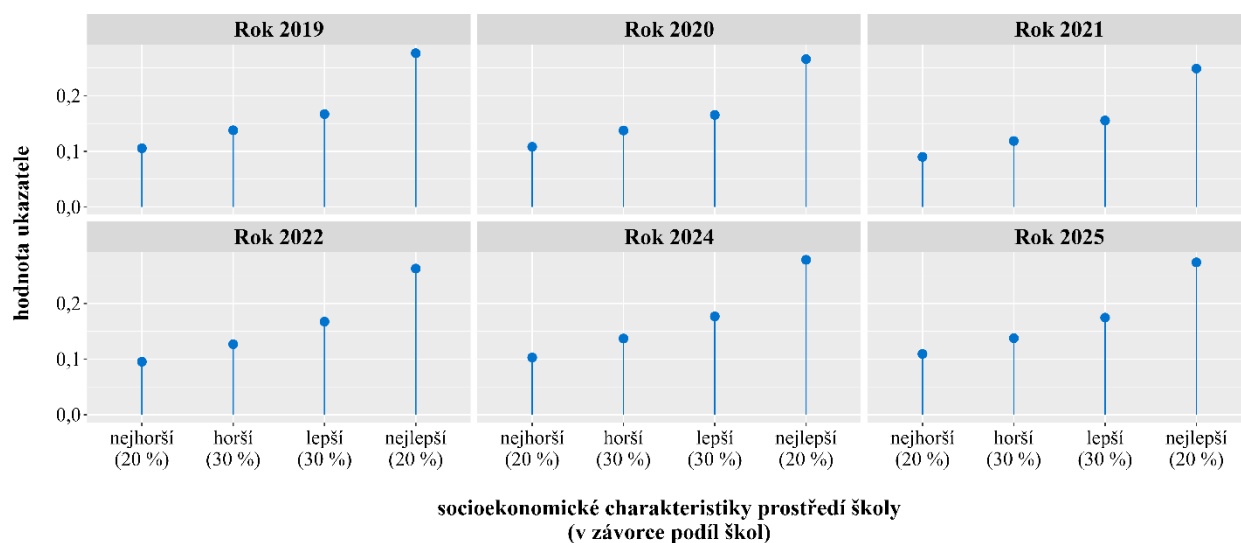
Graf 3 představuje očekávaný poznatek – vyšší vzdálenost základní školy žáka od osmiletého gymnázia významně snižuje tendenci podat si přihlášku do přijímacího řízení. Pro základní školy, které jsou umístěny v největší vzdálenosti od osmiletého gymnázia, je charakteristická nejnižší účast žáků 5. ročníku v přijímacím řízení a naopak – s klesající vzdáleností základní školy od osmiletého gymnázia zájem žáků o studium ve víceletém gymnáziu roste; rozdíly mezi hodnotami posuzovaného ukazatele v krajních kategoriích (0,16–0,20) znamenají přibližně 3–4krát vyšší zájem u nejbližších škol oproti školám nejvzdálenějším.

GRAF 3 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií – vzdálenost školy od nejbližšího osmiletého gymnázia

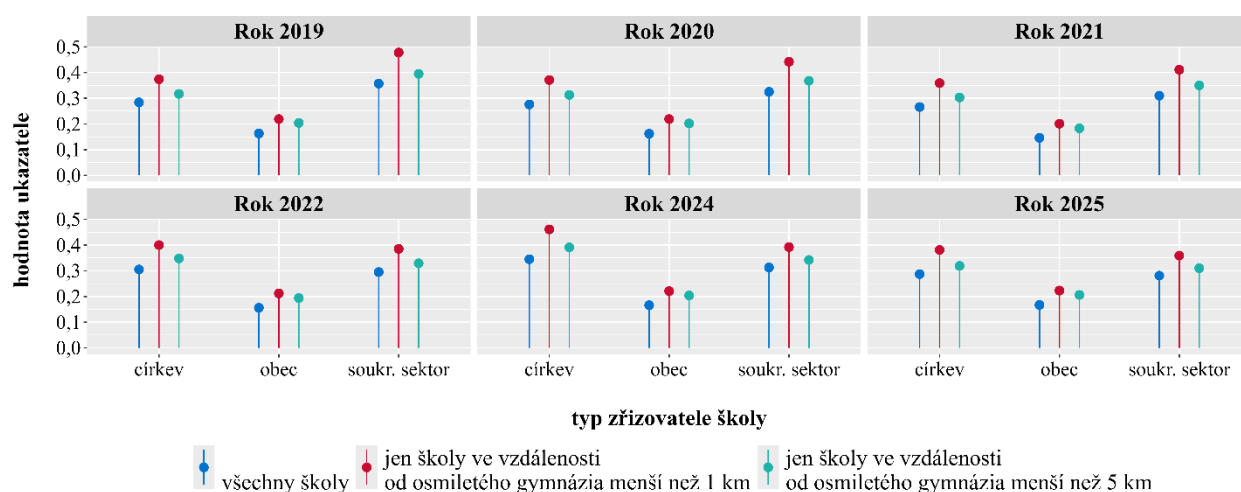
Další často zmiňovaný poznatek poukazuje na lepší socioekonomické zázemí žáků osmiletých gymnázií. Graf 4 potvrzuje relevanci tohoto zjištění také pro zájem žáků o účast v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií. Výrazně vyšší účast je typická pro žáky základních škol, které jsou charakteristické lepším socioekonomickým prostředím, naopak výrazně nižší účast pro žáky škol s horšími charakteristikami socioekonomického prostředí. I v tomto případě zůstávají rozdíly sledovaného ukazatele mezi čtyřmi vymezenými kategoriemi škol v jednotlivých přijímacích řízeních obdobné (cca 0,16–0,17 pro dvě krajní kategorie). Za pozornost stojí zřetelný odstup kategorie škol s nejlepšími charakteristikami socioekonomického prostředí od zbývajících tří kategorií škol.

⁷ Ukazatel socioekonomických charakteristik prostředí školy byl konstruován z proměnných, které charakterizují jednak vnitřní prostředí školy (informace o socioekonomických charakteristikách žáků z testování České školní inspekce, informace o zastoupení žáků z odlišných kulturních a životních podmínek z výkazů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kvalifikovaný odhad zastoupení žáků s horšími socioekonomickými charakteristikami provedený řediteli škol), jednak lokalitu umístění školy na základě dat o vzdělání a zaměstnání obyvatelstva v území (Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 – Český statistický úřad). Ve druhém případě bylo vycházeno z umístění školy v rámci dílů základních sídelních jednotek, tj. nejmenšího územního celku, přičemž výpočet dále zohledňoval tzv. *spatial lag* první a druhé úrovně, kdy s rostoucí vzdáleností byla snižována váha souvisejících dat.

GRAF 4 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií – socioekonomické charakteristiky prostředí školy

Vyšší zájem o přijímací řízení do osmiletých gymnázií vykazují žáci škol neveřejných zřizovatelů (graf 5). Rozdíly mezi školami neveřejných zřizovatelů a školami zřizovanými obcemi pro jednotlivá přijímací řízení mírně kolísají. Podíl žáků škol soukromých zřizovatelů v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií v čase o něco klesá, což může souviset s postupným rozšiřováním (zvyšováním počtu škol i žáků) soukromých základních škol (vyšší různorodost hodnot škol neveřejných zřizovatelů je také potřeba dát do kontextu výrazně nižšího počtu žáků těchto škol oproti žákům škol zřizovaných obcemi).

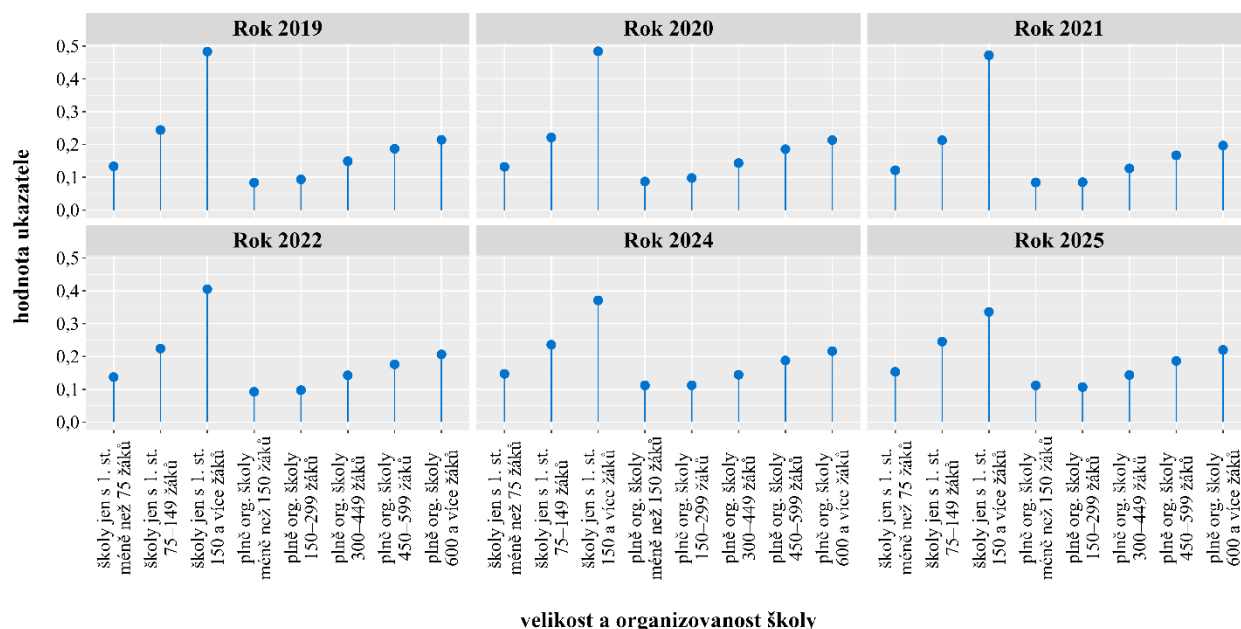
Uvedená zjištění lze doplnit ještě o další úvahu. Neveřejné školy bývají lokalizovány blíže osmiletým gymnáziím než školy zřizované obcemi. Lze vyšší účast žáků neveřejných škol v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií zaznamenat i tehdy, když budou do hodnocení zařazeny jen školy umístěné srovnatelně blízko nejbližšímu osmiletému gymnáziu? Graf 5 ukazuje, že i v tomto případě je zájem žáků neveřejných škol o přijímací řízení do osmiletých gymnázií vyšší než zájem žáků škol zřizovaných obcemi.

GRAF 5 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií – typ zřizovatele školy

Graf 6 se zabývá hodnocením vlivu velikosti (počet žáků) a organizovanosti školy. Větší velikost školy, ať už neúplné s jen 1. stupněm, nebo úplné, je spojena s vyšším podílem žáků, kteří podávají přihlášku do osmiletého gymnázia; nejvyšší podíl přihlášených k přijímacím zkouškám je charakteristický pro žáky větších základních škol jen s 1. stupněm vzdělávání, v čase se však rozdíly mezi hodnotami této kategorie a dalších kategorií škol snižují. To může souviset s přeměnou některých větších základních škol v zázemí velkých měst, ve kterých původně probíhala výuka

jen na 1. stupni, na plně organizované školy s výukou i na 2. stupni.⁸ Nejnižší účast žáků v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií je pak charakteristická pro menší plně organizované školy. Vyšší účast žáků základních škol jen s 1. stupněm vzdělávání v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií souvisí bezesporu i s tím, že tyto žáci musí v 5. ročníku změnit školu, ať již jde o osmileté gymnázium, nebo o plně organizovanou základní školu. Naopak v plně organizované škole mohou žáci na 2. stupni dále pokračovat v jim známém prostředí.

GRAF 6 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií – velikost a organizovanost školy

Při interpretaci popsaných poznatků týkajících se čtyř hodnocených charakteristik škol je třeba mít na paměti jejich vzájemnou provázanost. Takto se například školy jen s 1. stupněm vzdělávání v zázemí největších měst České republiky častěji vyznačují lepšími socioekonomickými charakteristikami rodinného prostředí žáků, existující nabídkou míst na osmiletých gymnáziích v relativně blízkém okolí a chybějící možností pokračovat ve školní docházce na původní základní škole. Je pak otázkou, jak se v konkrétní škole projeví vzájemná provázanost uvedených charakteristik a který z vlivů v konkrétní škole převládne.

3.1.3 Vztah k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání podle kritériálního modelu Kvalitní škola

Účast žáků v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií byla dále posuzována ve vztahu k ukazatelům podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Za tímto účelem byl především využit kritériální model Kvalitní škola, který Česká školní inspekce využívá pro hodnocení škol během inspekční činnosti.⁹ Využívaná kritéria jsou členěna do šesti oblastí, přičemž pro každé kritérium jsou školy hodnoceny na jedné ze čtyř úrovní – výborná, očekávaná, vyžadující zlepšení a nevyhovující. Pro účely této zprávy byly poslední dvě úrovně brány společně jako horší než očekávaná úroveň, celkově tak byly pro každé kritérium vymezeny tři kategorie škol. Rozdíl mezi těmito kategoriemi škol byly opětovně posuzovány na základě ukazatele podílu mezi počtem žáků dané kategorie škol, kteří se přihlásili k přijímacímu řízení do osmiletých gymnázií, a počtem žáků 5. ročníku téže kategorie škol (také „podíl přihlášených žáků“). Hodnocení je provedeno souhrnně za všechna sledovaná přijímací řízení.

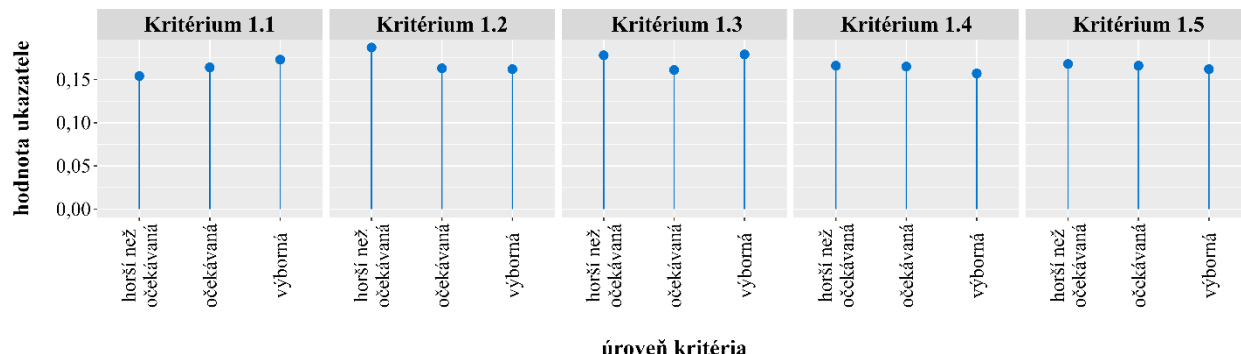
Grafy 7 a 8 zachycují výsledky hodnocení pro kritéria prvních dvou oblastí modelu Kvalitní škola – „Koncepce a rámec školy“ a „Pedagogické vedení školy“. Podíly přihlášených žáků v jednotlivých kategoriích škol se liší znatelně méně než v případě posuzovaných charakteristik škol. Zároveň lze zaznamenat dvě odlišné situace. U kritérií vztahujících se ke strategickému a personálnímu řízení školy je podíl přihlášených žáků nejvyšší u škol hodnocených na výborné úrovni; u kritérií zaměřených na školní klima a komunikaci takový vztah pozorován není. Uvedené skutečnosti evokují úvahu o působení dvou protichůdných mechanismů. Na jedné straně může kvalitní práce školy podněcovat žáky (a jejich rodiče) k přechodu na osmiletá gymnázia, a to i s ohledem na dosahované výsledky vzdělávání, na druhé

⁸ U těchto škol, které se typicky nachází v zázemí velkých měst, došlo ke změně v zařazení do kategorií velikosti a organizovanosti školy.

⁹ I v tomto případě byly z hodnocení vynechány školy zřizované výlučně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

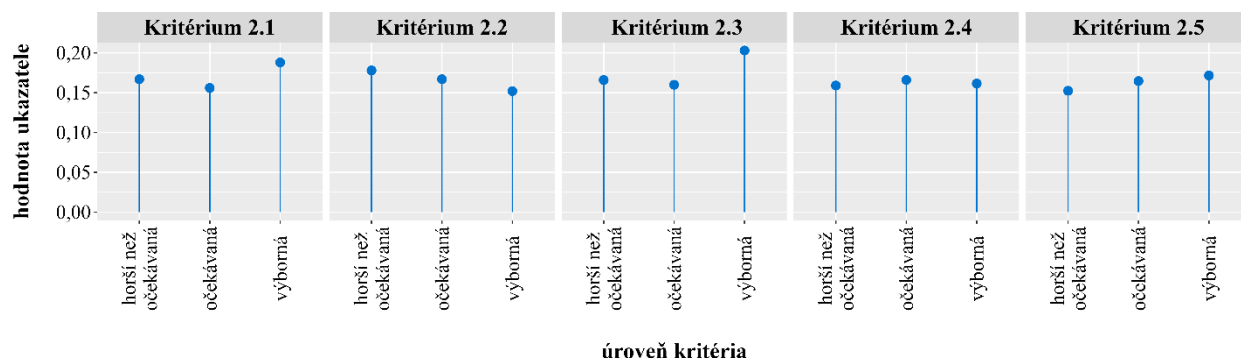
straně může kvalitní práce (plně organizované) školy odrazovat žáky (a jejich rodiče) od takového kroku, neboť jsou spokojeni ve stávající škole a chtějí v ní pokračovat i na 2. stupni. O síle vlivu každého z těchto mechanismů nelze bez dalšího zkoumání rozhodnout.

GRAF 7 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali přihlášku do osmiletých gymnázií – kritéria oblasti 1 „Koncepte a rámec školy“

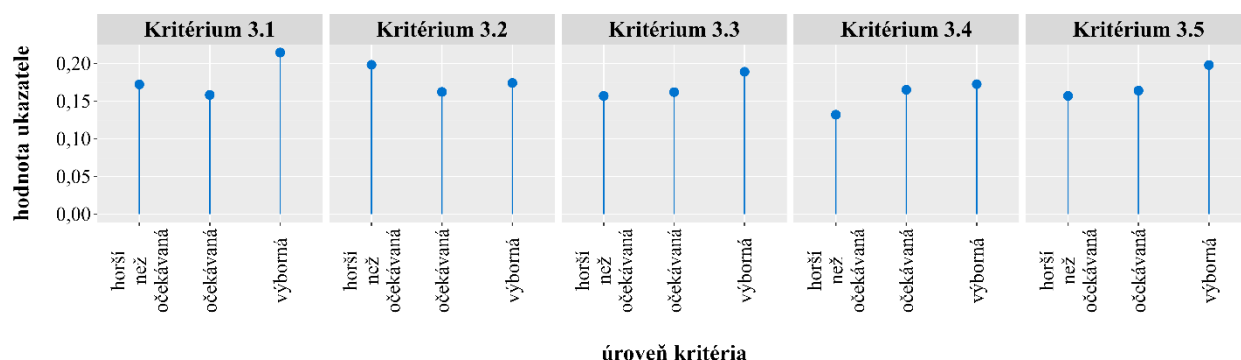
Pozn.: Kritérium 1.1 – Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Kritérium 1.2 – Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritérium 1.3 – Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy. Kritérium 1.5 – Škola spolupracuje s vnějšími partnery.

GRAF 8 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali přihlášku do osmiletých gymnázií – kritéria oblasti 2 „Pedagogické vedení školy“

Pozn.: Kritérium 2.1 – Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Kritérium 2.2 – Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Kritérium 2.3 – Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Kritérium 2.4 – Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

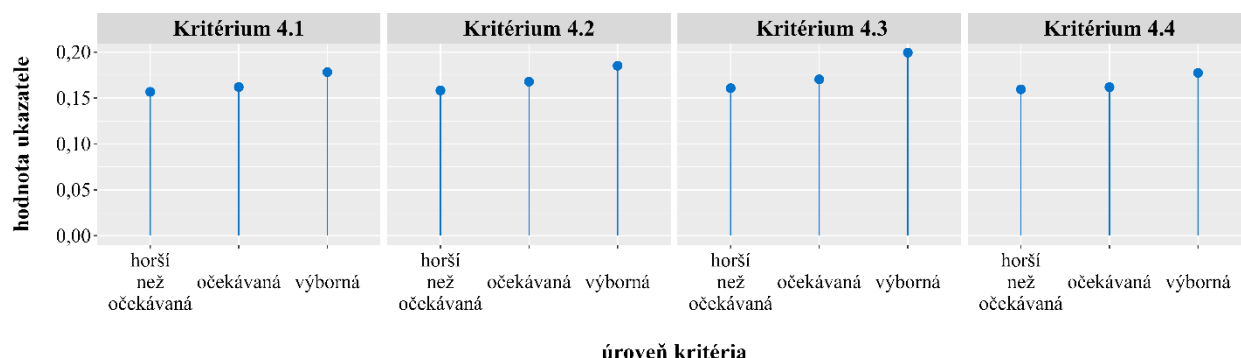
Graf 9 zachycuje hodnocení kritérií oblasti 3 modelu Kvalitní škola – „Pedagogický sbor“. I tentokrát jsou rozdíly v účasti žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií mezi kategoriemi škol s různou úrovní kritérií nižší, než je tomu v případě sledovaných charakteristik školy. Vyšší podíl přihlášených žáků je znatelný ve školách, které byly na výborné úrovni hodnoceny v kritériích spojených s kvalitativností, profesionalitou a profesním rozvojem pedagogů a s otevřeností pedagogů vůči odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolou žáků. Naproti tomu v případě kritérií souvisejících s kvalitou pedagogické komunikace vůči dalším aktérům školy nebyla souvislost s velikostí podílu přihlášených žáků zaznamenána.

GRAF 9 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali přihlášku do osmiletých gymnázií – kritéria oblasti 3 „Pedagogický sbor“

úroveň kritéria

Pozn.: Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Kritérium 3.4 – Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.

Také hodnocení v kritériích oblasti 4 modelu Kvalitní škola – „Výuka“ má na podíl žáků přihlášených do přijímacího řízení do osmiletých gymnázií slabší vliv než vzdálenost školy od osmiletého gymnázia nebo socioekonomická úroveň prostředí školy (graf 10). U všech čtyř kritérií ale platí, že podíl přihlášených žáků je vyšší v případě škol hodnocených na výborné úrovni. Graf 11 ukazuje analogické poznatky pro kritéria oblasti 5 modelu Kvalitní škola – „Vzdělávací výsledky žáků“. V případě kritéria poskytování účinné podpory všem potřebným žákům (kritérium 6.2) byl vyšší podíl přihlášených žáků zaznamenán u škol hodnocených na horší než očekávané úrovni (graf 11).¹⁰ Může to odrážet situaci, kdy žáci a/nebo jejich zákonní zástupci vnímají sníženou schopnost základní školy individualizovat přístup k žákům s potřebou podpory a hledají východisko v přechodu na osmileté gymnázium.

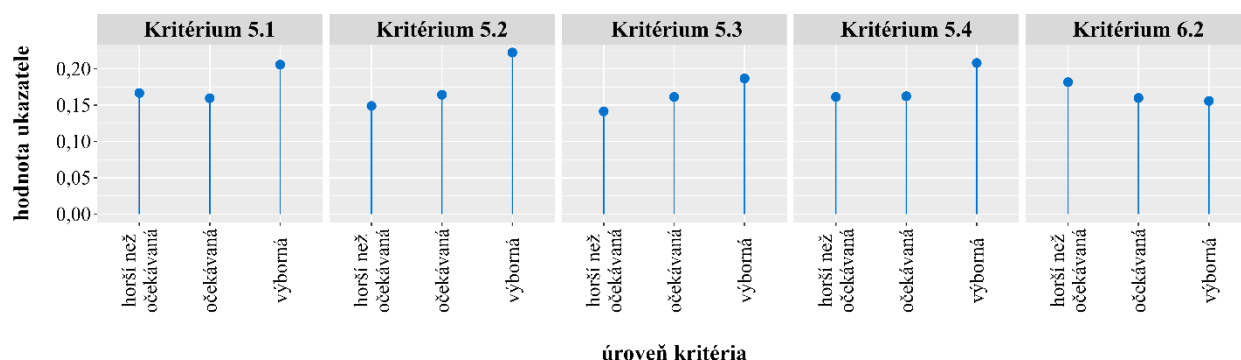
GRAF 10 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali přihlášku do osmiletých gymnázií – kritéria oblasti 4 „Výuka“

úroveň kritéria

Pozn.: Kritérium 4.1 – Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Kritérium 4.2 – Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Kritérium 4.3 – Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Kritérium 4.4 – Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

¹⁰ V grafu 11 není zachyceno hodnocení pro další dvě kritéria oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“. V případě těchto kritérií byl jen malý počet škol kategorizován na horší než očekávané úrovni.

GRAF 11 | Podíl žáků dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali přihlášku do osmiletých gymnázií – kritéria oblasti 5 „Vzdělávací výsledky žáků“ a kritérium 6.2 oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“

Pozn.: Kritérium 5.1 – Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Kritérium 5.2 – Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Kritérium 5.3 – Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty. Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání. Kritérium 6.2 – Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

Zjištění, která se týkají vztahů mezi účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií a hodnocením škol v kritériích modelu Kvalitní škola, mohou být ovlivněna jinými charakteristikami škol. Z tohoto důvodu byl vztah mezi kritérii modelu a účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií dále posuzován prostřednictvím jednoduchých regresních modelů na úrovni školy v následující podobě:

- Účast žáků školy v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) je vysvětlovanou proměnnou.
- Diskutované charakteristiky škol – vzdálenost školy od nejbližšího osmiletého gymnázia, socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy, velikost a organizovanost školy – plní roli kontrolních proměnných.
- Kritéria modelu Kvalitní škola jsou jako vysvětlující proměnné hlavním předmětem zájmu regresního modelování.

V modelování jsou postupně měněna kritéria modelu Kvalitní škola jako vysvětlující proměnné. Sledována je statistická významnost a podoba vztahů mezi vysvětlujícími proměnnými a vysvětlovanou proměnnou, přičemž očekávaná úroveň kritéria představuje referenční hodnotu.¹¹

Tabulka 2 shrnuje hlavní zjištění týkající se kritérií modelu Kvalitní škola. V případě škol hodnocených na výborné úrovni mají k účasti žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií významný vztah především kritéria, která jsou spojená s utvářením zdravého školního klimatu a s kvalitní, konstruktivní a respektující komunikací a spoluprací aktérů, v jejichž rámci je kladen důraz i na odpovědnost, samostatnost a sebekontrolu žáků. V takto nastavených školách – a při kontrole vlivu hodnocených charakteristik škol – má nižší podíl žáků tendenci podávat přihlášku do osmiletých gymnázií. V případě škol hodnocených na horší než očekávané úrovni vykazují významný vztah kritéria spojená s kvalitou koncepčního, výsledkově orientovaného a personálního řízení školy a respektování individuálních potřeb žáků a kritéria spojená s kvalifikovaností, profesionalitou a profesním rozvojem pedagogického sboru; ve školách s nízkou kvalitou koncepčního a personálního řízení, s opomíjením individuálních potřeb žáků a s horší kvalitou personálních podmínek má vyšší podíl žáků tendenci usilovat o přechod na osmileté gymnázium. Celkově je patrné, že horší práce školy vyjádřená horším kritériálním hodnocením se u sedmi kritérii statisticky významně podepisuje na vyšší tendenci žáků odejít na víceleté gymnázium, naopak dobrá práce školy vyjádřená výbornou úrovní inspekčního hodnocení tendenci žáků k přechodu na víceleté gymnázium snižuje.

Kromě sledování souvislosti podílu žáků přihlášených do přijímacího řízení do osmiletého gymnázia s kritériálním hodnocením školy byly analýze podrobeny také dílčí znaky výuky zaznamenávané inspekčními týmy ve vyučovacích hodinách českého jazyka a matematiky¹² na 1. stupni základní školy, které byly hospitovány inspekčními týmy v období školních let 2018/2019 až 2024/2025. V souladu s předchozími zjištěními (absence statisticky významných vztahů kritérii oblasti 4 – „Výuka“ modelu Kvalitní škola) byl zjištěn obdobný výskyt sledovaných znaků (jevů, situací) výuky ve školách bez ohledu na podíl žáků s přihláškou na osmileté gymnázium. Ve školách, které byly zařazeny do

¹¹ Z modelování byly vyřazeny školy s velmi malým počtem žáků v 5. ročníku základní školy.

¹² Voleny byly předměty, které hrají klíčovou roli v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií.

skupiny škol s nižší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií, však byly hodiny o něco častěji vedeny učitelem s aprobační odpovědí odpovídající vyučovanému předmětu.¹³

TABULKA 2 | Statistická významnost vysvětlujících proměnných odhadovaných regresních modelů, účast žáků školy v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlovaná proměnná, uvedena kritéria se statisticky významným vztahem

Kritérium	Podíl přihlášených žáků (očekávaná úroveň jako referenční hodnota)	
	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria
Kritérium 1.3	významně vyšší (*)	významně nižší (*)
Kritérium 1.5	nevýznamný	významně nižší (*)
Kritérium 2.1	významně vyšší (**)	nevýznamný
Kritérium 2.2	nevýznamný	významně nižší (***)
Kritérium 2.3	významně vyšší (**)	nevýznamný
Kritérium 2.5	nevýznamný	významně nižší (*)
Kritérium 3.1	významně vyšší (***)	nevýznamný
Kritérium 3.2	nevýznamný	významně nižší (**)
Kritérium 3.3	významně vyšší (**)	nevýznamný
Kritérium 3.4	nevýznamný	významně nižší (***)
Kritérium 5.1	významně vyšší (**)	nevýznamný
Kritérium 6.2	významně vyšší (***)	nevýznamný

Pozn.: (***) statisticky významná hodnota na 0,001 hladině významnosti; (**) statisticky významná hodnota na 0,01 hladině významnosti; (*) statisticky významná hodnota na 0,05 hladině významnosti.

Pro komplexní posouzení souvislostí míry zájmu o osmileté gymnázium byl z kritérií modelu Kvalitní škola pro každou školu stanoven celkový index, jehož vyšší hodnoty jsou spojeny s lepším hodnocením a nižší hodnoty s horším hodnocením podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání školy.¹⁴ Závěry z odhadu regresního modelu, v němž je tento index hlavní vysvětlující proměnnou, dobře ilustrují a doplňují dříve uváděná zjištění (graf 12).

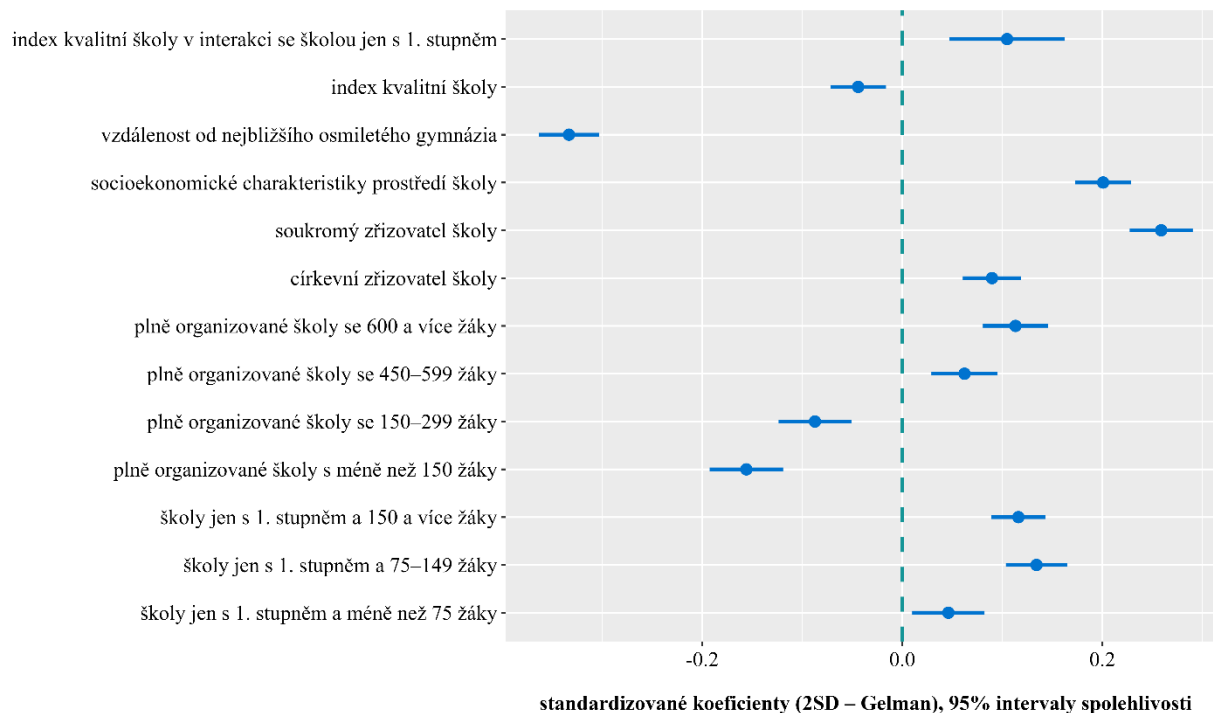
Vyšší účast žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií je charakteristická především pro školy s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí a školy zřizované soukromými subjekty. S rostoucí vzdáleností školy od nejbližšího osmiletého gymnázia se účast žáků významně snižuje. Nižší účast žáků je charakteristická také pro menší plně organizované základní školy, vyšší účast pak pro větší plně organizované školy i větší školy jen s 1. stupněm vzdělávání.

Při kontrole vlivu hodnocených charakteristik škol je lepší hodnocení celkového fungování školy významně asociováno s nižší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií. Kvalitní fungování školy tak zřejmě snižuje motivaci žáků (a jejich rodičů) k přechodu na osmileté gymnázium. Z grafu 12 je přitom patrné, že takový vztah platí pro plně organizované základní školy. V případě základních škol jen s 1. stupněm se ukazuje opačný vztah, kdy vyšší kvalita fungování školy je spojena s vyšší účastí – to je významná informace zejména ve světle toho, že žáci neúplných základních škol mění školu po 5. ročníku v každém případě. Dobrá práce školy patrně přispívá k lepší připravenosti a vyšším ambicím žáků takových škol.

¹³ V tomto ohledu je však potřeba upozornit na dvě skutečnosti. První skutečnost je spojena s tím, že vysoký podíl hospitovaných hodin českého jazyka a matematiky (85 %) byl na 1. stupni veden učitelem s odpovídající aprobační. Druhá skutečnost pak souvisí s tím, že kritéria modelu Kvalitní škola, která se vztahují k personálním podmínkám vzdělávání (především kritérium 3.1), zohledňuje širší spektrum hodnocených aspektů, než je aprobovanost výuky.

¹⁴ Za tímto účelem byla pro každou školu vypočtena hodnota faktorového skóre, kdy úrovně kritérií byly chápány ve smyslu škály – nižší úrovně kritéria byla přiřazena nižší hodnota, vyšší úrovně pak vyšší hodnota škály. Pro odvození hodnoty skóre školy byla následně využita metoda faktorové analýzy, přičemž výpočet byl založen na korelacích proměnných, které jsou vhodné pro škály s nižším počtem bodů. Výsledná hodnota znamená, že školy, které byly v kritériích hodnoceny hůře, vykazují nižší hodnoty skóre, zatímco školy, které byly v kritériích hodnoceny lépe, vyšší hodnoty skóre.

GRAF 12 | Standardizované regresní koeficienty kritérií modelu Kvalitní škola (vysvětlující proměnná) a kontrolních proměnných odhadovaného regresního modelu, účast žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlovaná proměnná

Pozn.: Referenčními kategoriemi jsou dále obec jako zřizovatel školy a plně organizované školy s 300–449 žáky.

3.2 Přechod žáků do čtyřletých a kratších oborů vzdělání střední školy

Další důležitý okamžik, kdy se žáci (a jejich rodiče) rozhodují o podobě své vzdělávací dráhy, nastává při přechodu z 2. stupně základní školy na střední školu. I v tomto případě hraje zásadní roli přijímací řízení a především volba oboru vzdělání. V této podkapitole bude pozornost věnována zejména dvěma skupinám žáků, které se nejzřetelněji odlišují ve svých vzdělávacích ambicích. První skupinou jsou žáci, kteří podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, druhou skupinou pak žáci, kteří všechny své přihlášky podali do nematuritních oborů vzdělání. Analýza se tak nevěnuje nejpočetnější skupině žáků, kteří podali alespoň jednu přihlášku do maturitních oborů vzdělání, nikoli však do čtyřletých gymnázií. Předmětem zájmu jsou především dvě otázky:

- Jak se mezi jednotlivými základními školami liší zastoupení žáků, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, respektive všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání?
- Liší se zastoupení žáků, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, respektive všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, vzhledem k vybraným charakteristikám základních škol a vzhledem k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání základních škol tak, jak jsou posuzovány inspekčními týmy České školní inspekce?

Hlavními ukazateli, které byly využity v dalším hodnocení, jsou: (i) podíl uchazečů, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, ze všech uchazečů přihlášených k přijímacímu řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání a (ii) podíl uchazečů, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, ze všech uchazečů přihlášených k přijímacímu řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání.¹⁵ V závislosti na dílčí analýze se hodnocení týká buď úrovně uchazeče, nebo úrovně školy. S ohledem na charakter disponibilních dat je předmětem zájmu hodnocení 1. kola přijímacích řízení v letech 2024 a 2025 s několika poznámkami, které se týkají přijímacích řízení v letech 2019 až 2022.¹⁶

¹⁵ Využita byla data Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání týkající se přijímacího řízení na střední školy.

¹⁶ Do hodnocení nebyly zařazeny základní školy, které jsou zřizované pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.2.1 Rozdíly mezi školami a stabilita rozdílů v čase

V přijímacích řízeních mezi roky 2017 a 2025 se každoročně (s výjimkou roku 2021) rozhodlo podat přihlášku do maturitních oborů vzdělání cca 75–80 % žáků/uchazečů, v případě čtyřletých gymnázií se pak přibližně jedná o 20 % žáků/uchazečů (tabulka 3). Na paměti je potřeba mít tu skutečnost, že podoba přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání byla mezi jednotlivými roky více či méně odlišná. Takto je například nižší účast žáků v roce 2021 ovlivněna faktorem dobrovolné účasti. K dalším změnám přijímacího řízení došlo v roce 2024 (např. vyšší počet podávaných přihlášek, dvě kola přijímacího řízení).

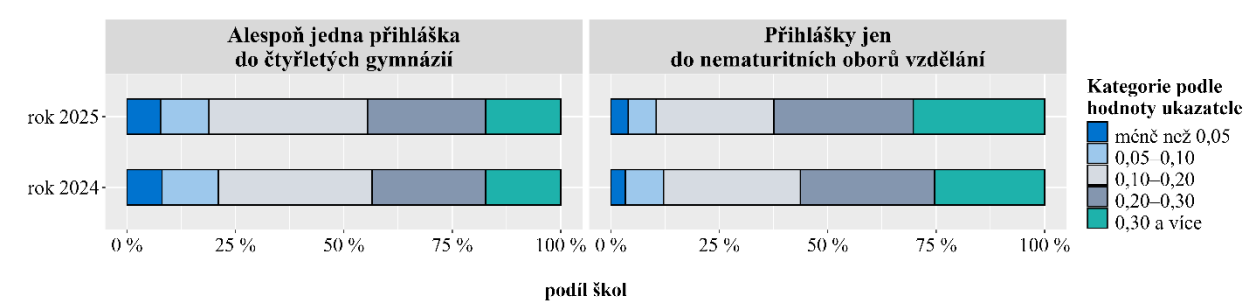
TABULKA 3 | Statistiky přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání středních škol – období let 2017 až 2025¹⁷

Ukazatel	Rok přijímacího řízení								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uchazeči přihlášení k jednotné přijímací zkoušce (bez nástaveb) pro roky 2017 až 2023 a uchazeči přihlášení k přijímací zkoušce do maturitních oborů vzdělání pro roky 2024 a 2025 (v tis.)	57,4	57,9	59,6	63,6	58,7	74,2	84,2	99,4*	101,6*
Uchazeči přihlášení k jednotné přijímací zkoušce do čtyřletých gymnázií (v tis.)	16,7	16,8	17,5	18,6	18,4	20,4	21,9	25,6*	25,3*
Žáci 9. ročníku základní školy v odpovídajícím školním roce pro roky 2017 až 2023 a počet uchazečů pro roky 2024 a 2025 (v tis.)	76,6	77,9	79,7	84,4	90,3	95,2	106,3	129,8	132,7
Poměr počtu přihlášených podle prvního řádku k počtu žáků/uchazečů podle třetího řádku	0,75	0,74	0,75	0,75	0,65	0,78	0,79	0,77*	0,77*
Poměr počtu přihlášených podle druhého řádku k počtu žáků/uchazečů podle třetího řádku	0,22	0,22	0,22	0,22	0,20	0,21	0,21	0,20*	0,19*

* Zachycen je počet uchazečů v 1. kole přijímacího řízení.

Obdobně jako u přijímacích řízení do osmiletých gymnázií se i v tomto případě ukazují značné rozdíly mezi jednotlivými školami v zastoupení uchazečů, kteří podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, respektive kteří podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání (graf 13), přičemž tato zjištění platí pro stejné školy ve vysoké míře pro přijímací řízení v obou sledovaných letech. Současně jsou školy s vysokým zastoupením uchazečů, kteří v daném roce podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, charakteristické nízkým zastoupením uchazečů, kteří ve stejném roce podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání. Opakuje se také poznatek o stabilní podobě rozdílů mezi školami, které se vztahují k zájmu žáků/uchazečů o studium čtyřletých maturitních oborů (graf 14).

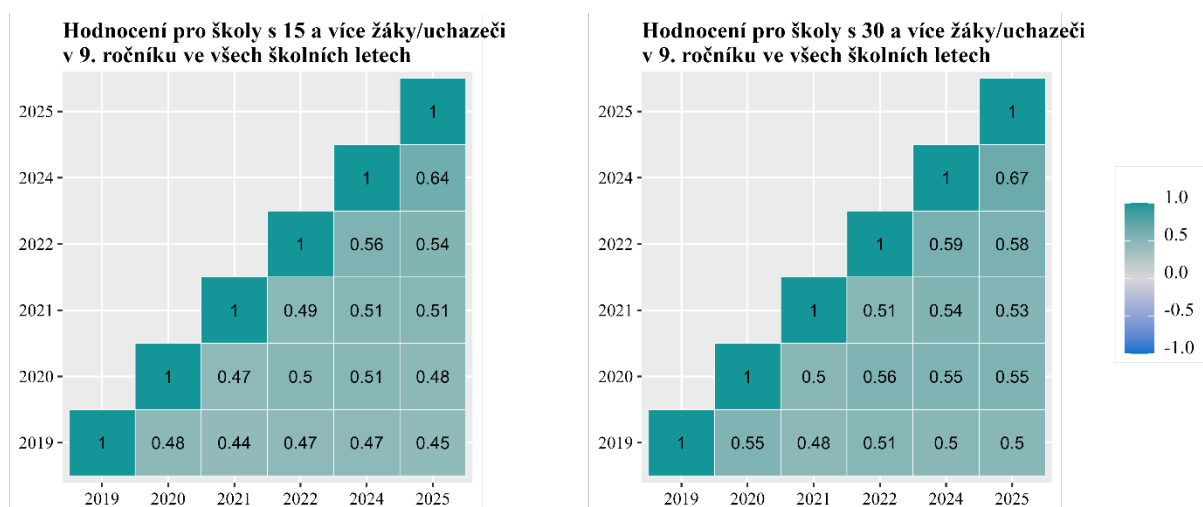
GRAF 13 | Podíly škol podle kategorií daných ukazateli: (i) podíl uchazečů školy, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií; (ii) podíl uchazečů školy, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání

Pozn.: Do výpočtu byly zařazeny jen školy s alespoň 15 uchazeči přihlášenými k přijímacímu řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání. S ohledem na charakter dat hodnocena jen dvě přijímací řízení.

¹⁷ CZVV (2023). *Jednotná přijímací zkouška 2023. Signální výsledky*. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. CZVV (2025). *Data a analýzy. Jednotná přijímací zkouška. Vizualizace dat*. [online]. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. MŠMT (2025). *Statistický informační systém Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Statistická ročenka školství*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

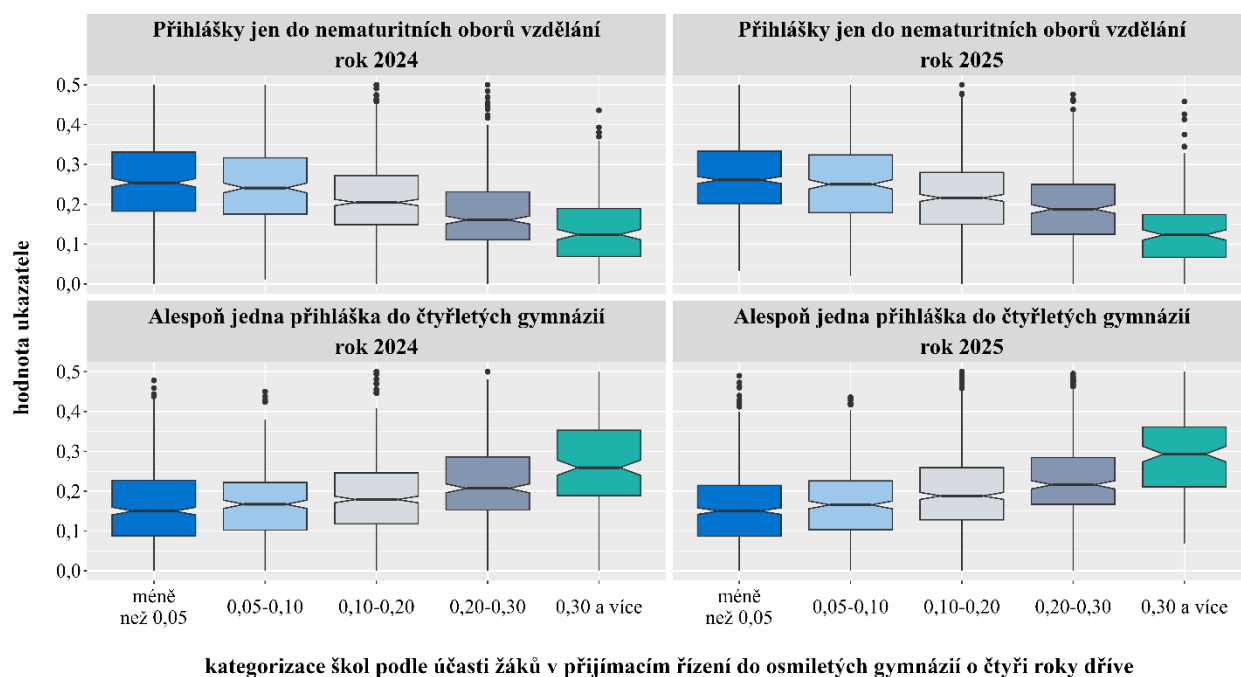
GRAF 14 | Korelační koeficient hodnot podílu žáků školy, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do čtyřletých (maturitních) oborů střední školy (pro přijímací řízení v letech 2019 až 2022), a podílu žáků školy, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do maturitních oborů vzdělání (pro přijímací řízení v letech 2024 a 2025)

Pozn.: Ve výpočtu byla využita neparametrická podoba korelačního koeficientu.

Ukazuje se rovněž, že školy s vyšší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií mají také vyšší zastoupení uchazečů, kteří podali přihlášku do čtyřletých gymnázií o čtyři roky později (graf 15). Zároveň je patrné, že školy s nižší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií mají o čtyři roky později zřetelně vyšší podíl uchazečů, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání. Ukazuje to na stabilitu existujících rozdílů mezi školami ve vzdělávacích ambicích jejich žáků při přechodu ze základní na střední školu (takto popsaná stabilita samozřejmě není absolutní a lze zaznamenat také školy s odlišnou situací ve dvou hodnocených přijímacích řízeních na střední školu).

GRAF 15 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání – vztah ke kategorizaci škol podle účasti jejich žáků v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií o čtyři roky dříve

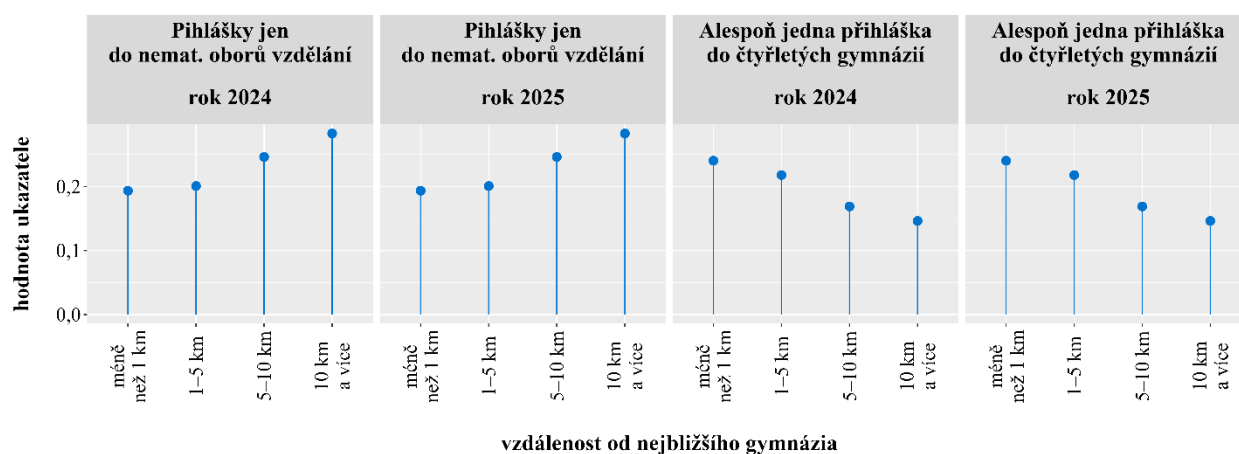
Pozn.: Do výpočtu byly zařazeny jen školy s alespoň 15 účastníky přihlášenými k přijímacímu řízení jak do osmiletých gymnázií, tak do čtyřletých a kratších oborů.

3.2.2 Vztah k vybraným charakteristikám školy

I v případě přechodu na střední školy z 2. stupně základní školy byla řešena otázka, jak se základní školy různých charakteristik liší v účasti svých žáků v přijímacích řízeních do čtyřletých a kratších oborů vzdělání. Pozornost byla věnována čtyřem charakteristikám škol, kdy proměnné vzdálenost školy od nejbližšího gymnázia, socioekonomické charakteristiky prostředí školy a typ zřizovatele školy jsou specifikovány analogicky k hodnocení osmiletých gymnázií. U čtvrté charakteristiky byla do úvahy brána jen velikost školy, a to s rozlišením pěti kategorií škol – (i) školy s méně než 150 žáky; (ii) školy se 150 až 299 žáky; (iii) školy se 300 až 449 žáky; (iv), školy se 450 až 599 žáky; (v) školy se 600 a více žáky. Rozdíly mezi takto vymezenými kategoriemi škol byly pro 1. kolo přijímacích řízení v letech 2024 a 2025 posuzovány opět optikou podílu uchazečů s alespoň jednou přihláškou do gymnázia a podílu uchazečů se všemi přihláškami do nematuritních oborů.

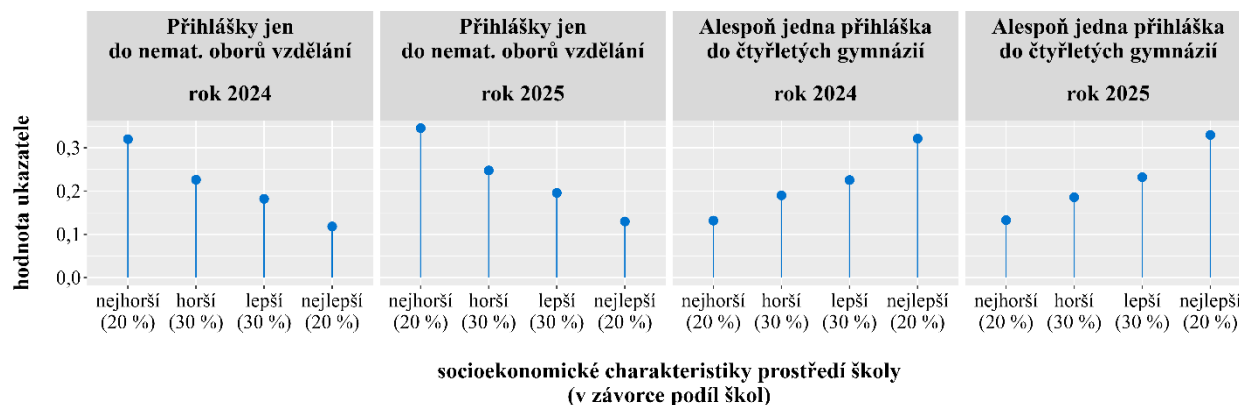
Bližší umístění gymnázia vůči základní škole je spojeno s vyšším podílem uchazečů s alespoň jednou přihláškou do gymnázia a naopak nižším podílem uchazečů, kteří všechny své přihlášky podali do nematuritních oborů vzdělání (graf 16). Není také překvapivé, že ve srovnání s přijímacím řízením do osmiletých gymnázií je význam faktoru vzdálenosti u čtyřletých gymnázií, tj. starších žáků, nižší.

GRAF 16 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání – vzdálenost od nejbližšího gymnázia

Ve školách, které jsou charakteristické lepším socioekonomickým prostředím, podal v přijímacích řízeních alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií výrazně vyšší podíl uchazečů (graf 17). Naopak žáci, kteří všechny své přihlášky podali do nematuritních oborů vzdělání, jsou častěji ze škol charakteristických horším socioekonomickým prostředím.

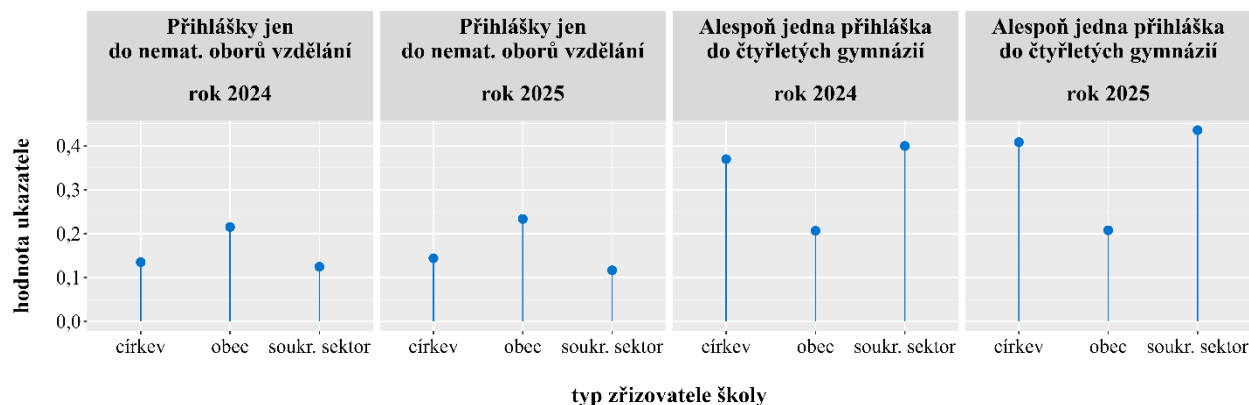
GRAF 17 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání – socioekonomické charakteristiky prostředí školy

Stejně jako v případě osmiletých gymnázií lze i u přijímacích řízení do čtyřletých gymnázií zaznamenat – ve srovnání se školami zřizovanými obcemi – vyšší účast uchazečů škol zřizovaných soukromými subjekty a církvemi. U obecních

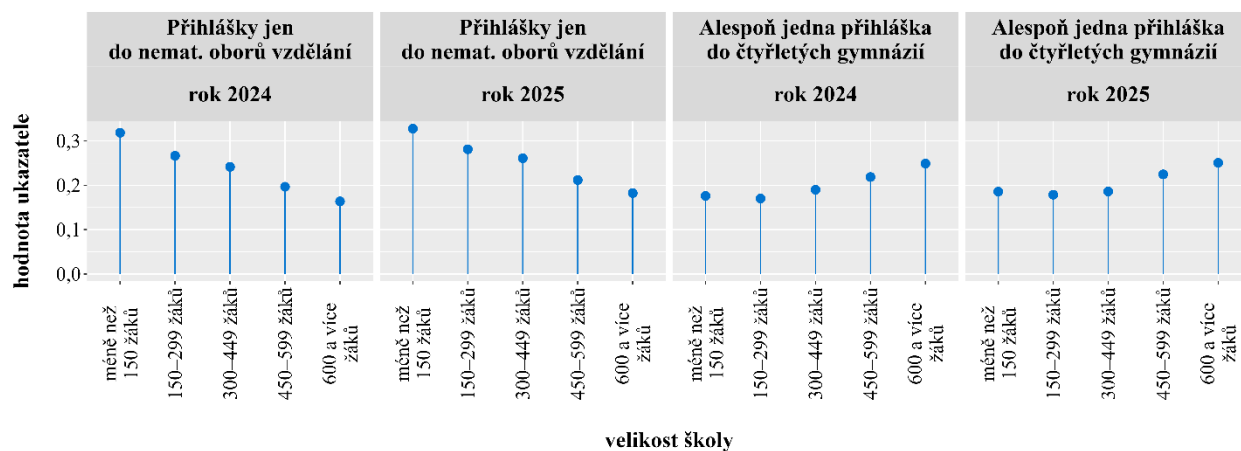
škol je naopak vyšší zastoupení uchazečů, kteří pro všechny své přihlášky zvolili nematuritní obory vzdělání (graf 18). Uvedené poznatky zůstávají zachovány i při kontrole vzdálenosti základní školy od nejbližšího gymnázia.

GRAF 18 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání – typ zřizovatele školy

Alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií si podal vyšší podíl uchazečů větších škol než uchazečů menších škol. Naopak vyšší podíl uchazečů menších škol neusiloval o studium maturitních oborů již na samém začátku přijímacího řízení (graf 19). Lze tak zaznamenat obdobná zjištění, jako tomu bylo v hodnocení přechodu žáků 1. stupně základní školy na osmiletá gymnázia.

GRAF 19 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacím řízení podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání – velikost školy

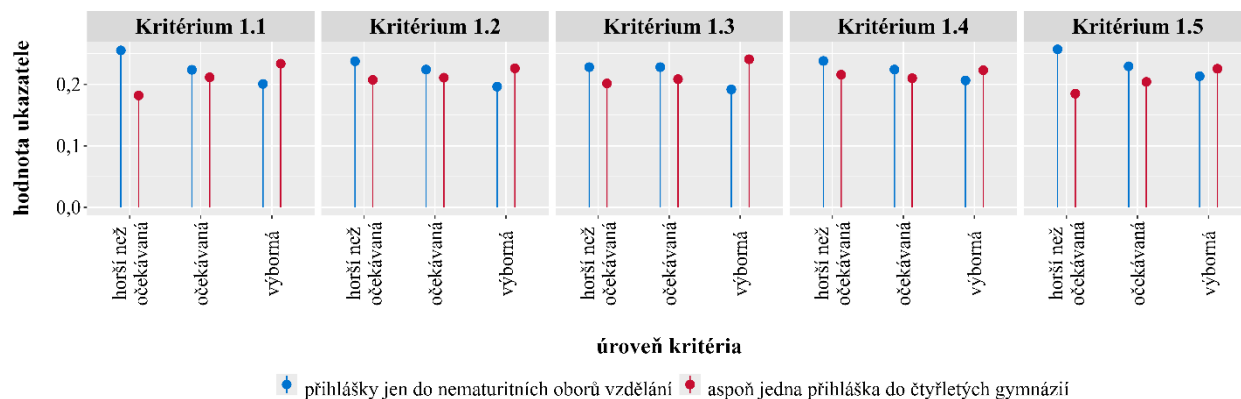
3.2.3 Vztah k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání podle kritériálního modelu Kvalitní škola

Také účast žáků v přijímacích řízeních do čtyřletých a kratších oborů vzdělání byla prostřednictvím kritériálního modelu Kvalitní škola a dalších zjištění z inspekční činnosti posuzována ve vztahu k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání základních škol. Zvolen byl stejný postup jako v případě hodnocení účasti žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií s tím, že hodnocené ukazatele se vztahují k podání alespoň jedné přihlášky do čtyřletých gymnázií, respektive k podání všech přihlášek do nematuritních oborů vzdělání. Využita jsou data pro 1. kolo přijímacích řízení v letech 2024 a 2025.

Grafy 20 a 21 zachycují poznatky hodnocení pro kritéria oblastí 1 a 2 modelu Kvalitní škola – „Koncepce a rámec školy“ a „Pedagogické vedení školy“. U všech kritérií (s výjimkou kritéria 2.4 vztahujícího se k materiálním podmínkám školy) lze zaznamenat, že školy hodnocené na výborné úrovni vykazují vyšší podíl uchazečů, kteří podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a nižší podíl uchazečů, kteří podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, byť souvislost není tak silná jako u faktoru vzdálenosti gymnázia nebo socioekonomických

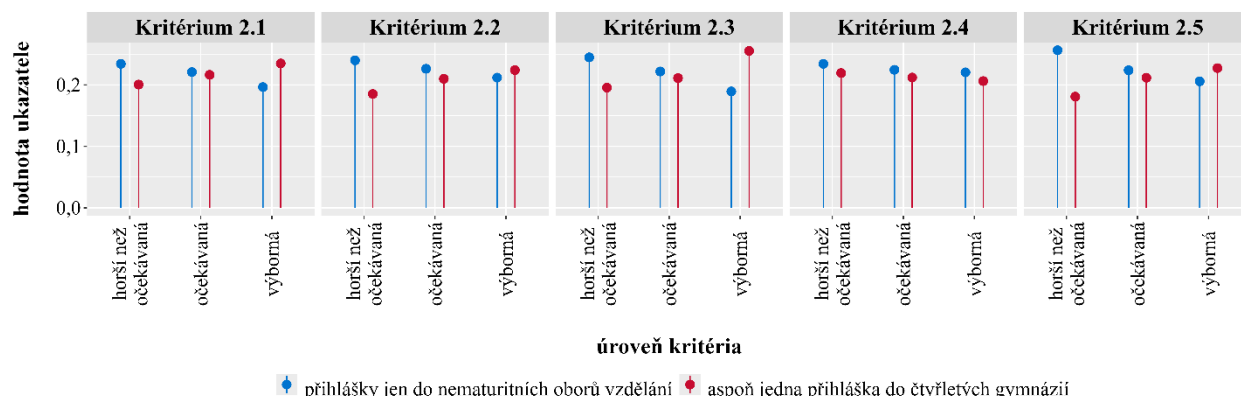
charakteristik prostředí školy. Naopak horší kritériální hodnocení školy je spojeno s nižší ambicí žáků pokusit se o přijetí na gymnázium.

GRAF 20 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, souhrnně za hodnocené roky – kritéria oblasti 1 „Koncepce a rámec školy“

Pozn.: Kritérium 1.1 – Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Kritérium 1.2 – Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritérium 1.3 – Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy. Kritérium 1.5 – Škola spolupracuje s vnějšími partnery.

GRAF 21 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, souhrnně za hodnocené roky – kritéria oblasti 2 „Pedagogické vedení školy“

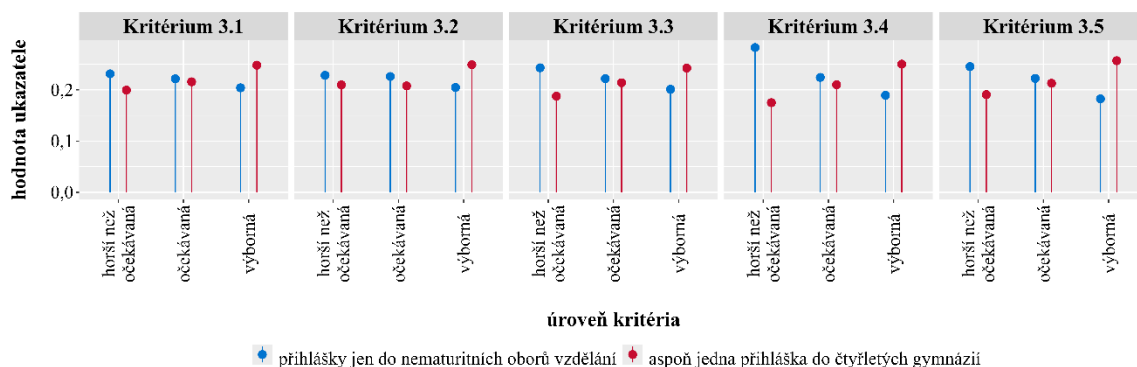

Pozn.: Kritérium 2.1 – Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Kritérium 2.2 – Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Kritérium 2.3 – Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Kritérium 2.4 – Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

Souvislost kvality práce školy vyjádřené inspekčním kritériálním hodnocením s ambicemi žáků pokračovat ve studiu na gymnáziu se ukazuje také při analýze vlivu kritérií oblasti 3 a 4 modelu Kvalitní škola („Pedagogický sbor“ a „Výuka“). Ve školách hodnocených výbornou úrovní je zřetelně vyšší podíl uchazečů, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a nižší podíl uchazečů, kteří podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání (graf 22 a 23). Naopak hodnocení kritérií horší než očekávanou úroveň je spojeno s výrazným posunem zájmu žáků od gymnaziálního studia k nematuritním oborům.

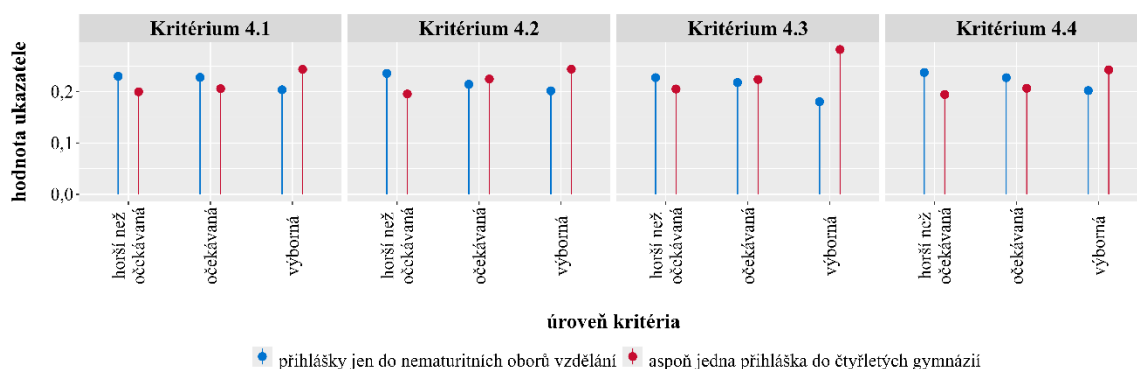
Obdobná zjištění byla zaznamenána také v případě kritérií oblasti 5 modelu Kvalitní škola („Vzdělávací výsledky žáků“). Za pozornost stojí zřetelně vyšší rozdíly u kritérií 5.2 a 5.3, které se vztahují jednak k naplňování očekávaných výsledků vzdělávacích programů, jednak k motivaci žáků k dosahování dobrých výsledků (graf 24). Atypický je vztah podílů žáků se zájmem o gymnázia, resp. pouze o nematuritní obory, k inspekčnímu hodnocení kritéria 6.2 postihujícího podporu poskytovanou školou potřebným žákům – podíly žáků se zájmem o oba typy středoškolského studia se v souvislosti s úrovní hodnocení prakticky nemění.

GRAF 22 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, souhrnně za hodnocené roky – kritéria oblasti 3 „Pedagogický sbor“

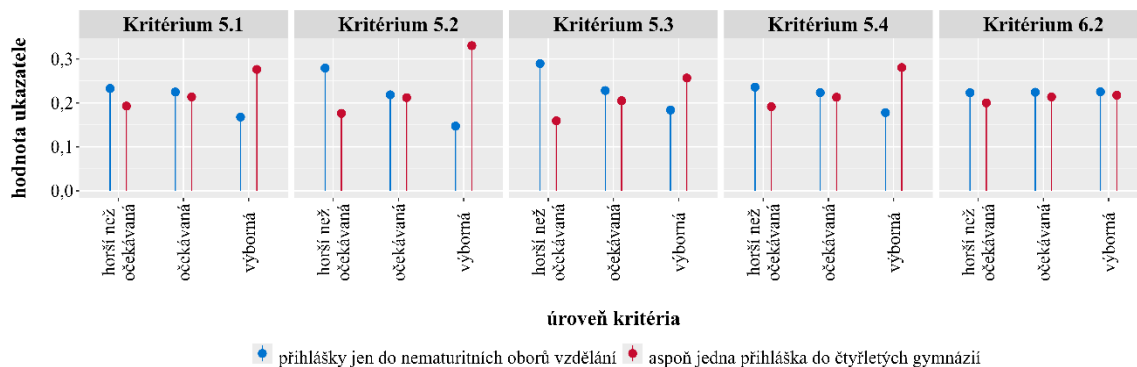
Pozn.: Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Kritérium 3.4 – Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.

GRAF 23 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, souhrnně za hodnocené roky – kritéria oblasti 4 „Výuka“

Pozn.: Kritérium 4.1 – Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Kritérium 4.2 – Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Kritérium 4.3 – Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Kritérium 4.4 – Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

GRAF 24 | Podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, a podíl uchazečů dané kategorie škol, kteří v přijímacích řízeních podali všechny své přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, souhrnně za hodnocené roky – kritéria oblasti 5 „Vzdělávací výsledky žáků“ a kritérium 6.2 oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“

Pozn.: Kritérium 5.1 – Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Kritérium 5.2 – Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Kritérium 5.3 – Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty. Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání. Kritérium 6.2 – Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

Také v analýze souvislosti kritériálního hodnocení se zájmem žáků 9. ročníku o studium ve středních školách byla brána v potaz skutečnost, že poznatky, které se týkají vztahů mezi kritérii modelu Kvalitní škola na jedné straně a podobou účasti uchazečů v přijímacích řízeních do čtyřletých a kratších oborů vzdělání na straně druhé, mohou být ovlivněny charakteristikami škol. Proto byly zkoumány regresní modely na úrovni školy, v nichž podíly žáků se zájmem o gymnázia či jen nematuritní obory (vysvětlovaná proměnná) byly dávány do souvislosti s kritériálním hodnocením (vysvětlující proměnná) při zohlednění vlivu sledovaných charakteristik škol (kontrolní proměnné). Sledována byla statistická významnost a podoba vztahů mezi vysvětlujícími proměnnými a vysvětlovanou proměnnou, přičemž očekávaná úroveň kritéria představuje referenční hodnotu.¹⁸

Tabulka 4 zachycuje hlavní zjištění. Pro školy, které byly hodnoceny na výborné úrovni, je u více než deseti kritérií pozorován významně vyšší podíl uchazečů, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií; konkrétněji je významně vyšší zájem uchazečů o čtyřletá gymnázia charakteristický především pro školy, které výborně pracují s výsledky a motivací žáků, ve kterých učitelé výborně organizují výuku a které mají výborně nastavenou externí spolupráci. Významně nižší zájem uchazečů o čtyřletá gymnázia je spojený se školami, u kterých byly špatně hodnoceny personální podmínky (kvalifikovanost a spolupráce učitelů, profesní rozvoj ředitelů) a realizace vzdělávání ve vazbě na využívané výchovně-vzdělávací strategie a individualizaci práce s žáky (práce se vzdělávacími výsledky žáků, přijímání opatření a účinná podpora žákům).

TABULKA 4 | Statistická významnost vysvětlujících proměnných odhadovaných regresních modelů, zastoupení účastníků, kteří v přij. řízeních podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání a alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií (souhrnně za hodnocené roky), jako vysvětlované proměnné, uvedena kritéria se statisticky významným vztahem

Kritérium	Podíl žáků – očekávaná úroveň jako referenční hodnota			
	Přihlášky jen do nematuritních oborů vzdělání		Alespoň jedna přihláška do čtyřletých gymnázií	
	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria
Kritérium 1.3	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 1.5	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (***)
Kritérium 2.1	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 2.2	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 2.3	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	významně vyšší (**)
Kritérium 2.5	významně vyšší (*)	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 3.1	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný
Kritérium 3.2	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 3.3	významně vyšší (*)	nevýznamný	významně nižší (***)	významně vyšší (**)
Kritérium 3.4	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 3.5	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný
Kritérium 4.1	nevýznamný	významně nižší (*)	významně nižší (*)	významně vyšší (***)
Kritérium 4.2	významně vyšší (***)	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 4.3	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný
Kritérium 4.4	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 5.1	nevýznamný	významně nižší (***)	významně nižší (***)	významně vyšší (***)
Kritérium 5.2	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný	významně vyšší (***)
Kritérium 5.3	nevýznamný	významně nižší (***)	významně nižší (**)	významně vyšší (***)
Kritérium 5.4	nevýznamný	významně nižší (*)	významně nižší (**)	významně vyšší (**)
Kritérium 6.2	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný

Pozn.: (***) statisticky významná hodnota na 0,001 hladině významnosti; (**) statisticky významná hodnota na 0,01 hladině významnosti; (*) statisticky významná hodnota na 0,05 hladině významnosti

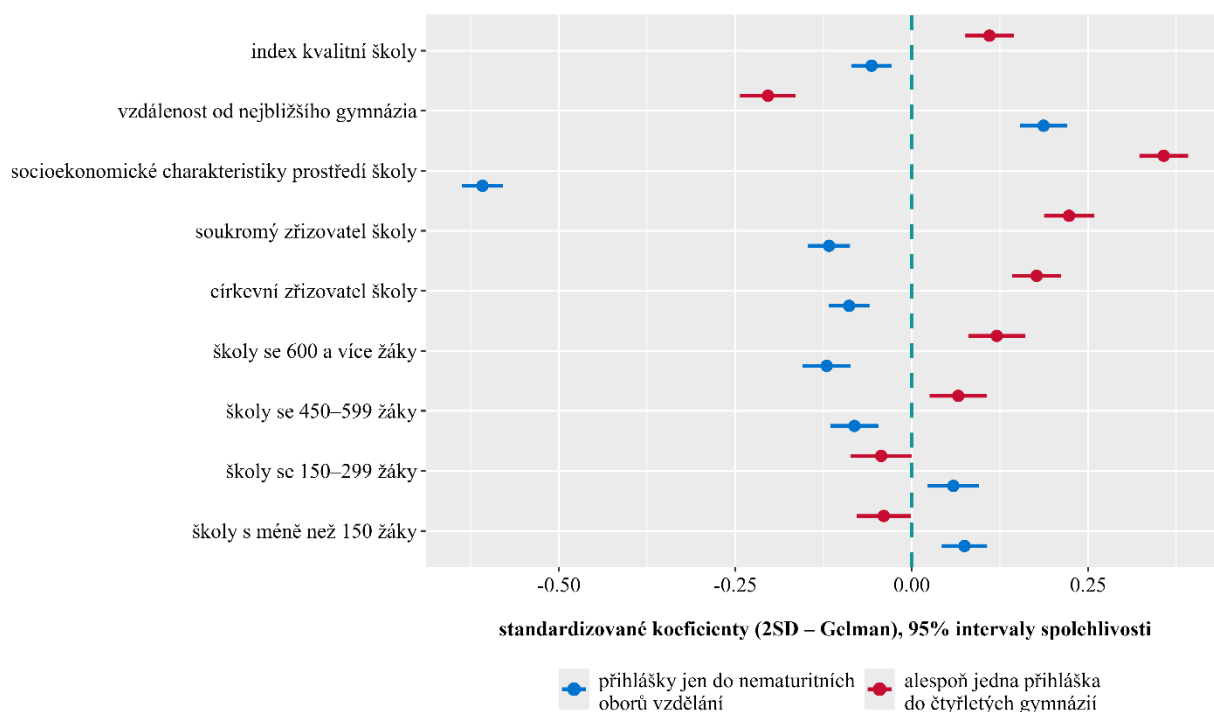
Také v případě uchazečů, kteří podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, lze pozorovat očekávaný směr významných vztahů. Pro školy, které byly hodnoceny na výborné úrovni, je u osmi kritérií pozorován významně nižší podíl uchazečů, kteří v přijímacích řízeních podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání. Především

¹⁸ Z modelování byly vyřazeny školy s velmi malým počtem uchazečů v přijímacích řízeních do čtyřletých a kratších oborů středních škol.

se jedná o kritéria vztahující se ke kvalitě práce s výsledky a motivací žáků a k aktivnímu utváření zdravého školního klimatu. U škol, které byly hodnoceny na horší než očekávané úrovni, byl u tří kritérií zaznamenán významně vyšší podíl uchazečů, kteří v přijímacích řízeních podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání. Nejsilnější byl takový vztah v případě nízké kvality využívání výchovně-vzdělávacích strategií.

Konečně graf 25 zachycuje odhady modelů, v nichž je vysvětlující proměnnou komplexní index kvality celkového fungování školy konstruovaný nad hodnotami kritérií modelu Kvalitní škola. Vyšší kvalita fungování školy vyjádřená vyšší hodnotou tohoto indexu je zde významně asociovaná s vyšším podílem žáků, kteří v přijímacích řízeních podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií, respektive s nižším podílem žáků, kteří v přijímacích řízeních podali všechny přihlášky do nematuritních oborů. V grafu 25 dále stojí za povšimnutí silný vztah mezi horšími socioekonomickými charakteristikami prostředí školy a rozhodnutím žáků (a jejich rodičů) podat v přijímacích řízeních všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání. Přes nižší význam ve srovnání s osmiletými gymnázii zůstal významný také faktor vzdálenosti základní školy od nejbližšího gymnázia, kdy vyšší vzdálenost snižuje podíl uchazečů, kteří podali alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií.

GRAF 25 | Standardizované regresní koeficienty vysvětlující proměnné a kontrolních proměnných odhadovaných regresních modelů, zastoupení účastníků, kteří v přijímacích řízeních podali všechny přihlášky do nematuritních oborů vzdělání, respektive alespoň jednu přihlášku do čtyřletých gymnázií (souhrnně za hodnocené roky), jako vysvětlované proměnné

Pozn.: Referenčními kategoriemi jsou dále obec jako zřizovatel školy a školy s 300–449 žáky.

Úspěšnost uchazečů v testech přijímacích řízení na střední školy

4 ÚSPĚŠNOST UCHAZEČŮ V TESTECH PŘIJÍMACÍCH ŘÍZENÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY

Nedílnou součástí přijímacích řízení na střední školy jsou standardizované testy českého jazyka a matematiky. Tato kapitola se věnuje úspěšnosti uchazečů v řešení těchto testů, přičemž podobně jako v předchozí kapitole jsou řešeny otázky:

- Lze pozorovat rozdíly mezi základními školami v průměrné úspěšnosti uchazečů při řešení zadaných testů českého jazyka a matematiky? Zůstává postavení jednotlivých škol v čase stabilní?
- Liší se úspěšnost uchazečů v řešení zadaných testů českého jazyka a matematiky vzhledem k vybraným charakteristikám základních škol a vzhledem k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání základních škol tak, jak jsou posuzovány inspekčními týmy České školní inspekce?

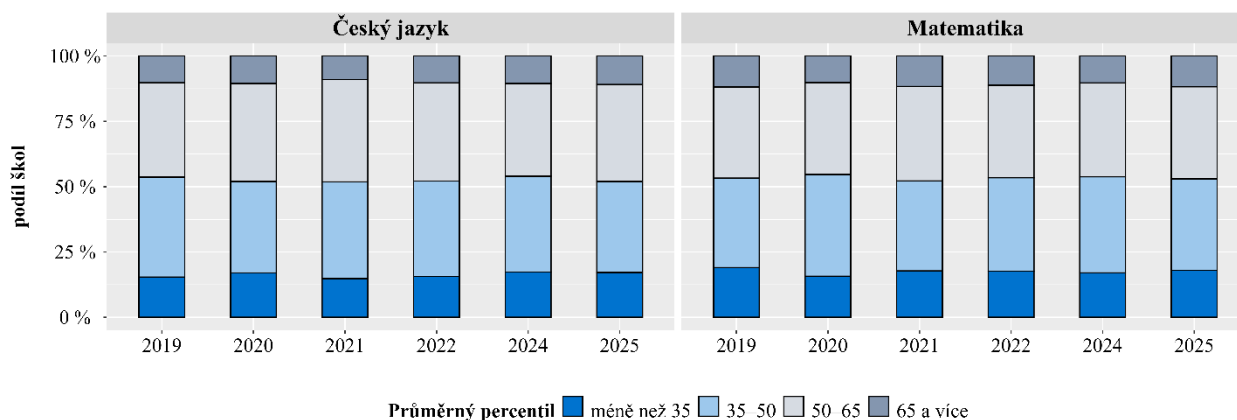
Zodpovězení položených otázek je s ohledem na disponibilní datové podklady založeno na ukazateli dosaženého percentilu v řešených testech, a to v šesti přijímacích řízeních v letech 2019 až 2022, 2024 a 2025.¹⁹

4.1 Úspěšnost v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií

4.1.1 Rozdíly mezi školami a stabilita rozdílů v čase

Graf 26, který zachycuje rozdělení četností škol podle průměrné úspěšnosti uchazečů v testech matematiky a českého jazyka přijímacích řízení do osmiletých gymnázií, ukazuje existenci značných rozdílů mezi jednotlivými školami²⁰ a současně podobné rozdělení četností ve všech hodnocených přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií. Lze tedy konstatovat, že výsledky uchazečů o osmiletá gymnázia jsou na úrovni škol stabilní (bez ohledu na ojedinělé výjimky škol s více variujícími výsledky v čase).

GRAF 26 | Podíly škol podle kategorií průměrného percentilu uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií

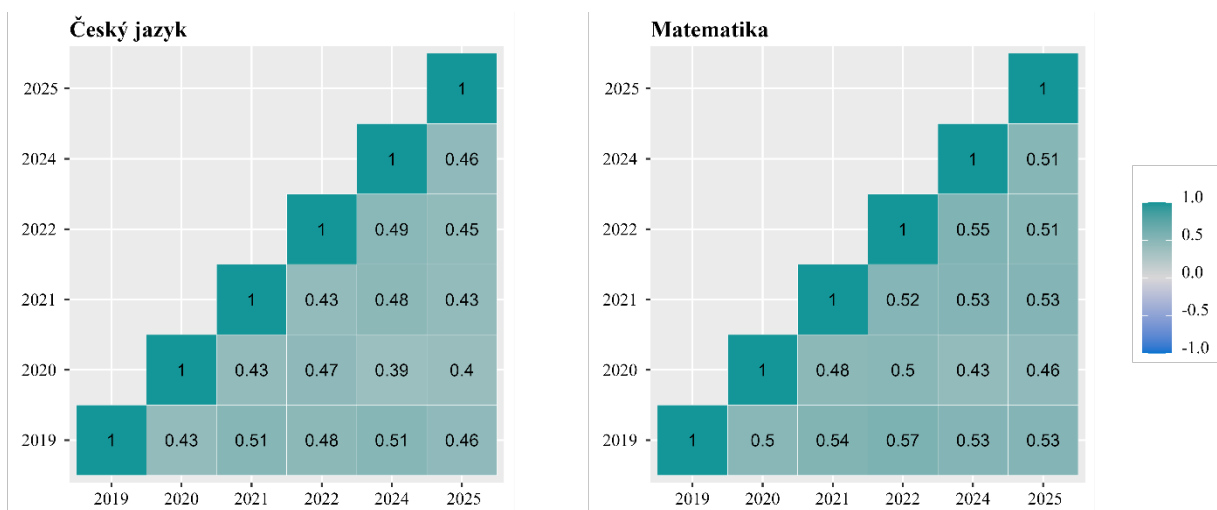
Pozn.: Hodnocení zahrnuje školy, pro které jsou v daném roce k dispozici informace o výsledku testu pro alespoň 5 uchazečů.

Středně silná pozitivní asociace průměrné úspěšnosti uchazečů v testech českého jazyka i matematiky pro všechny dvojice přijímacích řízení (graf 27) ukazuje, že na konci prvního stupně základní školy existuje na úrovni škol tendence opakujících se lepších, respektive horších výsledků uchazečů (s pochopitelnou existencí výjimek). Doplnující otázkou je, jaká je podoba vztahů mezi hodnotami průměrné úspěšnosti uchazečů škol v testech českého jazyka a matematiky, které stejní uchazeči řeší jako součást daného přijímacího řízení. Hodnocení potvrzuje předpoklad velmi vysoké korelace, která přesahuje ve všech šesti přijímacích řízeních hodnotu 0,80.²¹ Vysoká průměrná úspěšnost uchazečů školy v testu českého jazyka tedy jde ruku v ruce s vysokou průměrnou úspěšností také v testu matematiky.

¹⁹ Využita byla data Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání týkající se přijímacího řízení na střední školy. I v tomto případě nebyly do hodnocení zařazeny školy zřizované výlučně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

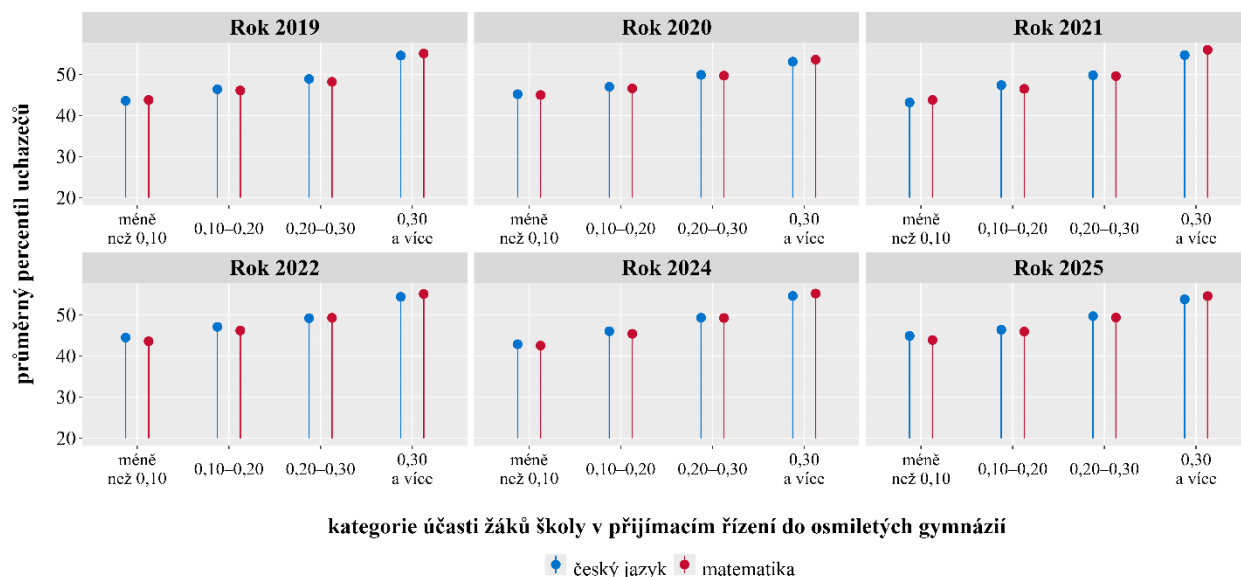
²⁰ Z hodnocení byly vynechány školy s velmi malým počtem uchazečů, o kterých jsou k dispozici informace o úspěšnosti v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií.

²¹ I v tomto případě byly do hodnocení zařazeny jen základní školy, pro které jsou ve všech letech k dispozici informace o výsledku alespoň 5 žáků. Reportována je hodnota neparametrické podoby korelačního koeficientu.

GRAF 27 | Korelační koeficient hodnot průměrného percentilu uchazečů škol v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií – dvojice let realizace přijímacího řízení

Pozn.: Hodnocení zahrnuje školy, pro které jsou ve všech letech k dispozici informace o výsledku testu pro alespoň 5 uchazečů. Ve výpočtu byla využita neparametrická podoba korelačního koeficientu.

Specifickým znakem testů přijímacích řízení do osmiletých gymnázií je ta skutečnost, že je řeší jen (malá) část oprávněných žáků. S tím souvisí otázka, zda se vyšší účast oprávněných žáků jednotlivých škol na řešení testů promítá v jejich nižší průměrné úspěšnosti. Východiskem k otázce je předpoklad, že v případě vysoké účasti se do řešení testů zapojí i relativně slabší žáci školy. Graf 28 relevanci takového předpokladu nepotvrzuje. Naopak platí, že uchazeči kategorie škol s vyšší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií dosáhli v průměru vyšší úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky než žáci kategorie škol s nižším zapojením žáků. Tento poznatek platí pro všechna hodnocená přijímací řízení.

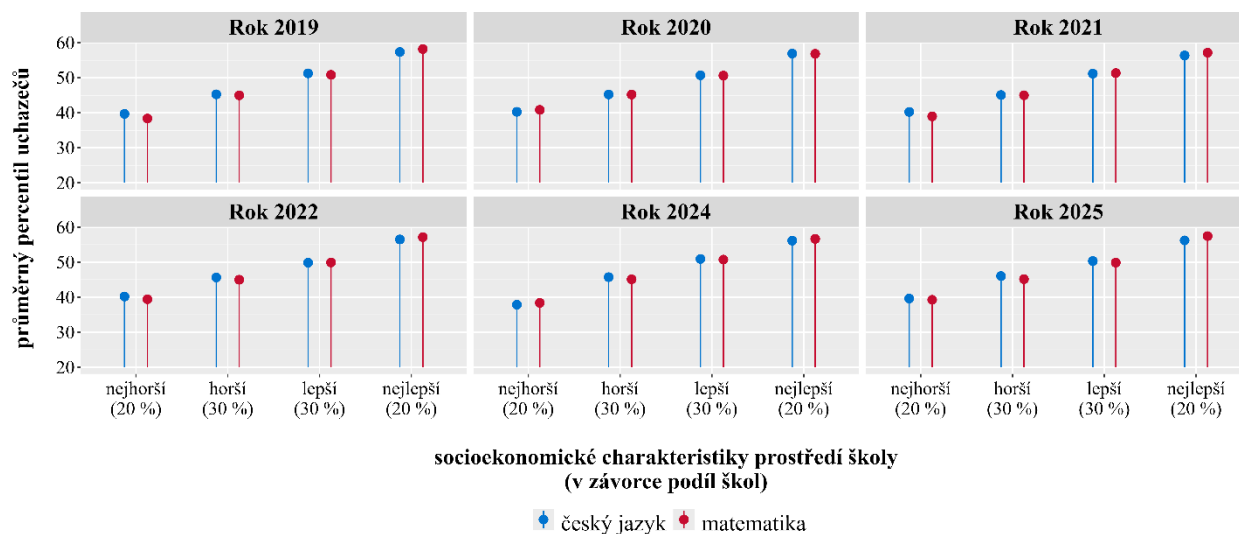
GRAF 28 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem k zařazení školy do kategorií podle ukazatele podílu žáků školy, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií

4.1.2 Vztah k vybraným charakteristikám školy

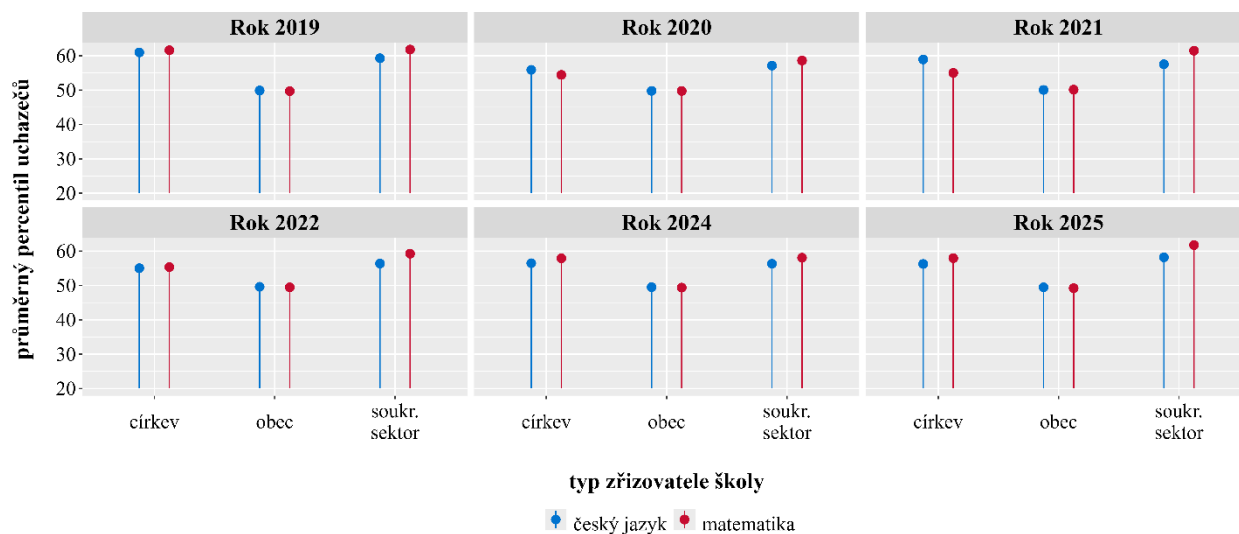
Hodnocení vztahů mezi úspěšností uchazečů v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií a vybranými charakteristikami škol napomáhá porozumět předcházejícím zjištěním. Z grafu 29 je patrné, že v průměru vyšší úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky dosáhli uchazeči škol, které se vyznačují lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí. Žáci právě těchto škol přitom projevují vyšší zájem o účast na přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií. Analogická tvrzení platí pro žáky škol neveřejných zřizovatelů, kteří – ve srovnání s žáky škol

zřizovaných obcemi – častěji podávají přihlášku k přijímacím řízením do osmiletých gymnázií a zároveň uchazeči těchto škol dosáhli v průměru vyšší úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky (graf 30).

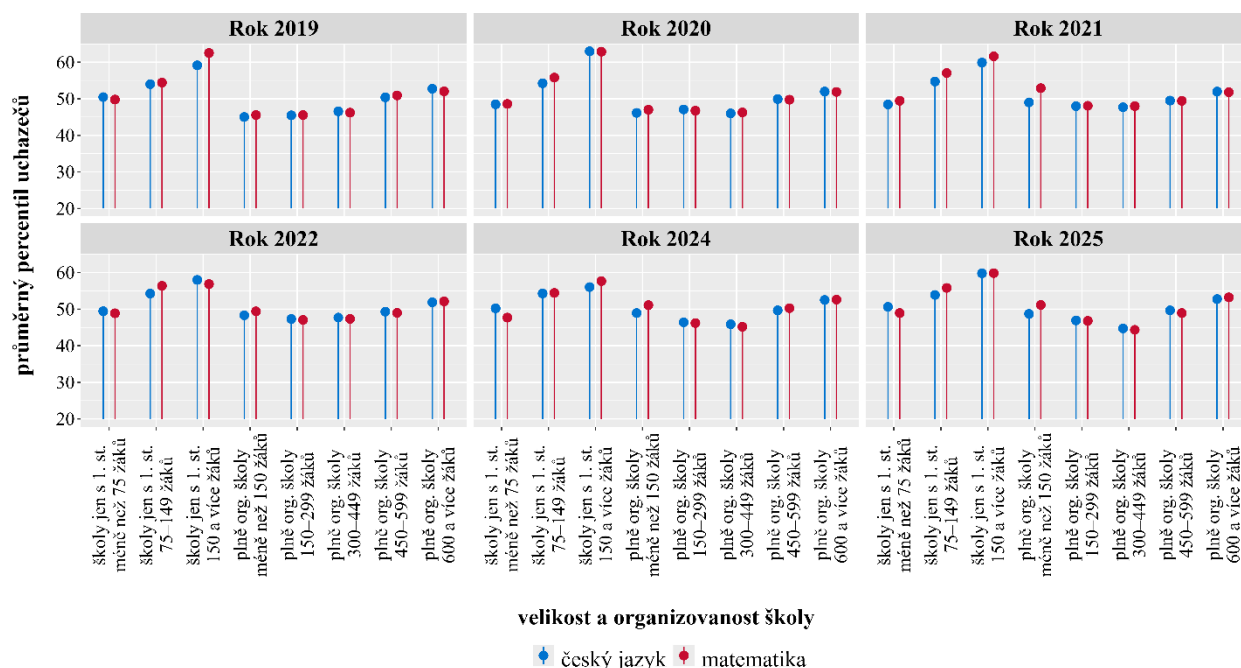
GRAF 29 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem k socioekonomickým charakteristikám prostředí školy

GRAF 30 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem k typu zřizovatele školy

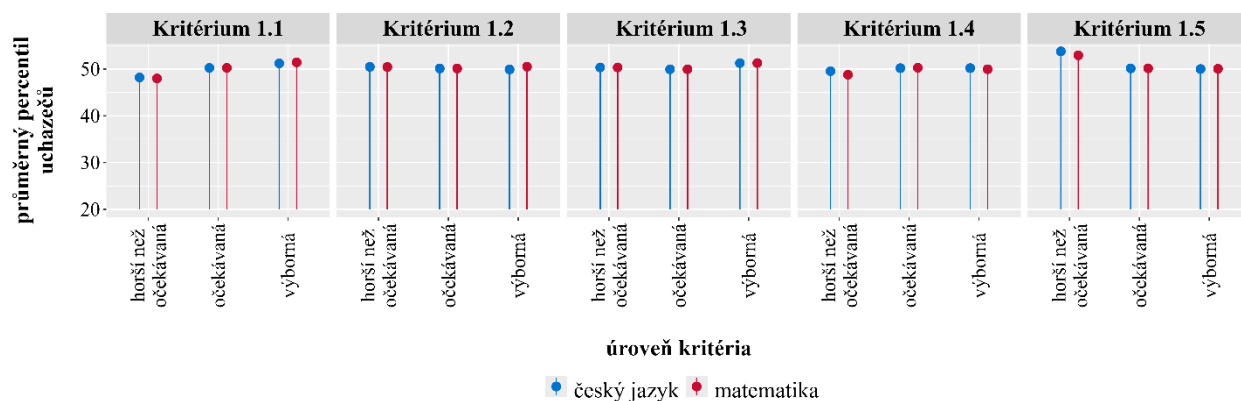
Graf 31 zachycuje rozdíly v průměrné úspěšnosti uchazečů v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem k velikosti a organizovanosti školy. I v tomto případě je možné zaznamenat vyšší úspěšnost uchazečů z těch kategorií škol, které jsou charakteristické vyšší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií – větší školy jen s 1. stupněm a větší plně organizované školy. Tato zjištění zůstávají konzistentní pro všechna hodnocená přijímací řízení, stejně jako pro testy českého jazyka i matematiky, a nastolují otázku, zda nejde o empirický doklad lepších předpokladů větších škol oproti školám menším podnítit zájem žáků o další akademickou vzdělávací dráhu se současným vyšším potenciálem připravit žáky lépe na testy přijímacího řízení. Zároveň je ale třeba mít na paměti možnou existenci dalších, zde nezohledněných vlivů, jakými jsou například mimoškolní příprava uchazečů nebo ambice rodičů uchazečů.

GRAF 31 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem k velikosti a organizovanosti školy

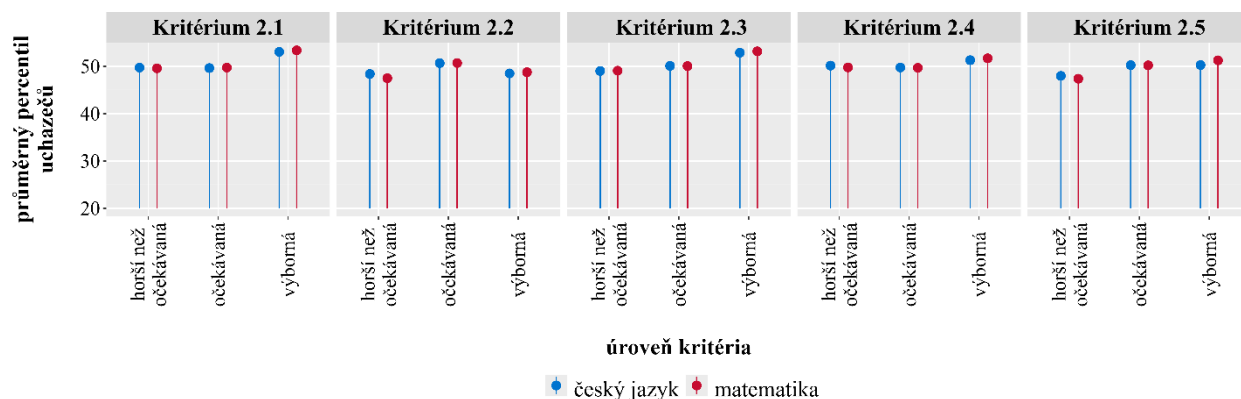
4.1.3 Vztah k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání podle kritériálního modelu Kvalitní škola

Pro posouzení vztahů mezi úspěšností žáků v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií na jedné straně a kvalitou podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve školách na straně druhé byl využit kritériální model Kvalitní škola České školní inspekce. Při práci s kritérii byl zvolen stejný postup jako v předchozí kapitole. Úspěšnost v testech českého jazyka a matematiky byla vyjádřena v podobě průměrného percentilu uchazečů stejné kategorie škol, a to souhrnně za všechna hodnocená testování mezi roky 2019 a 2025.

Grafy 32 a 33 zachycují výsledky hodnocení pro tři úrovně kritérií (kategorie škol) oblastí 1 a 2 modelu Kvalitní škola („Koncepce a rámec školy“ a „Pedagogické vedení školy“). Ve srovnání s posuzovanými charakteristikami škol jsou v případě kritériálních kategorií škol rozdíly v průměrné úspěšnosti uchazečů v testech českého jazyka i matematiky nižší – kvalita práce školy se do výsledků žáků v testech přijímacího řízení promítá méně než popisné charakteristiky škol.

GRAF 32 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem ke kritériím oblasti 1 „Koncepce a rámec školy“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

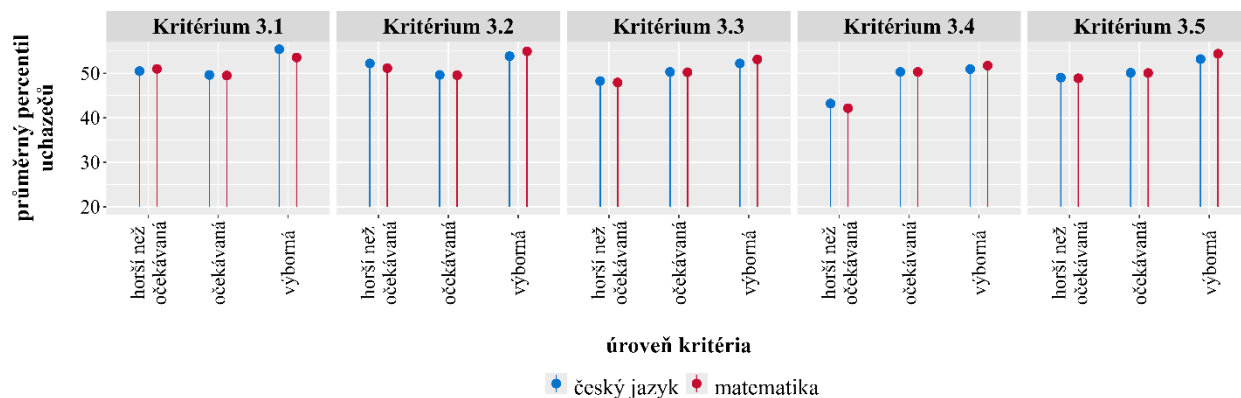
Pozn.: Kritérium 1.1 – Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Kritérium 1.2 – Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritérium 1.3 – Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy. Kritérium 1.5 – Škola spolupracuje s vnějšími partnery.

GRAF 33 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem ke kritériím oblasti 2 „Pedagogické vedení školy“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 2.1 – Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Kritérium 2.2 – Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Kritérium 2.3 – Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Kritérium 2.4 – Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

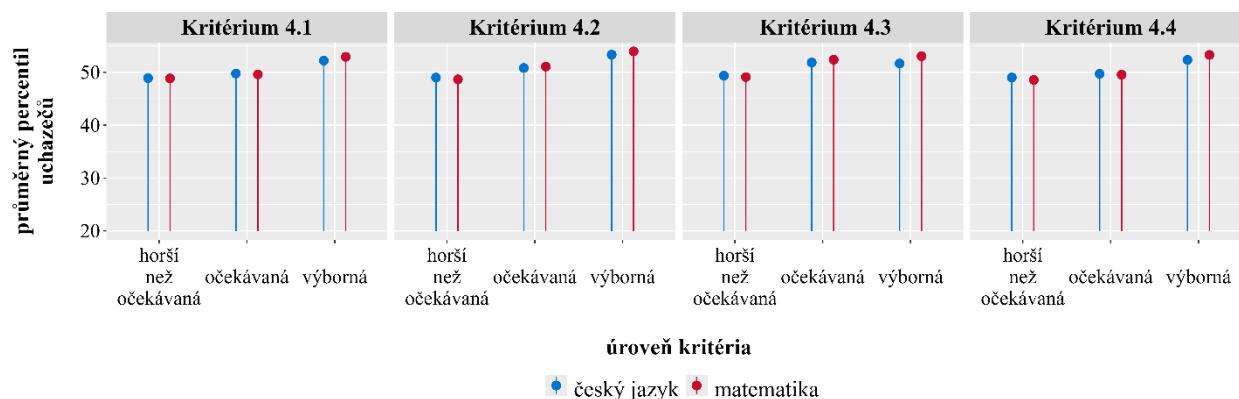
Positivně se do výsledků žáků v testech přijímacího řízení promítá hodnocení kritérií 1.1 (jasně formulovaná vize a strategie rozvoje školy), 2.1 (aktivní řízení školy), 2.3 (rozvoj personálních podmínek školy) a 2.5 (důraz na vlastní profesní rozvoj vedení školy).

V případě všech kritérií oblasti 3 modelu Kvalitní škola („Pedagogický sbor“) lze v testech českého jazyka i matematiky pozorovat vyšší průměrnou úspěšnost uchazečů škol, které byly hodnoceny na výborné úrovni (graf 34). V případě škol, které byly hodnoceny na horší než očekávané úrovni, lze zaznamenat výrazně nižší úspěšnost uchazečů v testech českého jazyka i matematiky u kritéria 3.4, které se vztahuje k otevřenosti pedagogů vůči odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolě žáků. Zjištění dokládají význam kvality pedagogického sboru, jeho práce a v případě kritéria 3.4 také důrazu na rozvoj demokratických hodnot a angažovanosti žáků.

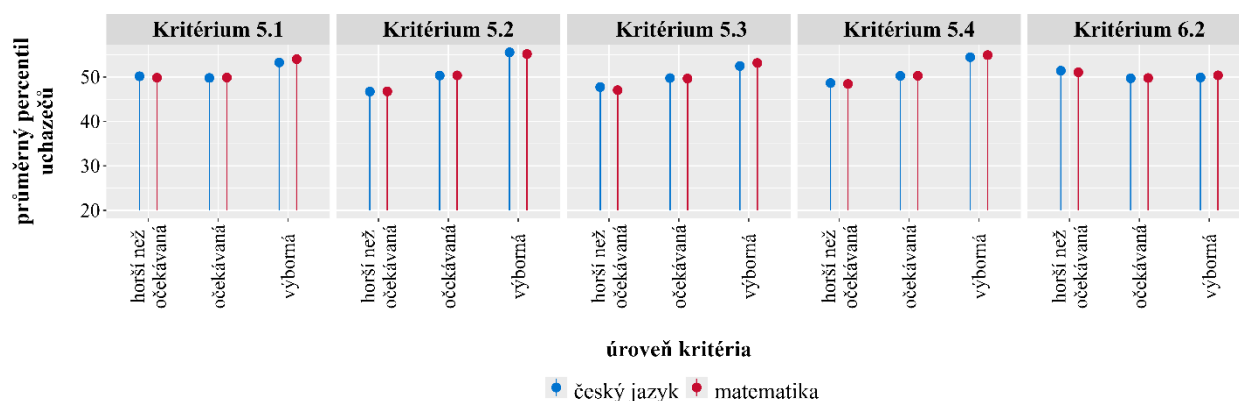
GRAF 34 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem ke kritériím oblasti 3 „Pedagogický sbor“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikováni a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Kritérium 3.4 – Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.

Také uchazeči škol hodnocených na výborné úrovni v kritériích oblastí 4 a 5 („Výuka“ a „Vzdělávací výsledky žáků“) dosáhli v průměru vyšší úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky než uchazeči škol hodnocených na horší než očekávané úrovni (grafy 35 a 36). Byť je závislost jen mírná, ukazuje, že kvalita výuky a systematický důraz na dosahované výsledky nahlížené optikou inspekčního hodnocení opřeného především o poznatky z hospitovaných hodin přináší žákům benefity v podobě zvýšení jejich šance uspět v přijímacím řízení. Podobně jako u hodnocení zájmu žáků o přijímací řízení do osmiletých gymnázií nelze pozorovat u kritéria 6.2, které se vztahuje k poskytování účinné podpory potřebným žákům, jasný vztah k dosaženým výsledkům žáků.

GRAF 35 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem ke kritériím oblasti 4 „Výuka“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 4.1 – Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Kritérium 4.2 – Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Kritérium 4.3 – Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Kritérium 4.4 – Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

GRAF 36 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií vzhledem ke kritériím oblasti 5 „Vzdělávací výsledky žáků“ a kritériu 6.2 oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 5.1 – Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Kritérium 5.2 – Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Kritérium 5.3 – Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty. Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání. Kritérium 6.2 – Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

Vztahy mezi úspěšností uchazečů v testech českého jazyka a matematiky přijímacích řízení do osmiletých gymnázií a hodnocením škol v kritériích modelu Kvalitní škola ovlivňují další proměnné, mezi které patří i sledované charakteristiky škol. Z tohoto důvodu byl opětovně uplatněn postup založený na jednoduchých regresních modelech na úrovni školy, v nichž jsou průměrné percentily uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) vysvětlované proměnné, v předchozím textu diskutované charakteristiky školy – účast žáků školy v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií, socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy, velikost a organizovanost školy – doplněné o vzdálenost školy od nejbližšího osmiletého gymnázia kontrolní proměnné a kritéria modelu Kvalitní škola vysvětlující proměnné (hlavní předmět zájmu regresního modelování). Sledována je statistická významnost a podoba vztahů mezi vysvětlujícími proměnnými a vysvětlovanou proměnnou, přičemž očekávaná úroveň kritéria (kategorie škol) představuje referenční hodnotu.

Tabulka 5 představuje hlavní zjištění týkající se kritérií modelu Kvalitní škola. V případě testů matematiky se především ukazuje, že významně nižší průměrné úspěšnosti dosáhli (při zohlednění kontrolních proměnných) uchazeči škol, které byly hodnoceny na horší než očekávané úrovni v kritériích vztahujících se k pedagogicky využívaným výchovně-vzdělávacím strategiím a systematickému sledování vzdělávacího pokroku žáků s následným zohledněním jejich individuálních potřeb, vedení žáků k odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolě a aktivní spolupráci pedagogů s poskytováním si vzájemné podpory a zpětné vazby.

Vyšší průměrná úspěšnost uchazečů v testech matematiky byla významně vztažena k výbornému hodnocení škol v kvalitě komunikace pedagogů vůči žákům, rodičům a kolegům, respektive v kvalitě organizace výuky a práce s výsledky žáků.

Také v případě testů českého jazyka byla významně vyšší průměrná úspěšnost uchazečů spojena s výborným hodnocením škol v oblastech komunikace a práce s výsledky žáků, dále pak v oblastech kvalifikovanosti a profesionality pedagogů, respektive naplňování očekávaných výsledků vzdělávacích programů. Naopak naplňování očekávaných výsledků vzdělávacích programů školou na horší než očekávané úrovni bylo významně a negativně asociováno s průměrnou úspěšností uchazečů v testech českého jazyka, obdobný vztah lze zaznamenat i pro kritéria využívání výchovně-vzdělávacích strategií, vedení žáků k odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolé, respektive aktivní spolupráce pedagogů s poskytováním si vzájemné podpory a zpětné vazby.

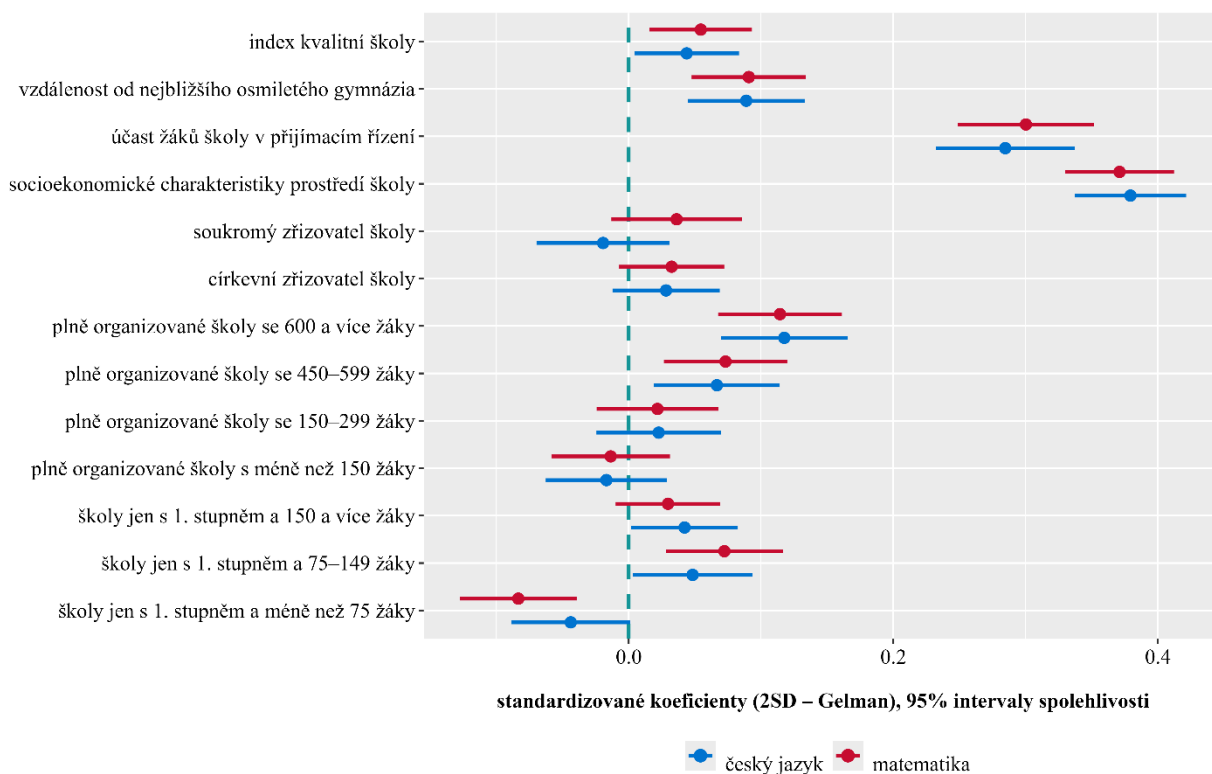
TABULKA 5 | Statistická významnost vysvětlujících proměnných odhadovaných regresních modelů, průměrný percentil uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacího řízení do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlované proměnné, uvedena kritéria se statisticky významným vztahem

Kritérium	Průměrný percentil žáků – očekávaná úroveň jako referenční hodnota			
	Testy českého jazyka		Testy matematiky	
	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria
Kritérium 1.3	nevýznamný	významně vyšší (*)	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 1.4	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 2.5	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 3.1	nevýznamný	významně vyšší (*)	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 3.2	nevýznamný	významně vyšší (*)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 3.3	významně nižší (*)	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný
Kritérium 3.4	významně nižší (**)	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 4.1	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 4.2	významně nižší (*)	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 4.3	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný
Kritérium 4.4	významně nižší (*)	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 5.1	nevýznamný	významně vyšší (**)	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 5.2	významně nižší (**)	významně vyšší (*)	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 6.2	významně vyšší (*)	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný

Pozn.: (***) statisticky významná hodnota na 0,001 hladině významnosti; (**) statisticky významná hodnota na 0,01 hladině významnosti; (*) statisticky významná hodnota na 0,05 hladině významnosti

Relevanci uvedených tvrzení dokládá také graf 37 zachycující odhady modelů na úrovni školy, v nichž jsou kritéria modelu Kvalitní škola převedena do podoby komplexního indexu. Vyšší kvalita celkového fungování školy je zde významně asociována s lepšími výsledky uchazečů v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií. Dále je možné pozorovat silný pozitivní vztah mezi faktorem socioekonomických charakteristik prostředí školy a průměrnou úspěšností uchazečů škol v testech českého jazyka i matematiky. Takový vztah je vysvětlován řadou mechanismů, mezi něž patří také lepší možnosti žáků vyššího socioekonomického statusu účastnit se přípravných kurzů k přijímacímu řízení do osmiletých gymnázií. Ukazuje se rovněž, že vyšší účast žáků školy v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií (vyšší konkurence) je významně a pozitivně vztažena k průměrnému výsledku uchazečů školy. Konečně za pozornost stojí pozitivní vztah mezi průměrnou úspěšností uchazečů škol a vzdáleností školy od nejbližšího osmiletého gymnázia. Tato skutečnost může být spojena s vyšší motivací dosáhnout dobrého výsledku těch žáků (a jejich rodičů), kteří se rozhodli podat přihlášku do osmiletých gymnázií a potenciálně akceptovat negativa spojená s denní dojížděnou žáků na delší vzdálenost.

GRAF 37 | Standardizované regresní koeficienty vysvětlující proměnné a kontrolních proměnných odhadovaných regresních modelů, průměrný percentil uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlované proměnné

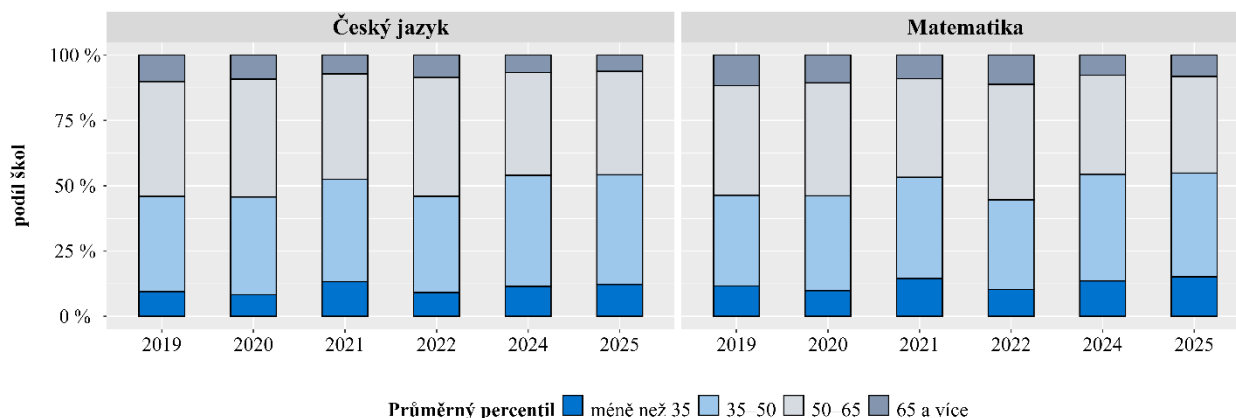
Pozn.: Referenčními kategoriemi jsou dále obec jako zřizovatel školy a plně organizované školy s 300–449 žáky.

4.2 Úspěšnost v testech přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání

4.2.1 Rozdíly mezi školami a stabilita rozdílů v čase

Úspěšnost uchazečů v testech českého jazyka a matematiky přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů středních škol byla hodnocena stejným způsobem, jako tomu bylo v případě přijímacích řízení do osmiletých gymnázií. Graf 38 dokládá značné rozdíly mezi školami, přičemž podíly škol ve vymezených kategoriích průměrného percentilu uchazečů v testech přijímacích řízení zůstávají obdobné ve všech hodnocených přijímacích řízeních.

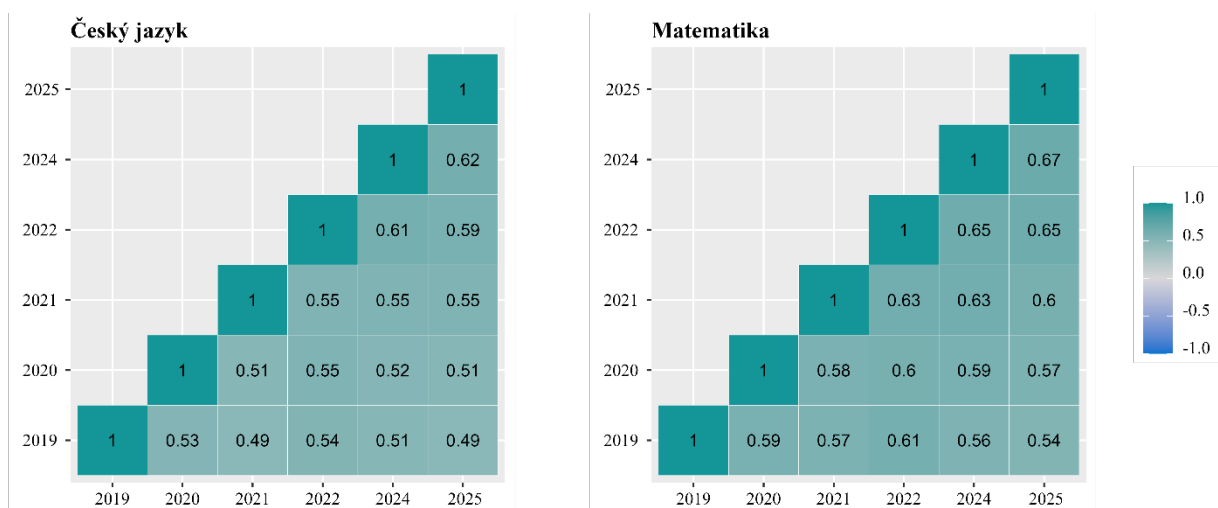
GRAF 38 | Podíly škol podle kategorie úspěšnosti uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání – průměrný percentil uchazečů školy

Pozn.: Hodnocení zahrnuje školy, pro které jsou v daném roce k dispozici informace o výsledku testu pro alespoň 5 uchazečů.

Graf 39 ukazuje středně silnou pozitivní korelaci hodnot průměrného percentilu uchazečů škol v testech českého jazyka i matematiky pro všechny dvojice přijímacích řízení – žáci jednotlivých škol mají tendenci dosahovat v různých přijímacích řízeních v průměru obdobné úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky. Na úrovni škol a pro daný rok přijímacího řízení jsou vysoké také korelace průměrného percentilu uchazečů v testech matematiky na jedné straně a českého jazyka na straně druhé (korelace mezi hodnotami 0,7 a 0,8 v závislosti na roku přijímacího řízení).

GRAF 39 | Korelační koeficient hodnot průměrného percentilu uchazečů škol v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání – dvojice let realizace přijímacího řízení

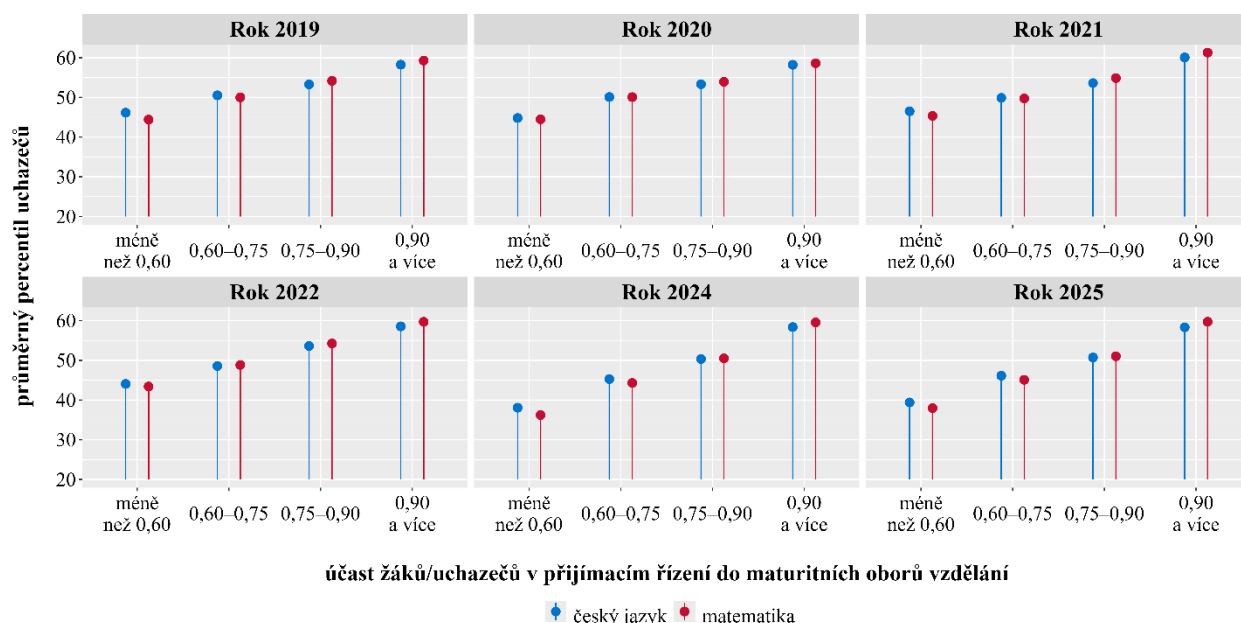

Pozn.: Hodnocení zahrnuje školy, pro které jsou v daném roce k dispozici informace o výsledku testu pro alespoň 5 uchazečů. Ve výpočtu byla využita neparametrická podoba korelačního koeficientu.

Korelace v hodnotách průměrných percentilů, kterých dosáhli uchazeči stejné školy v testech přijímacích řízení do osmiletých gymnázií na jedné straně a testech do čtyřletých a kratších oborů vzdělání na straně druhé (souhrnně za hodnocená přijímací řízení a za školy s výsledky alespoň 10 uchazečů), je cca 0,60 pro testy obou předmětů. Tyto hodnoty naznačují vysokou (byť ne absolutní) stabilitu postavení škol na konci obou etap vzdělávání v základních školách a lze je považovat za doklad konzistence výsledků na konci obou stupňů základní školy.

Testy českého jazyka a matematiky v přijímacích řízeních do čtyřletých a kratších oborů vzdělání řeší vyšší podíl oprávněných žáků, než je tomu v případě přijímacích řízení do osmiletých gymnázií, přesto však významný podíl žáků, kteří se již na začátku rozhodli pokračovat ve studiu v nematuritních oborech vzdělání, testy přijímacích řízení neřeší. Nabízí se tedy otázka, zda se vyšší účast žáků jednotlivých škol promítá v jejich nižší průměrné úspěšnosti. Graf 40 ukazuje, že uchazeči ze škol s vyšší účastí žáků/uchazečů v přijímacích řízeních do maturitních oborů vzdělání dosáhli ve všech přijímacích řízeních v průměru vyššího percentilu v testech českého jazyka i matematiky než uchazeči zařazení do kategorie škol s nižší účastí žáků/uchazečů. Nezdá se tedy, že by vyšší účast žáků v přijímacím řízení byla dosahována účastí podprůměrných žáků; naopak – vyšší podíl žáků školy v přijímacím řízení se pojí s lepšími průměrnými výsledky.

GRAF 40 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem k zařazení škol do kategorií podle (i) poměru mezi počtem žáků školy, kteří se přihlásili k přijímacímu řízení ke studiu na střední škole, a počtem žáků 9. ročníku téže školy pro roky 2019 až 2022; (ii) podle poměru mezi počtem uchazečů školy, kteří podali všechny přihlášky v nematuritních oborech vzdělání, a počtem uchazečů téže školy, kteří se přihlásili k přijímacímu řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání, pro roky 2024 a 2025

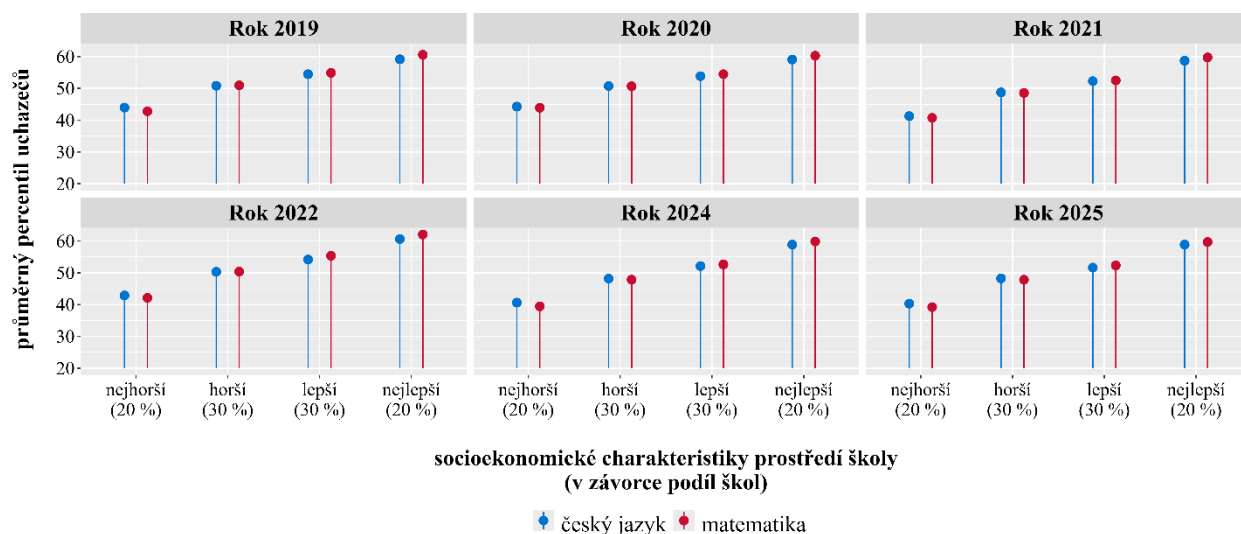

4.2.2 Vztah k vybraným charakteristikám školy

Hodnocení vztahů mezi úspěšností uchazečů v testech přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání na jedné straně a charakteristikami škol na straně druhé sleduje postup představený v předcházejících kapitolách. Předmětem zájmu jsou tři charakteristiky škol – socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy a velikost (počet žáků) školy.

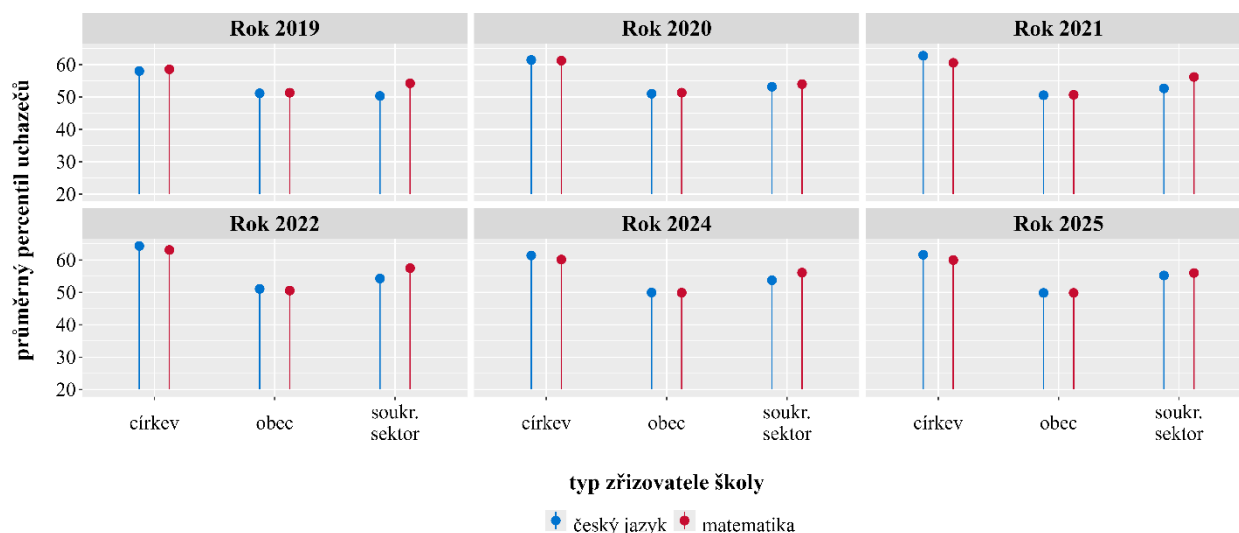
Uchazeči škol s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí dosáhli v průměru vyšší úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky ve všech hodnocených přijímacích řízeních (graf 41). Rozdíl mezi výsledky krajních skupin se od roku 2019 do roku 2025 mírně zvětšuje, což může indikovat, že závislost výsledku v přijímacím řízení na socioekonomických parametrech škol se postupně spíše zesiluje.

GRAF 41 | Průměrný percentil žáků v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem k socioekonomickým charakteristikám podmínek školy

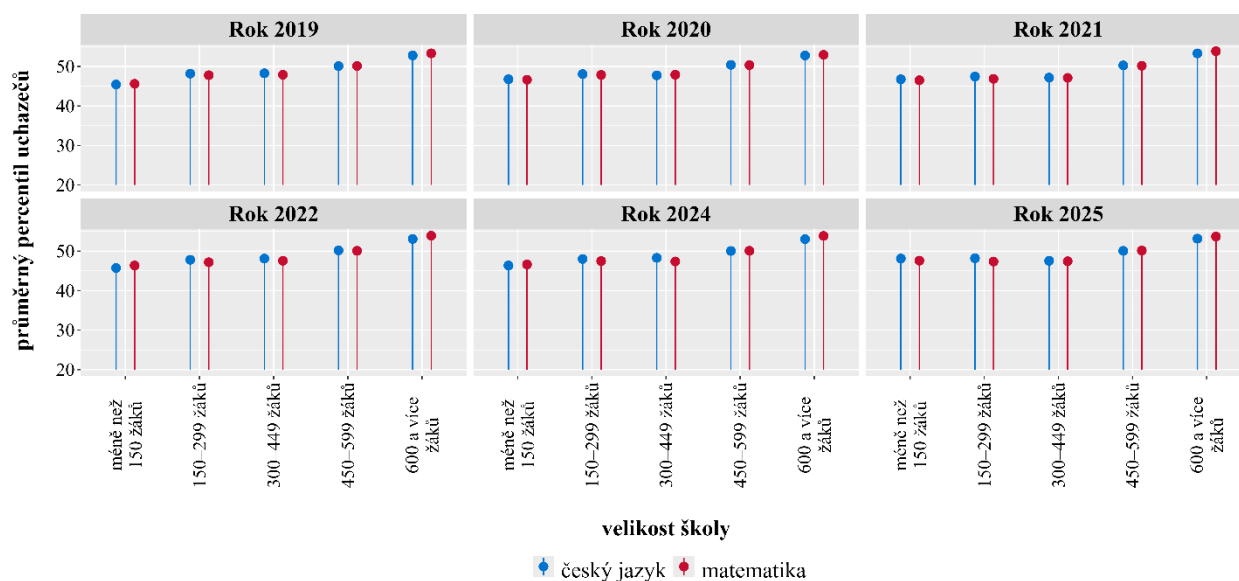
Graf 42 zachycuje poznatky z hodnocení vztahu mezi úspěšností uchazečů v testech přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání a typem zřizovatele školy. Zjištění potvrzují vyšší průměrnou úspěšnost uchazečů neveřejných škol a nižší průměrnou úspěšnost uchazečů škol zřizovaných obcemi, a to jak v testech českého jazyka, tak v testech matematiky a pro všechny hodnocené roky přijímacích řízení; rozdíl zůstává v průběhu jednotlivých let přibližně stejný.

GRAF 42 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem k typu zřizovatele školy

Graf 43 se věnuje hodnocení vztahu mezi úspěšností uchazečů v testech přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání a velikostí (počtem žáků) školy. I v tomto případě lze pozorovat, že uchazeči větších škol dosáhli ve všech přijímacích řízeních v průměru vyšší úspěšnosti v testech českého jazyka i matematiky, byť strmost závislosti není tak velká jako u přijímacích zkoušek do osmiletých gymnázií. Výsledky žáků škol do 500 žáků jsou v posledních dvou letech obdobné, ke znatelnému nárůstu průměrného percentilu v testech dochází až u dvou nejvyšších kategorií škol (nad 500 žáků).

GRAF 43 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem k velikosti školy

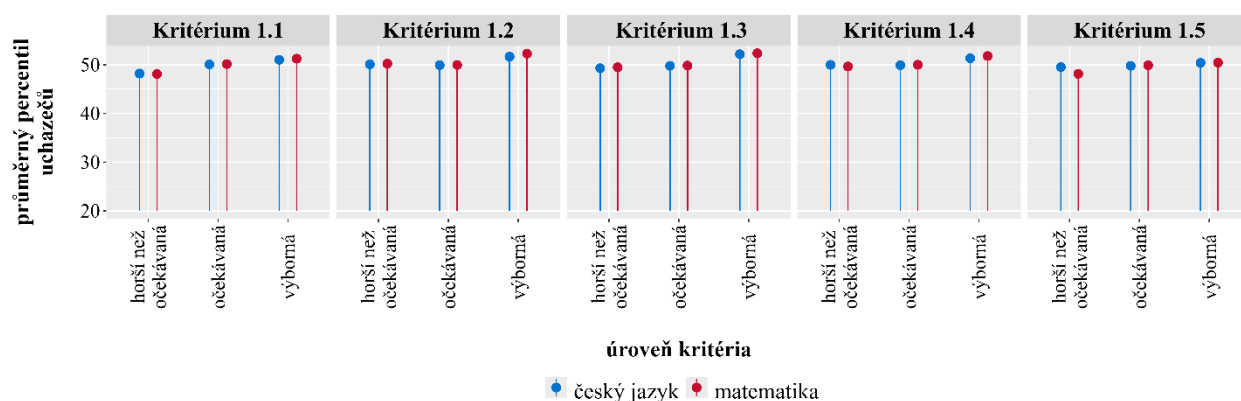

4.2.3 Vztah k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání podle kritériálního modelu Kvalitní škola

Hodnocení vztahů mezi úspěšností uchazečů v testech přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání na jedné straně a kvalitou podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání školy na straně druhé opětovně využívá model Kvalitní škola České školní inspekce. Hlavním ukazatelem zůstává průměrný percentil uchazečů dané kategorie škol v testech českého jazyka a matematiky, a to souhrnně za hodnocená přijímací řízení mezi roky 2019 a 2025.

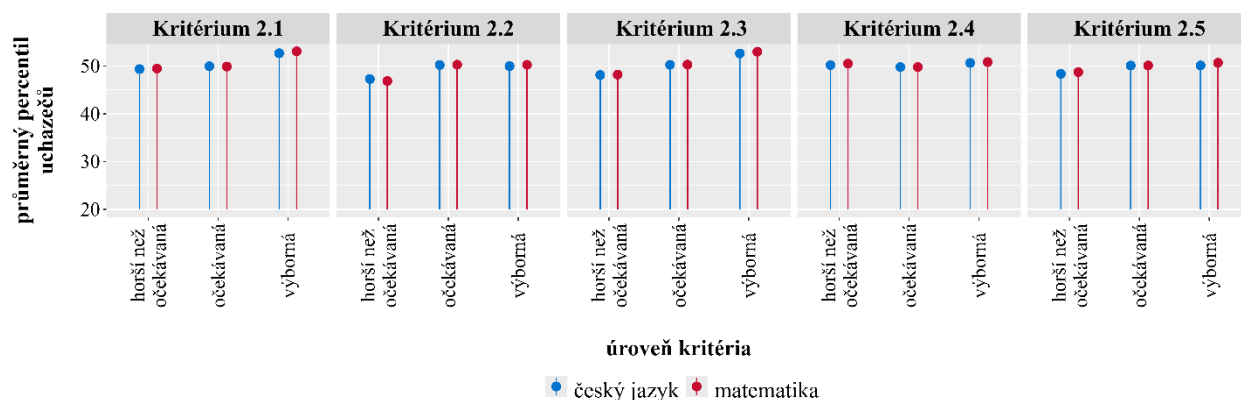
Grafy 44 a 45 zachycují poznatky pro kritéria oblastí 1 a 2 („Koncepce a rámec školy“ a „Pedagogické vedení školy“) modelu Kvalitní škola. Hodnocení v těchto kritériích má s úspěšností uchazečů v testech přijímacího řízení slabší vztah než zohledňované charakteristiky škol. Zároveň lze zaznamenat o něco vyšší průměrnou úspěšnost uchazečů škol hodnocených na výborné úrovni jednotlivých kritérií a u většiny kritérií o něco nižší průměrnou úspěšnost uchazečů škol hodnocených na úrovni horší, než je očekávána.

GRAF 44 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem ke kritériím oblasti 1 „Koncepce a rámec školy“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 1.1 – Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Kritérium 1.2 – Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritérium 1.3 – Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy. Kritérium 1.5 – Škola spolupracuje s vnějšími partnery.

GRAF 45 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem ke kritériím oblasti 2 „Pedagogické vedení školy“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

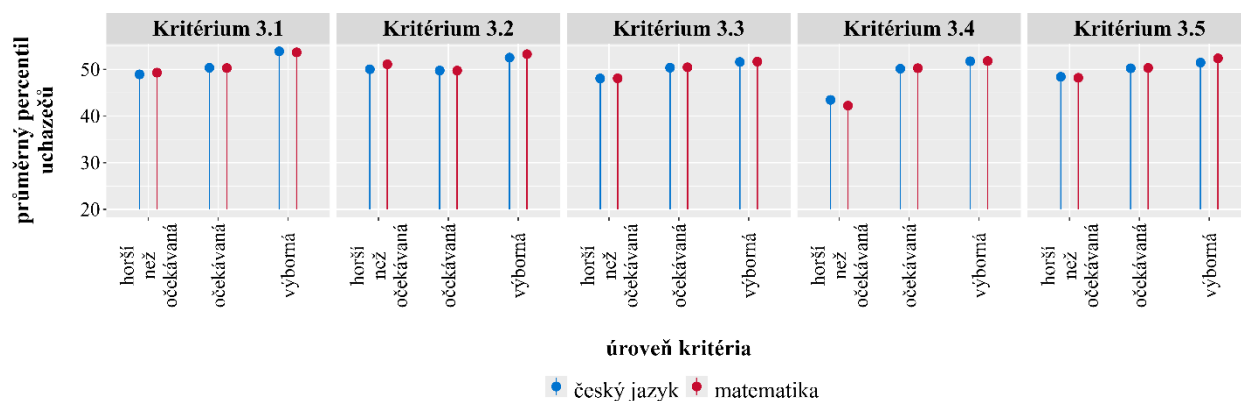

Pozn.: Kritérium 2.1 – Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Kritérium 2.2 – Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Kritérium 2.3 – Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Kritérium 2.4 – Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

Grafy 46 a 47 představují výsledky týkající se hodnocení kritérií oblasti 3 a 4 („Pedagogický sbor“ a „Výuka“) modelu Kvalitní škola. U téměř všech kritérií lze opět zaznamenat o něco vyšší průměrnou úspěšnost uchazečů těch škol, které

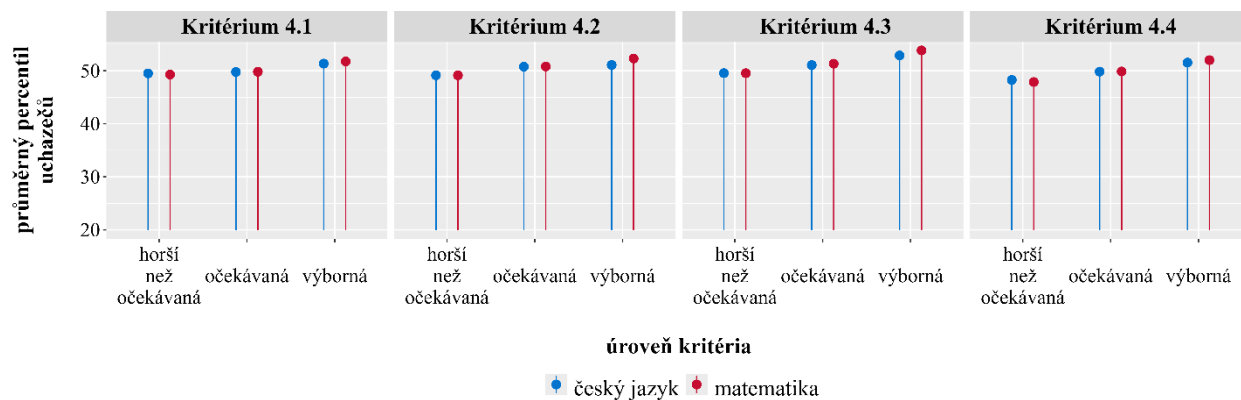
byly hodnoceny na výborné úrovni jednotlivých kritérií, a o něco nižší průměrnou úspěšnost uchazečů těch škol, které byly hodnoceny na horší než očekávané úrovni. V případě škol hodnocených na horší než očekávané úrovni je zřetelně nižší průměrná úspěšnost uchazečů u kritéria 3.4, které je spojeno s vedením žáků k odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolé. Patrný rozdíl ve výsledcích uchazečů je spojen také s rozdílným hodnocením kritéria 4.3, které sleduje to, jak pedagogové systematicky sledují vzdělávací výsledky každého žáka, a v menší míře též kritéria 4.4 týkajícího se sociálního a osobnostního rozvoje žáků.

GRAF 46 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem ke kritériím oblasti 3 „Pedagogický sbor“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Kritérium 3.4 – Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.

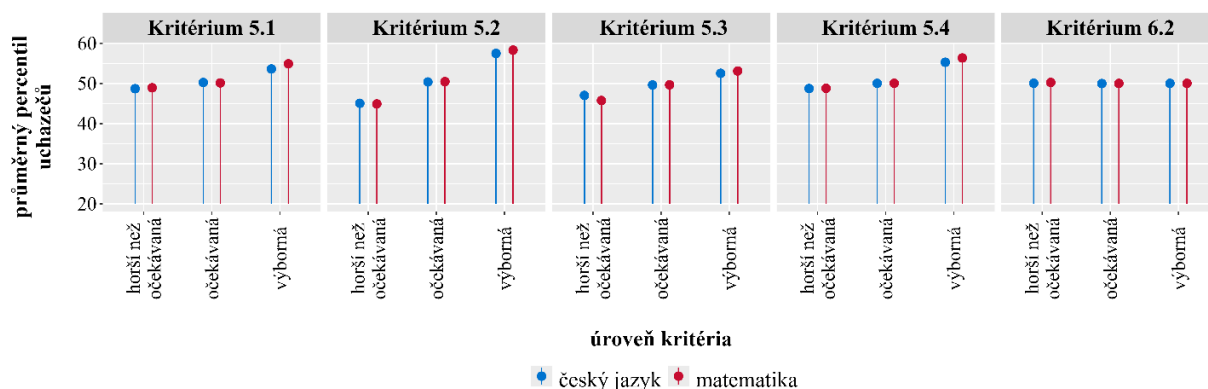
GRAF 47 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem ke kritériím oblasti 4 „Výuka“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 4.1 – Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Kritérium 4.2 – Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Kritérium 4.3 – Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Kritérium 4.4 – Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

Graf 48 se věnuje hodnocení kritérií oblastí 5 a 6 („Vzdělávací výsledky žáků“ a „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“) modelu Kvalitní škola. V případě kritérií oblasti 5 lze zaznamenat nejvíce zřetelné rozdíly mezi úspěšnostmi uchazečů škol, které byly hodnoceny na výborné úrovni na jedné straně a na horší než očekávané úrovni na straně druhé – uchazeči škol hodnocených v těchto kritériích na výborné úrovni dosáhli v průměru znatelně lepších výsledků v řešených testech než uchazeči škol hodnocených na horší než očekávané úrovni.

GRAF 48 | Průměrný percentil uchazečů v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání vzhledem ke kritériu oblasti 5 „Vzdělávací výsledky žáků“ a kritériu 6.2 oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“, souhrnně za hodnocená přijímací řízení

Pozn.: Kritérium 5.1 – Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Kritérium 5.2 – Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Kritérium 5.3 – Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty. Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání. Kritérium 6.2 – Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

Z tabulky 6 je patrné, že významný pozitivní vztah k výsledkům uchazečů v testech českého jazyka i matematiky vykazuje hodnocení na výborné úrovni v kritériích vztahujících se k naplňování očekávaných výsledků vzdělávání, ke kvalitě práce s výsledky vzdělávání a s motivací žáků, ke kvalifikovanosti, profesionalitě a kvalitě spolupráce pedagogů, ke kvalitě komunikace mezi aktéry školy a ke kvalitě strategického řízení školy (v případě matematiky je významný pozitivní vztah zaznamenán také v kritériích spojených s výbornou úrovní organizace a realizace výuky).

TABULKA 6 | Statistická významnost vysvětlujících proměnných odhadovaných regresních modelů, průměrný percentil uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlované proměnné, uvedena kritéria se statisticky významným vztahem

Kritérium	Úroveň kritéria – očekávaná úroveň jako referenční hodnota			
	Testy českého jazyka		Testy matematiky	
	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria
Kritérium 1.3	nevýznamný	významně vyšší (*)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 2.1	nevýznamný	významně vyšší (**)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 2.2	významně nižší (*)	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 2.3	významně nižší (***)	nevýznamný	významně nižší (**)	významně vyšší (*)
Kritérium 3.1	významně nižší (***)	významně vyšší (*)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 3.2	nevýznamný	významně vyšší (**)	nevýznamný	významně vyšší (***)
Kritérium 3.3	významně nižší (***)	významně vyšší (*)	významně nižší (**)	významně vyšší (*)
Kritérium 3.4	významně nižší (***)	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 3.5	významně nižší (*)	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 4.1	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (**)	významně vyšší (*)
Kritérium 4.2	významně nižší (**)	nevýznamný	významně nižší (**)	významně vyšší (*)
Kritérium 4.3	významně nižší (**)	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 4.4	významně nižší (*)	nevýznamný	významně nižší (**)	významně vyšší (*)
Kritérium 5.1	významně nižší (**)	významně vyšší (**)	významně nižší (*)	významně vyšší (***)
Kritérium 5.2	významně nižší (***)	významně vyšší (***)	významně nižší (***)	významně vyšší (***)
Kritérium 5.3	nevýznamný	významně vyšší (**)	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 5.4	nevýznamný	významně vyšší (***)	nevýznamný	významně vyšší (***)

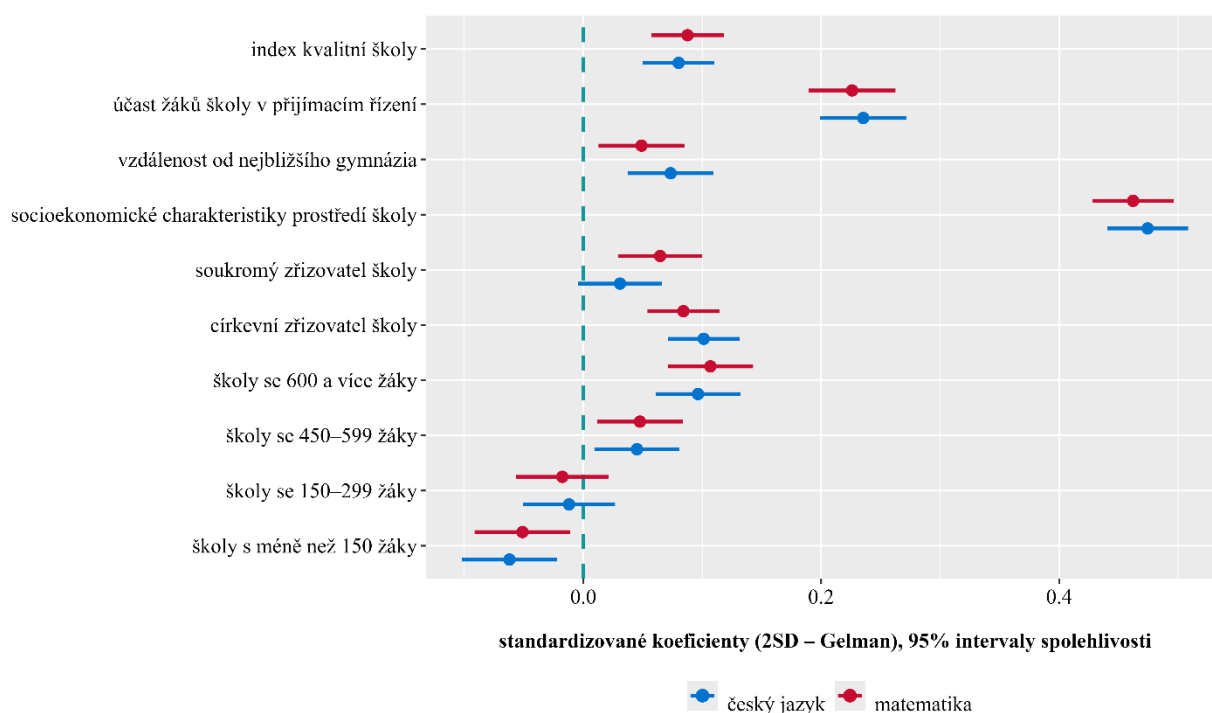
Pozn.: (***) statisticky významná hodnota na 0,001 hladině významnosti; (**) statisticky významná hodnota na 0,01 hladině významnosti; (*) statisticky významná hodnota na 0,05 hladině významnosti

Negativní vztah k výsledkům uchazečů v testech obou předmětů lze pozorovat u škol, které byly na horší než očekávané úrovni hodnoceny v kritériích vztahujících se ke kvalitě výuky (organizace výuky, využívání výchovně-vzdělávacích strategií, individualizace výuky) a vedení žáků k odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolě, k naplňování očekávaných výsledků vzdělávání a kvalitě práce s výsledky vzdělávání, ke kvalitě personálního řízení školy a spolupráce pedagogů a utváření zdravého školního klimatu (v případě českého jazyka je významný negativní vztah zaznamenán také v kritériu spojeném s horší než očekávanou úrovní kvalifikovanosti a profesionality pedagogického sboru).

Významný vztah mezi kvalitou celkového fungování školy (komplexní index konstruovaný nad hodnotami kritérií modelu Kvalitní škola) na jedné straně a průměrnou úspěšností uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) na straně druhé konečně dokládá i graf 49. Ten zachycuje odhady koeficientů pro modely, které jako vysvětlující proměnnou opětovně berou index kvalitní školy a jako kontrolní proměnné hodnocené charakteristiky škol – účast žáků/uchazečů v přijímacích řízeních do maturitních oborů vzdělání, socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy, velikost školy – doplněné o vzdálenost školy od nejbližšího gymnázia.

Je patrné, že nejtěsněji je úspěšnost uchazečů v testech přijímacího řízení asociována se socioekonomickými charakteristikami prostředí škol a s vyšší účastí žáků školy v přijímacím řízení do maturitních oborů, v menší míře dále pak také s celkovou úrovní kvality řízení školy (indexem kvalitní školy). Pozitivně se na úspěšnosti uchazečů v testech promítá také příslušnost školy do skupiny největších škol (nad 600 žáků) a do skupiny škol zřizovaných církví.

GRAF 49 | Standardizované regresní koeficienty vysvětlujících a kontrolních proměnných odhadovaného regresního modelu, průměrný percentil uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlované proměnné

A decorative horizontal bar spanning the width of the page. It consists of a long gray rectangle on the left, a large blue-outlined number '5' in the center, and a shorter gray rectangle on the right.

5

Přijetí na střední školy

5 PŘIJETÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY

Vedle rozdílů v podílu žáků přihlášených k přijímacím řízením a jejich dosažených výsledků je při hodnocení základních škol významným ukazatelem podíl žáků, kteří byli ke středoškolskému studiu přijati; samotné přijetí je pak dáno nejen výsledkem uchazeče, ale také převísem poptávky o místa v jím vybrané škole. Z pohledu uchazeče je významné, zda byl přijat na nejvíce preferovanou školu (první místo na přihlášce).

Obdobně jako v předchozích částech jsou předmětem zájmu otázky, zda lze pozorovat rozdíly mezi základními školami v přijetí uchazečů do osmiletých gymnázií, čtyřletých gymnázií a uchazeči nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání a škol (1. priorita volby) včetně stability postavení jednotlivých škol a zda se liší přijetí uchazečů do osmiletých gymnázií, čtyřletých gymnázií a jimi nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání a škol (1. priorita přihlášky) vzhledem k vybraným charakteristikám základních škol a vzhledem k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání základních škol tak, jak jsou posuzovány inspekčními týmy České školní inspekce.

Pro zodpovězení uvedených otázek byly využity tři ukazatele pro 1. kolo přijímacích řízení v letech 2024 a 2025. První ukazatel se týká podílu uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií, druhý ukazatel podílu uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií, třetí ukazatel podílu uchazečů přijatých do jimi nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky. Ukazatele jsou ve jmenovateli počítány z počtu uchazečů, kteří podali alespoň jednu přihlášku do osmiletých, respektive čtyřletých gymnázií, a z počtu uchazečů, jejichž 1. prioritou byl maturitní obor vzdělání.²² Hodnocení je opětovně provedeno buď na úrovni uchazeče, nebo na úrovni školy.

5.1 Přijetí do osmiletých gymnázií

5.1.1 Rozdíly mezi školami a stabilita rozdílů v čase

Poměr počtu nově přijatých žáků do 1. ročníku osmiletých gymnázií k počtu uchazečů, kteří do osmiletých gymnázií podali v přijímacích řízeních svou přihlášku, se v období let 2017 až 2025 pohybuje kolem 50 % (tabulka 7). Stabilitní je jak počet uchazečů (cca 18–19 tis.), tak počet žáků nově přijatých do 1. ročníku (cca 9 tis.). Do úvahy je přitom potřeba vzít odlišnosti přijímacích řízení v jednotlivých letech, kdy je například počet uchazečů v roce 2021 ovlivněn souvislostmi pandemického onemocnění covid-19 a v letech 2024 a 2025 organizací dvou kol přijímacího řízení.

TABULKA 7 | Statistiky přijetí do čtyřletých a osmiletých gymnázií – období let 2017 až 2025²³

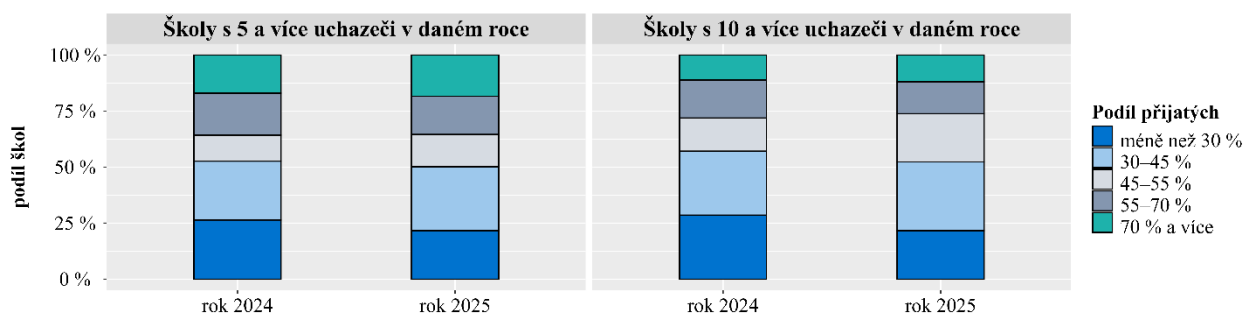
Ukazatel	Rok přijímacího řízení								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uchazeči s přihláškou v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií (v tis.)	18,4	18,8	19,6	19,3	17,5	18,0	19,0	19,5*	19,4*
Nově přijatí do 1. ročníku osmiletých gymnázií v navazujícím školním roce (v tis.)	9,3	9,3	9,3	9,1	9,1	9,2	9,2	9,0	9,2
<i>Poměr počtu nově přijatých do 1. ročníku osmiletých gymnázií a počtu uchazečů s přihláškou v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií</i>	<i>0,51</i>	<i>0,49</i>	<i>0,47</i>	<i>0,47</i>	<i>0,52</i>	<i>0,51</i>	<i>0,48</i>	<i>0,46*</i>	<i>0,47*</i>

* Zachycen je počet uchazečů v prvním kole přijímacího řízení. Ve druhém kole přijímacího řízení se do osmiletých gymnázií přihlásilo 714 uchazečů v roce 2024 a 591 uchazečů v roce 2025, přičemž v roce 2024 bylo přijato 244 uchazečů a v roce 2025 pak 221 uchazečů.

V další části této kapitoly se již analýza zaměřuje na přijetí uchazečů do osmiletých gymnázií v 1. kole přijímacích řízení v letech 2024 a 2025. V grafu 50 jsou patrné zřetelné odlišnosti mezi základními školami v podílu jejich žáků přijatých do osmiletých gymnázií. Za pozornost stojí, že pro přibližně 5 % základních škol s alespoň 20 žáky v 5. ročníku ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025 je poměr mezi počtem přijatých uchazečů do osmiletých gymnázií v 1. kole přijímacího řízení a počtem žáků 5. ročníku základní školy (souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025) vyšší než 0,20, tj. více než každý pátý žák odchází na osmileté gymnázium. Pro plně organizované školy může odchod vyššího podílu žáků s výbornými výsledky mezi 1. a 2. stupněm základní školy představovat relevantní problém. Podle očekávání se častěji jedná o školy s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí, školy v kratší vzdálenosti od nejbližšího osmiletého gymnázia a školy neveřejných zřizovatelů.

²² Využita byla data Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání týkající se přijímacího řízení na střední školy. I v tomto případě nebyly do hodnocení zařazeny školy zřizované výlučně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

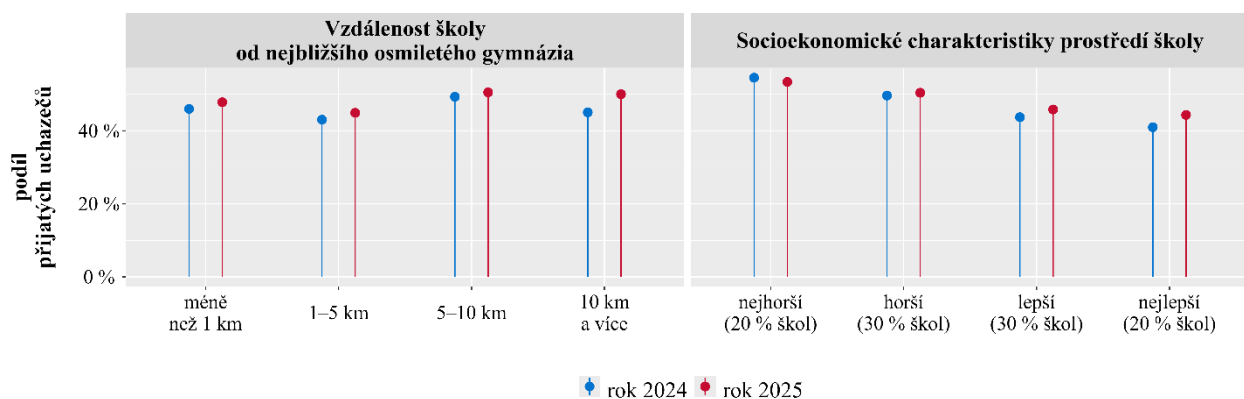
²³ CZVV (2023). *Jednotná přijímací zkouška 2023. Signální výsledky*. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. CZVV (2025). *Data a analýzy. Jednotná přijímací zkouška. Vizualizace dat*. [online]. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. MŠMT (2025). *Statistický informační systém Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Statistická ročenka školství*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

GRAF 50 | Podíly základních škol podle kategorií daných ukazatelem podílu uchazečů školy, kteří byli v 1. kole přijímacího řízení přijati do osmiletých gymnázií

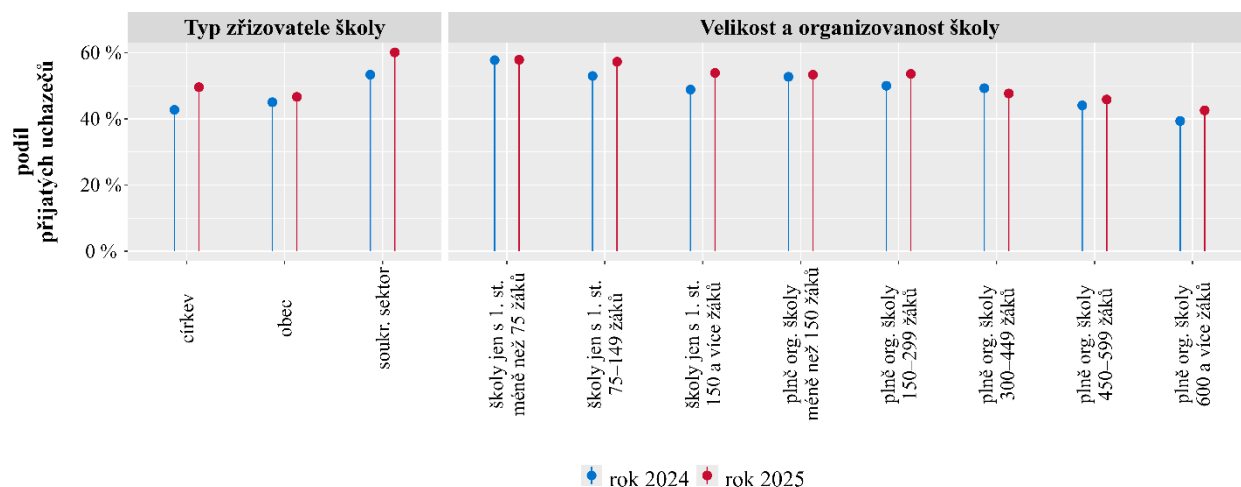
Míra podílu žáků odcházejících z jednotlivých základních škol do osmiletých gymnázií je meziročně více méně stabilní – korelace mezi hodnotami ukazatele podílu uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií v přijímacích řízeních v letech 2024 a 2025 je 0,46 při hodnocení škol s 5 a více uchazeči v obou letech a 0,56 při hodnocení škol s 10 a více uchazeči v obou letech; pozorovat tedy lze středně silný pozitivní vztah, kdy školy s vyšším podílem uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií v přijímacím řízení v roce 2024 vykazují tendenci mít vyšší podíl uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií i v přijímacím řízení v roce 2025 (se samozřejmou existencí výjimek).

5.1.2 Vztah k vybraným charakteristikám školy

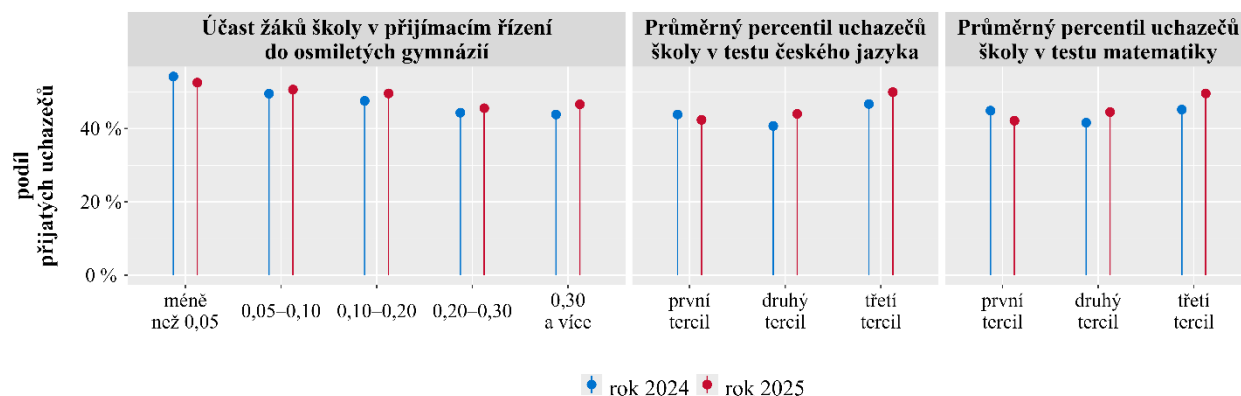
Přijetí uchazečů do osmiletých gymnázií bylo dále posuzováno ve vztahu ke čtyřem dříve definovaným charakteristikám škol – vzdálenost školy od nejbližšího osmiletého gymnázia, socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy, velikost a organizovanost školy. Graf 51 nepotvrzuje jednoznačný vztah mezi vzdáleností školy od nejbližšího osmiletého gymnázia a podílem uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií (u podílu přihlášených takový poměrně silný vztah existuje), na první pohled překvapivě lze nižší podíl uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií zaznamenat v případě škol s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí – v případě obou faktorů jde o kategorie škol s vyšším zájmem žáků o účast v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií a v průměru s lepšími výsledky v řešených přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií. Vysvětlení se patrně opírá o skutečnost, že žáci s lepšími výsledky v socioekonomicky lépe situovaných školách vybírají osmiletá gymnázia s větším převisem uchazečů, což reálně vede k tomu, že i uchazeči s lepšími výsledky nejsou na jimi preferované školy v 1. kole přijati.

GRAF 51 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem k ukazatelům vzdálenosti školy od nejbližšího osmiletého gymnázia a socioekonomických charakteristik prostředí školy

Z grafu 52 je dále patrné, že vyšší podíl uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií lze zaznamenat v případě škol soukromých zřizovatelů, dále pak u menších škol jen s 1. stupněm vzdělávání a menších plně organizovaných škol. Z hlediska velikosti a organizovanosti školy je tak nižší podíl přijatých uchazečů pozorován ve školách s vyšším zájmem žáků o účast v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií a v průměru s lepšími výsledky v testech; to neplatí pro školy soukromých zřizovatelů, u nichž je vyšší jak účast žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií, tak podíl přijatých uchazečů.

GRAF 52 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem k ukazatelům typu zřizovatele školy a velikosti a organizovanosti školy

Uvedená zjištění doplňuje hodnocení dvou dalších charakteristik škol. Ty se vztahují jednak k účasti žáků školy v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií, jednak k průměrné úspěšnosti uchazečů školy v řešení testů přijímacích řízení. Ukazuje se, že vyšší podíl uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií je charakteristický pro školy s nižší účastí žáků v přijímacích řízeních do osmiletých gymnázií (graf 53). Graf 53 také úplně nepotvrzuje intuitivní předpoklad, kdy by se výrazně vyšším podílem uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií vyznačovala kategorie škol, jejichž uchazeči dosáhli v testech přijímacích řízení v průměru lepších výsledků. Tato skutečnost je opětovně spojena s působením dalších podmiňujících faktorů, jako jsou například počet a skladba uchazečů o daný počet míst na osmiletých gymnáziích a tím utvářená konkurence mezi žáky, kdy ani relativně dobrý výsledek v testech nemusí stačit k přijetí do osmiletých gymnázií.

GRAF 53 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem k ukazatelům: (i) počtu žáků školy, kteří v přijímacím řízení v daném roce podali přihlášku do osmiletých gymnázií, k počtu žáků 5. ročníku téže školy v odpovídajícím školním roce (účast žáků v přijímacím řízení do osmiletých gymnázií); (ii) průměrného percentilu uchazečů školy v testech českého jazyka a matematiky řešených jako součást přijímacích řízení do osmiletých gymnázií

Pozn.: Do hodnocení byly zařazeny jen školy s 5 a více uchazeči, kteří v přijímacím řízení podali přihlášku do osmiletých gymnázií.

5.1.3 Vztah k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání podle kritériálního modelu Kvalitní škola

Pro posouzení vztahů mezi podílem uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií na jedné straně a kvalitou podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve školách na straně druhé byl využit metodický postup založený na kritériálním modelu Kvalitní škola České školní inspekce. Podíl uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií byl vypočítán souhrnně za 1. kola přijímacích řízení v letech 2024 a 2025.

Výsledky hodnocení pro kritéria šesti oblastí modelu Kvalitní škola jsou podrobněji zachyceny v grafech 60 až 64 v příloze 1. U většiny kritérií jsou mezi třemi kategoriemi škol, které byly vymezeny podle dosažené úrovně kritéria, rozdíly v přijetí uchazečů do osmiletých gymnázií poměrně malé, přičemž interpretace je komplikována mechanismy popsávanými v předcházející kapitole.

Výraznější souvislost tak lze pozorovat především u kritéria, které se vztahuje ke kvalifikovanosti a profesionalitě pedagogů. Zde lze u škol hodnocených na výborné úrovni zřetelněji zaznamenat vyšší podíl uchazečů, kteří byli přijati do osmiletých gymnázií (naopak ve školách hodnocených horší než očekávanou úroveň tohoto kritéria byl podíl přijatých uchazečů statisticky významně nižší).

Tabulka 8 zachycuje hlavní zjištění podrobnější analýzy, kdy jsou brány v potaz další vlivy (vzdálenost od nejbližšího osmiletého gymnázia, socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy, velikost a organizovanost školy apod.). Potvrzuje se nejsilnější vztah pro kritérium 3.1 – v případě škol, u nichž kvalifikovanost a profesionalita pedagogů byla hodnocena na horší než očekávané úrovni, lze pozorovat významně nižší podíl uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií. Významný pozitivní vztah byl naopak zaznamenán u kritérií týkajících se kvalitní práce s vizí a cíli školy a s výborně nastavenou spoluprací aktérů školy (pedagogové, externí spolupráce). U většiny kritérií nicméně nebyl zaznamenán významný vztah mezi kritériálním hodnocením a podílem přijatých uchazečů.

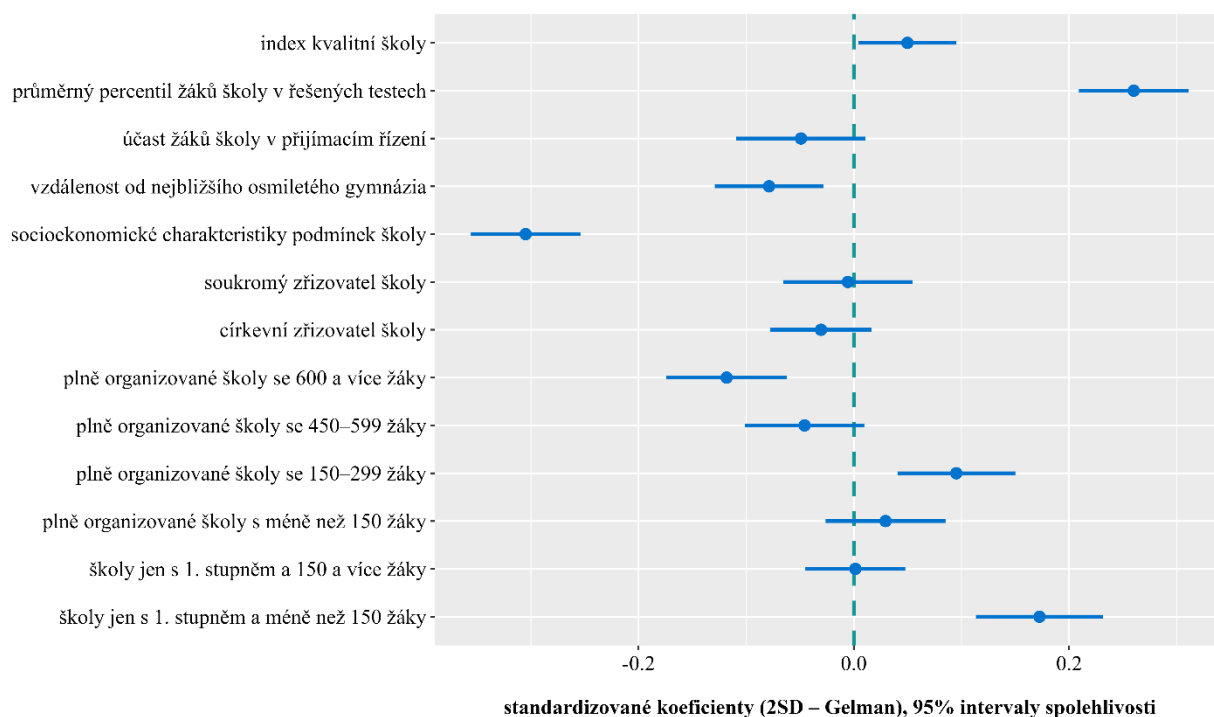
TABULKA 8 | Statistická významnost vysvětlujících proměnných odhadovaných regresních modelů, podíl uchazečů školy přijatých do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlovaná proměnná, uvedena kritéria se statisticky významným vztahem

Kritérium	Podíl přijatých uchazečů – očekávaná úroveň jako referenční hodnota	
	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria
Kritérium 1.1	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 1.5	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 3.1	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 3.5	nevýznamný	významně vyšší (*)

Pozn.: (***) statisticky významná hodnota na 0,001 hladině významnosti; (**) statisticky významná hodnota na 0,01 hladině významnosti; (*) statisticky významná hodnota na 0,05 hladině významnosti

Konečně graf 54 ukazuje významnou pozitivní asociaci mezi kvalitou celkového fungování školy (index kvalitní školy) a podílem uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií. Za pozornost stojí negativní vztah mezi socioekonomickými charakteristikami prostředí školy a podílem uchazečů přijatých do osmiletých gymnázií. Opětovně je tak možné poukázat na aspekt vyšší konkurence uchazečů z těchto škol, kdy ani v celorepublikovém srovnání dobrý výsledek v testech českého jazyka a matematiky nemusí uchazečům stačit k přijetí do osmiletých gymnázií.

GRAF 54 | Standardizované regresní koeficienty vysvětlujících a kontrolních proměnných odhadovaného regresního modelu, podíl uchazečů školy přijatých do osmiletých gymnázií (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlovaná proměnná

Pozn.: Referenčními kategoriemi jsou dále obec jako zřizovatel školy a plně organizované školy s 300–449 žáky.

5.2 Přijetí do čtyřletých a kratších oborů

5.2.1 Rozdíly mezi školami a stabilita rozdílů v čase

Podíl žáků nově přijatých do 1. ročníku čtyřletých gymnázií z uchazečů, kteří do čtyřletých gymnázií podali v přijímacích řízeních svou přihlášku, se v období let 2017 až 2025 pohybuje mezi cca 60 až 70 % (tabulka 9). K určitým změnám dochází jak ve vývoji počtu uchazečů o čtyřletá gymnázia, tak v počtu žáků nově přijatých do čtyřletých gymnázií, přičemž u obou ukazatelů lze pozorovat rostoucí hodnoty. Opětovně je potřebné zohledňovat i odlišnosti přijímacích řízení v jednotlivých letech (např. změny v organizaci přijímacích řízení v letech 2024 a 2025). Podíl přijatých uchazečů v 1. kole přijímacích řízení do čtyřletých a kratších oborů byl 89 % v roce 2024 a 88 % v roce 2025, ve druhém kole pak 81 % v roce 2024 a 79 % v roce 2025.

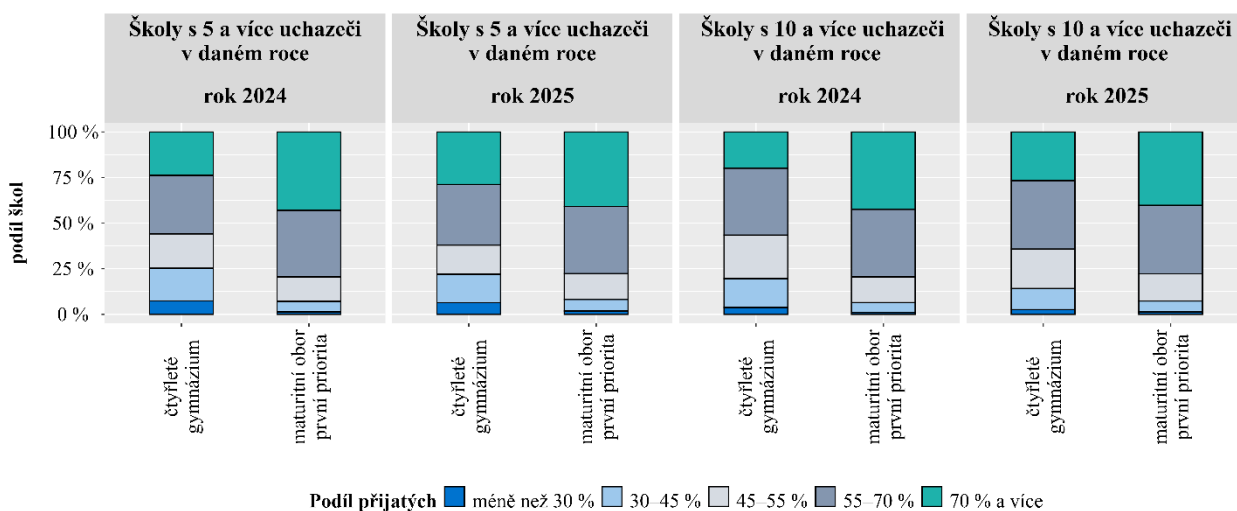
TABULKA 9 | Statistiky přijetí do čtyřletých gymnázií – období let 2017 až 2025²⁴

Ukazatel	Rok přijímacího řízení								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uchazeči přihlášení k jednotné přijímací zkoušce do čtyřletých gymnázií (v tis.)	16,7	16,8	17,5	18,6	18,4	20,4	21,9	25,6*	25,3*
Nově přijatí do 1. ročníku čtyřletých gymnázií v navazujícím školním roce (v tis.)	12,0	12,0	12,4	12,6	13,1	13,8	14,7	15,6	16,2
<i>Poměr počtu nově přijatých do 1. ročníku čtyřletých gymnázií a počtu uchazečů přihlášených do přijímacího řízení do čtyřletých gymnázií</i>	<i>0,72</i>	<i>0,71</i>	<i>0,71</i>	<i>0,68</i>	<i>0,71</i>	<i>0,68</i>	<i>0,67</i>	<i>0,61*</i>	<i>0,64*</i>

* Zachycen je počet uchazečů v 1. kole přijímacího řízení. Ve druhém kole přijímacího řízení se do čtyřletých gymnázií přihlásilo 1,5 tis. uchazečů v roce 2024 a 1,4 tis. uchazečů v roce 2025, přičemž v roce 2024 bylo přijato 0,8 tis. uchazečů a v roce 2025 pak 0,8 tis. uchazečů.

V další části této kapitoly se analýza zaměřuje na dva sledované ukazatele: podíl uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií a podíl uchazečů přijatých do jimi preferované školy v 1. kole přijímacích řízení v letech 2024 a 2025. Z grafu 55 jsou odvoditelné rozdíly mezi základními školami v míře přijetí jejich uchazečů do čtyřletých gymnázií i do nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky. Korelace mezi hodnotami odpovídajících si ukazatelů pro přijímací řízení v letech 2024 a 2025 je pozitivní, nicméně slabá, a nelze tedy hovořit o stabilním postavení jednotlivých škol.

GRAF 55 | Podíly škol podle kategorií daných ukazatelem podílu žáků školy, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií, respektive do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky

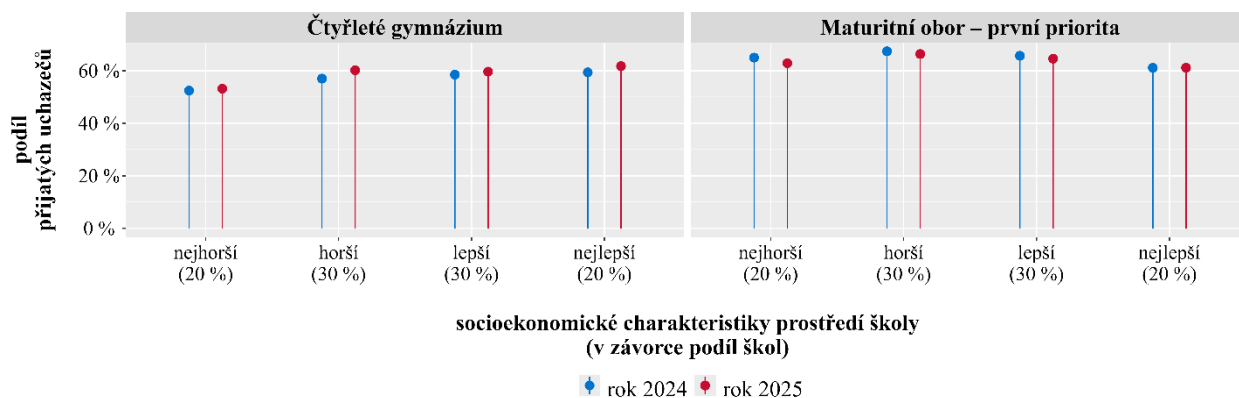

²⁴ CZVV (2023). *Jednotná přijímací zkouška 2023. Signální výsledky*. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. CZVV (2025). *Data a analýzy. Jednotná přijímací zkouška. Vizualizace dat*. [online]. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. MŠMT (2025). *Statistický informační systém Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Statistická ročenka školství*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

5.2.2 Vztah k vybraným charakteristikám školy

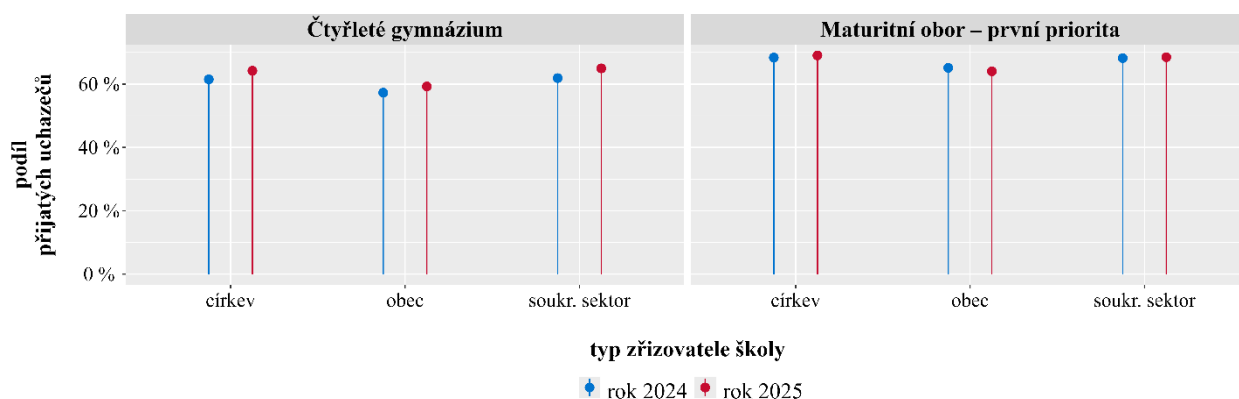
Také přijetí uchazečů do čtyřletých a kratších oborů vzdělání bylo posuzováno ve vztahu k dříve definovaným charakteristikám škol – socioekonomické charakteristiky prostředí školy, typ zřizovatele školy a velikost školy. Graf 56 ukazuje souvislost se socioekonomickými charakteristikami prostředí školy. Mezi vymezenými kategoriemi škol je možné zaznamenat poměrně malé rozdíly v přijetí uchazečů jak do čtyřletých gymnázií, tak do nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky. V případě čtyřletých gymnázií jsou o něco vyšší hodnoty charakteristické pro školy s lepšími socioekonomickými charakteristikami prostředí, v případě nejvíce preferovaných maturitních oborů pak pro školy s horšími socioekonomickými charakteristikami prostředí. Druhé uvedené zjištění může znamenat, že zatímco uchazeči ze socioekonomicky lépe situovaných škol se snaží dostat do středních škol s větším převisem poptávky (a tedy méně často uspívají), uchazeči z hůře socioekonomicky situovaných škol lépe odhadují šance na přijetí a v přijetí na preferovanou střední školu jsou úspěšnější.

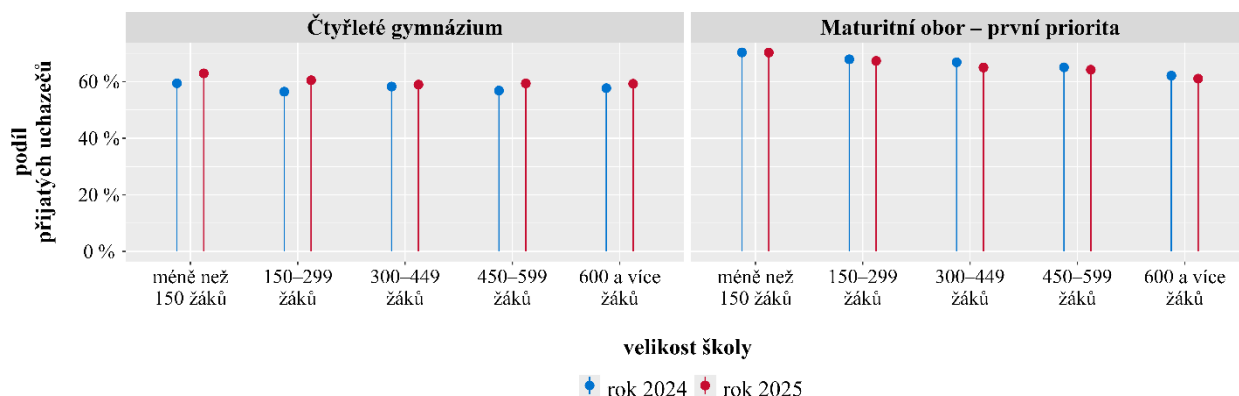
GRAF 56 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky, vzhledem k socioekonomickým charakteristikám prostředí školy

Z grafu 57 je patrné, že vyšší podíl uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií i do nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky je charakteristický pro školy neveřejných zřizovatelů, nižší podíl pak pro školy zřizované obcemi; i v tomto případě je však možné zaznamenat jen malé rozdíly v hodnotách tří vymezených typů zřizovatelů škol. Tento poznatek je relevantní také pro ukazatel velikosti školy, kdy o něco nižší hodnoty přijetí uchazečů do čtyřletých gymnázií i nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky lze pozorovat u kategorie větších škol (graf 63).

GRAF 57 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky, vzhledem k typu zřizovatele školy

GRAF 58 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky, vzhledem k velikosti školy

5.2.3 Vztah k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání podle kritériálního modelu Kvalitní škola

Pro posouzení vztahů mezi podílem uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií a nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky na jedné straně a kvalitou podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve školách na straně druhé byl zopakován metodický postup založený na kritériálním modelu Kvalitní škola České školní inspekce. Podíly přijatých uchazečů byly vypočítány souhrnně za 1. kola přijímacích řízení v letech 2024 a 2025.

Výsledky hodnocení pro kritéria šesti oblastí modelu Kvalitní škola poskytují obdobná zjištění, jako tomu bylo v případě přijetí uchazečů do osmiletých gymnázií (grafy 65 až 69 v příloze 1). Mezi třemi kategoriemi škol, které byly vymezeny podle dosažené úrovně jednotlivých kritérií, lze pozorovat jen malé rozdíly v přijetí uchazečů jak do čtyřletých gymnázií, tak do nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky. Tato skutečnost opětovně opodstatňuje úvahy o použití dalších metodických postupů, které kontrolují alespoň některé faktory ovlivňující přijetí uchazečů.

Tabulka 10 zachycuje hlavní zjištění regresního modelování, v němž byl zohledněn vliv dalších faktorů, jako je např. typ zřizovatele školy nebo socioekonomická úroveň okolí školy.²⁵ Primárně se ukazují slabé vztahy kritérií modelu Kvalitní škola vůči podílu uchazečů škol přijatých do čtyřletých gymnázií. V případě přijetí do nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky se ukazuje významný pozitivní vztah s výbornou úrovní kritérií, která se týkají externí spolupráce škol, utváření zdravého školního klimatu, kvality organizace výuky pedagogů a účinné podpory všem žákům s potřebou podpůrných opatření. Významný negativní vztah se pak týká horší než očekávané úrovně kritérií, která jsou především spojena s kvalitou strategického řízení školy, kvalifikovaností a profesionalitou pedagogů, poskytováním účinné podpory všem žákům s potřebou podpůrných opatření a kvalitou komunikace aktérů školy.

Relevanci uvedených zjištění potvrzuje i model v grafu 59, kdy ukazatel celkového fungování školy vykazuje významný pozitivní vztah s podílem uchazečů přijatých do nejvíce preferovaných maturitních oborů vzdělání v rámci 1. priority přihlášky, nikoli však s podílem uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií.

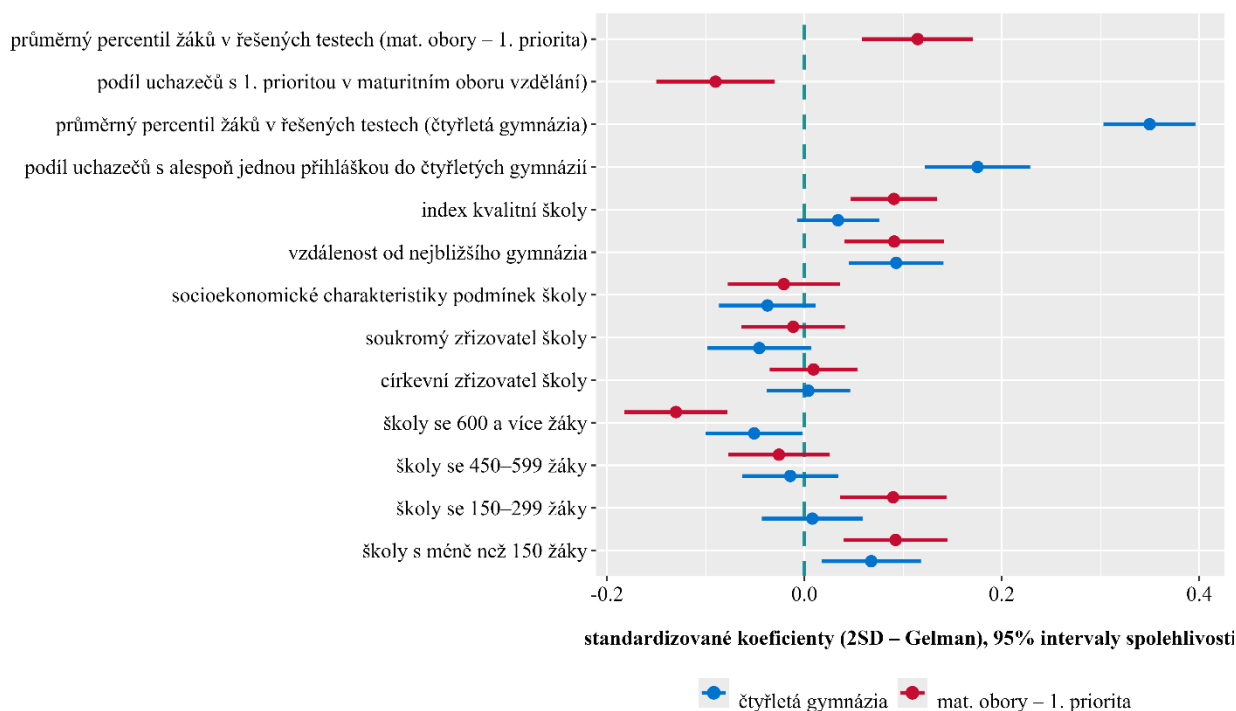
²⁵ Do modelování nebyly zařazeny školy s malým počtem uchazečů v přijímacím řízení do čtyřletých a kratších oborů vzdělání.

TABULKA 10 | Statistická významnost vysvětlujících proměnných odhadovaných regresních modelů, podíl uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlované proměnné, uvedena kritéria se statisticky významným vztahem

Kritérium	Podíl přijatých uchazečů – očekávaná úroveň jako referenční hodnota			
	Přijetí do čtyřletých gymnázií		Přijetí do maturitních oborů – 1. priorita	
	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria	Školy na horší než očekávané úrovni kritéria	Školy na výborné úrovni kritéria
Kritérium 1.2	významně nižší (**)	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 1.3	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (**)	nevýznamný
Kritérium 1.5	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (**)
Kritérium 2.1	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 2.2	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 2.3	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 3.1	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (***)	nevýznamný
Kritérium 3.3	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 3.5	nevýznamný	významně vyšší (*)	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 4.1	nevýznamný	nevýznamný	nevýznamný	významně vyšší (*)
Kritérium 4.2	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 4.3	nevýznamný	významně vyšší (*)	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 5.1	nevýznamný	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný
Kritérium 5.3	nevýznamný	významně nižší (*)	nevýznamný	nevýznamný
Kritérium 6.2	významně nižší (*)	nevýznamný	významně nižší (***)	významně vyšší (*)

Pozn.: (***) statisticky významná hodnota na 0,001 hladině významnosti; (**) statisticky významná hodnota na 0,01 hladině významnosti; (*) statisticky významná hodnota na 0,05 hladině významnosti

GRAF 59 | Standardizované regresní koeficienty vysvětlující proměnné a kontrolních proměnných odhadovaných regresních modelů, podíl uchazečů přijatých do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky (souhrnně za hodnocená přijímací řízení) jako vysvětlované proměnné

Pozn.: Referenčními kategoriemi jsou dále obec jako zřizovatel školy a plně organizované školy s 300–449 žáky.

Doporučení

6 DOPORUČENÍ

Doporučení pro základní školy

1. Systematicky zvyšovat vzdělávací aspirace všech žáků

- Věnovat specifickou pozornost žákům pocházejícím z méně podnětného socioekonomického prostředí a aktivně pracovat s jejich vzdělávacími ambicemi již od nižších ročníků.
- Poskytovat kvalitní kariérové poradenství, které představuje celé spektrum vzdělávacích možností – od osmiletých a čtyřletých gymnázií přes maturitní obory až po nematuritní obory s perspektivou dalšího vzdělávání.
- Podporovat žáky v realistickém posouzení jejich předpokladů a zájmů bez předsudků vůči jakémukoli typu vzdělávací cesty.

2. Zaměřit se na celkovou kvalitu fungování školy

Respektovat pozitivní vztah mezi celkovou kvalitou fungování základní školy a vzdělávacími ambicemi žáků, úspěšností uchazečů v testech přijímacího řízení a přijetím uchazečů na střední školy různých typů s následujícími oblastmi pro zlepšování:

Práce s výsledky žáků:

- Systematicky získávat informace o posunech výsledků každého žáka.
- Reagovat na výsledky vhodnými pedagogickými opatřeními.
- Motivovat žáky k dosahování dobrých výsledků.

Strategické řízení a koncepce školy:

- Jasně formulovat vizi a strategii rozvoje školy.
- Aktivně řídit, monitorovat a vyhodnocovat práci školy, přijímat účinná opatření na základě zjištění.

Kvalita výuky:

- Systematicky promýšlet a připravovat výuku v souladu s cíli vzdělávání.
- Využívat široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií.
- Individualizovat výuku podle potřeb žáků, vést žáky k odpovědnosti, samostatnosti a sebekontrolé.

Personální podmínky:

- Pečovat o kvalifikovanost a profesionalitu pedagogů.
- Podporovat profesní rozvoj učitelů.
- Vytvářet podmínky pro spolupráci pedagogů a vzájemnou podporu.

Školní klima a komunikace:

- Aktivně vytvářet zdravé školní klima.
- Pečovat o kvalitní vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání.
- Zajistit kvalitní komunikaci s žáky, rodiči i kolegy.

3. Využívat autoevaluaci a programy podpory

- Systematicky pracovat s informacemi o výsledcích žáků v přijímacích řízeních na střední školy různých typů.
- Využívat tyto informace v rámci autoevaluace pro identifikaci potřeb a příležitostí zlepšování celkové kvality fungování školy.

Doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

1. Systémově řešit problematiku sociálního znevýhodnění

Respektovat zjištění o silném negativním vztahu mezi socioekonomickými charakteristikami prostředí školy a volbou nematuritních oborů vzdělání.

Konkrétní opatření:

- Podporovat programy zaměřené na zvyšování vzdělávacích aspirací žáků ze znevýhodněného prostředí.
- Posílit kariérové poradenství na základních školách již od nižších ročníků.
- Zajistit, aby kariérové poradenství objektivně prezentovalo všechny vzdělávací cesty – od gymnázií přes maturitní obory až po kvalitní nematuritní obory s perspektivou dalšího vzdělávání.
- Věnovat pozornost faktorům a souvislostem spojeným se vzdělávacími ambicemi žáků, s úspěšností uchazečů v testech přijímacího řízení i s přijetím uchazečů na střední školy.

2. Komplexně podporovat kvalitu škol

- Respektovat významný pozitivní vztah mezi celkovou kvalitou fungování základní školy na jedné straně a vzdělávacími ambicemi žáků, úspěšností uchazečů v testech přijímacího řízení a přijetím uchazečů na střední školy na straně druhé.
- Podporovat zapojení škol, jejichž podmínky, průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny na horší než očekávané úrovni, do komplexně nastaveného programu podpory KOMPAS, který je realizovaný ve spolupráci České školní inspekce, Národního pedagogického institutu a ministerstva.

3. Zkvalitňovat přijímací řízení

- V rámci diskusí o přijímacím řízení na střední školy důsledně zohledňovat datově podložená zjištění a komplexnost problematiky.
- Diskutovat vztahy mezi podobou přijímací zkoušky na střední školy na jedné straně a průběhem vzdělávání na středních školách na straně druhé (např. role samotné střední školy při výběru žáků vzhledem k jejich motivaci pro daný obor, obsahové zaměření zkoušky).

Doporučení pro zřizovatele

1. Podporovat kvalitu všech typů škol a oborů

- Věnovat vysokou pozornost kvalitě zřizovaných škol a oborů vzdělání s relativně horšími vzdělávacími výsledky žáků.
- Zaměřit se na identifikaci možných příčin nežádoucího stavu.
- Případně přijímat opatření v rámci sítě zřizovaných středních škol.

2. Podporovat školy v autoevaluaci a rozvoji

- Podporovat zřizované školy v sebehodnocení a při přijímání následných odůvodněných opatření.
- Při hodnocení škol provázat vlastní hlediska s výstupy z inspekční činnosti ČŠI, s kritérii Kvalitní školy a se zjištěními tematických zpráv.
- Podporovat spolupráci a sdílení dobré praxe škol.

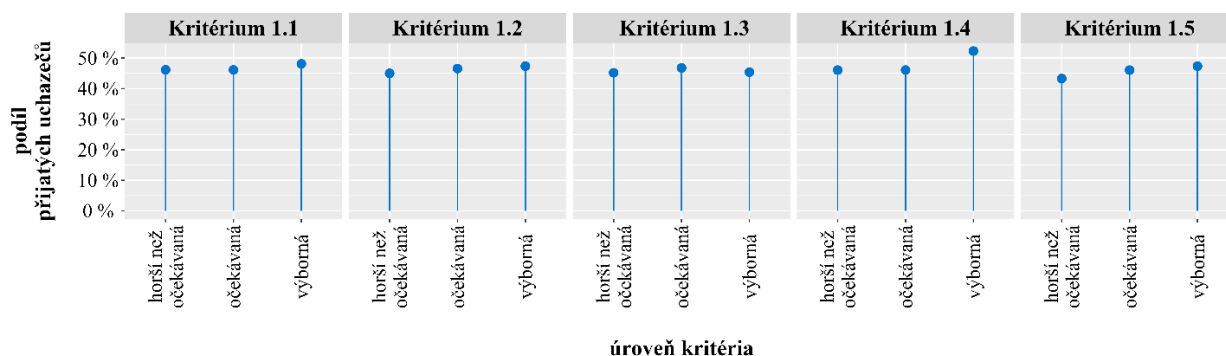

Příloha

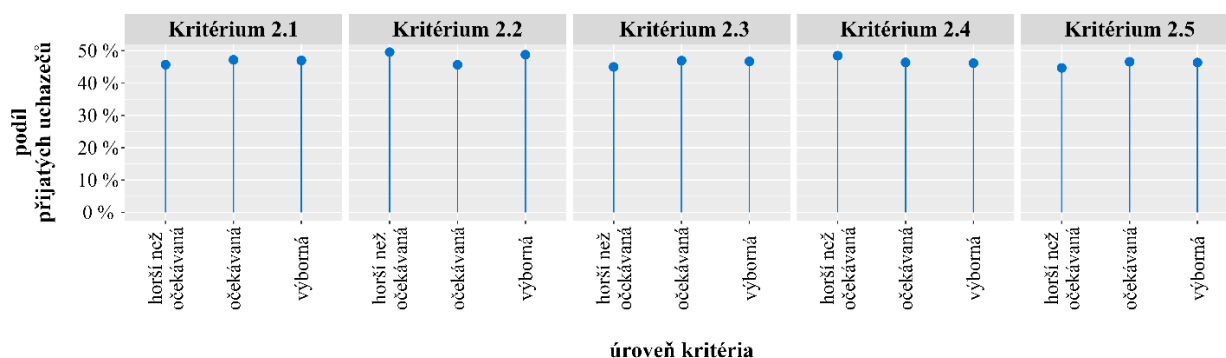
PŘÍLOHA 1 | Doplnující grafy

GRAF 60 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem ke kritériím oblasti 1 „Koncepte a rámec školy“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

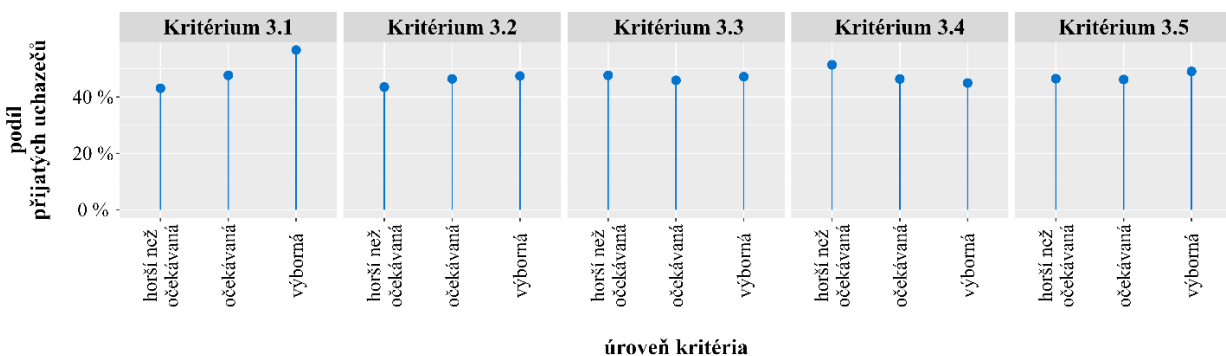
Pozn.: Kritérium 1.1 – Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Kritérium 1.2 – Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritérium 1.3 – Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy. Kritérium 1.5 – Škola spolupracuje s vnějšími partnery.

GRAF 61 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem ke kritériím oblasti 2 „Pedagogické vedení školy“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

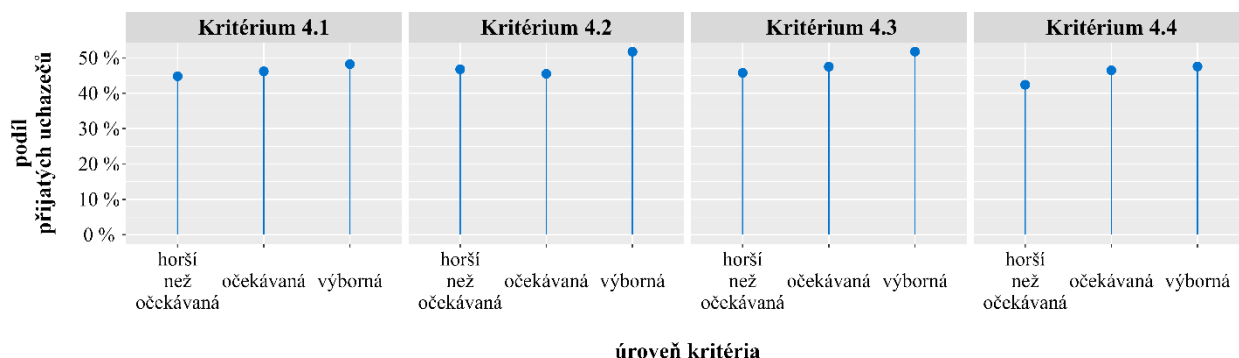
Pozn.: Kritérium 2.1 – Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Kritérium 2.2 – Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Kritérium 2.3 – Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Kritérium 2.4 – Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

GRAF 62 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem ke kritériím oblasti 3 „Pedagogický sbor“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

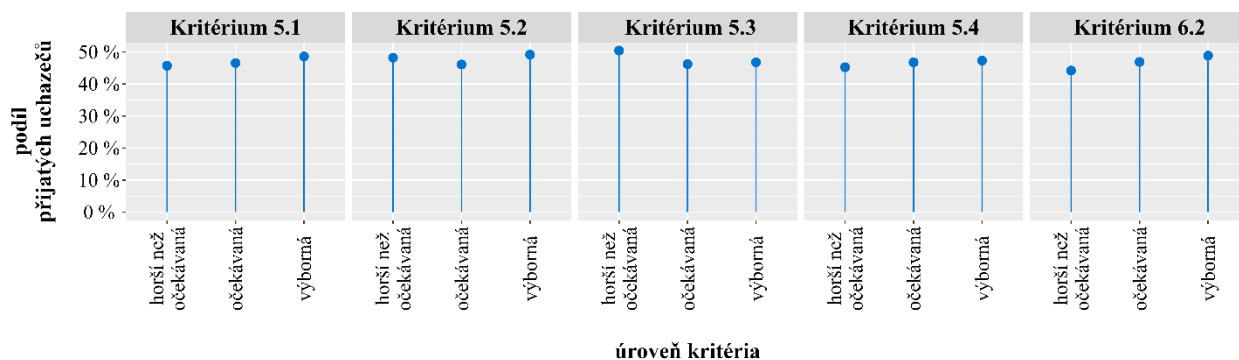
Pozn.: Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikováni a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Kritérium 3.4 – Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.

GRAF 63 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem ke kritériím oblasti 4 „Výuka“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

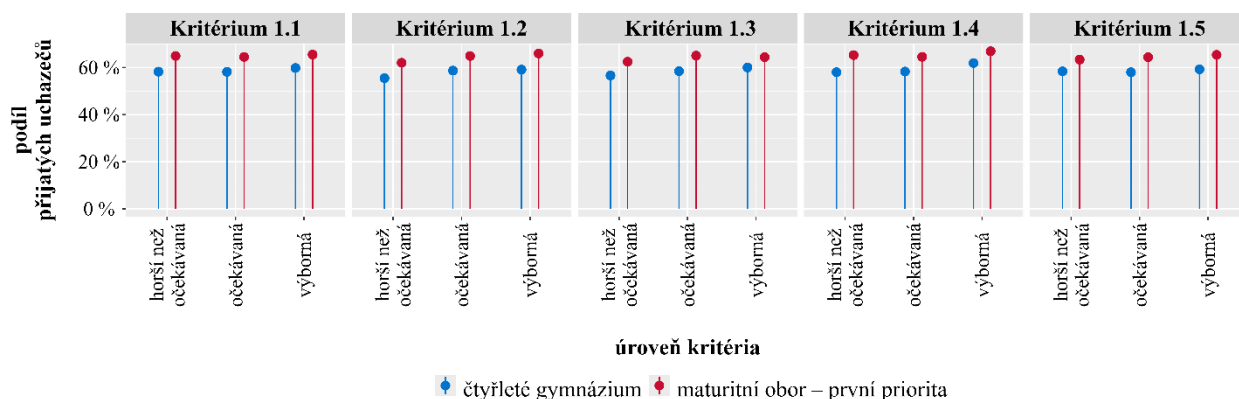
Pozn.: Kritérium 4.1 – Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojoovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Kritérium 4.2 – Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Kritérium 4.3 – Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Kritérium 4.4 – Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

GRAF 64 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do osmiletých gymnázií, vzhledem ke kritériím oblasti 5 „Vzdělávací výsledky žáků“ a kritériu 6.2 oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

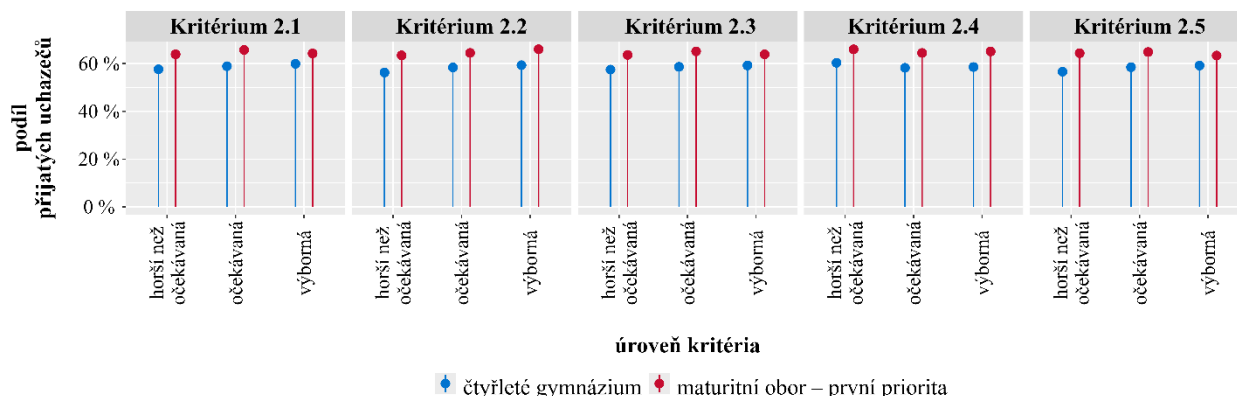
Pozn.: Kritérium 5.1 – Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Kritérium 5.2 – Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Kritérium 5.3 – Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty. Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání. Kritérium 6.2 – Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

GRAF 65 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky, vzhledem ke kritériím oblasti 1 „Koncepce a rámec školy“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

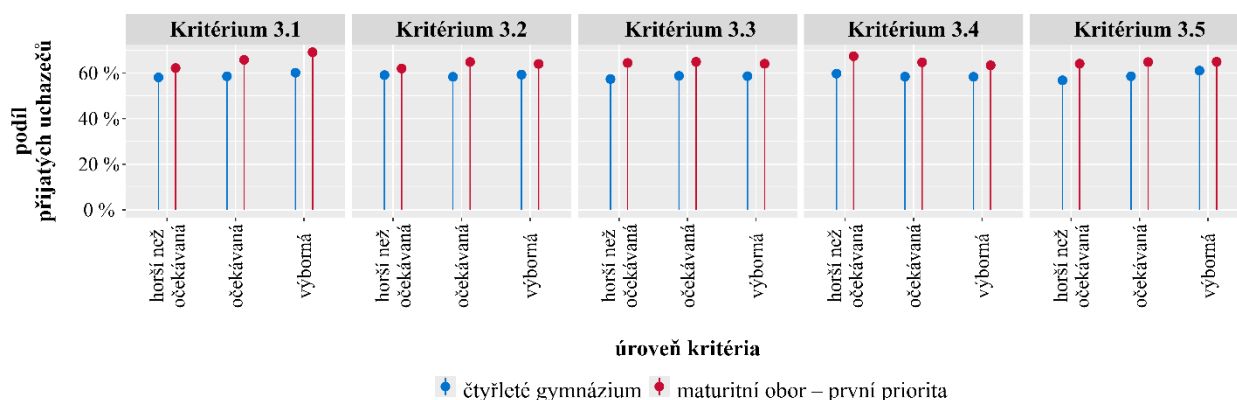
Pozn.: Kritérium 1.1 – Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Kritérium 1.2 – Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Kritérium 1.3 – Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy. Kritérium 1.4 – Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy. Kritérium 1.5 – Škola spolupracuje s vnějšími partnery.

GRAF 66 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky vzhledem ke kritériím oblasti 2 „Pedagogické vedení školy“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

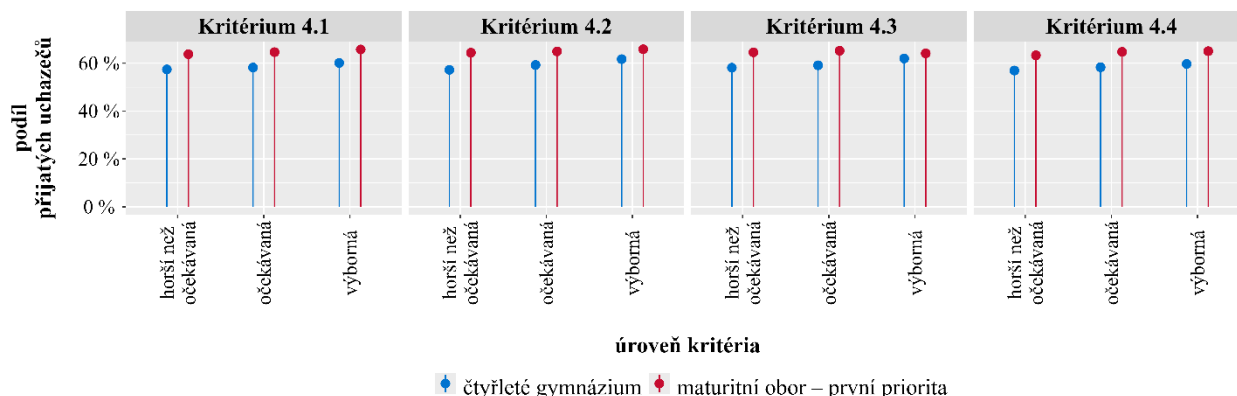
Pozn.: Kritérium 2.1 – Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. Kritérium 2.2 – Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Kritérium 2.3 – Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy. Kritérium 2.4 – Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání. Kritérium 2.5 – Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.

GRAF 67 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky vzhledem ke kritériím oblasti 3 „Pedagogický sbor“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

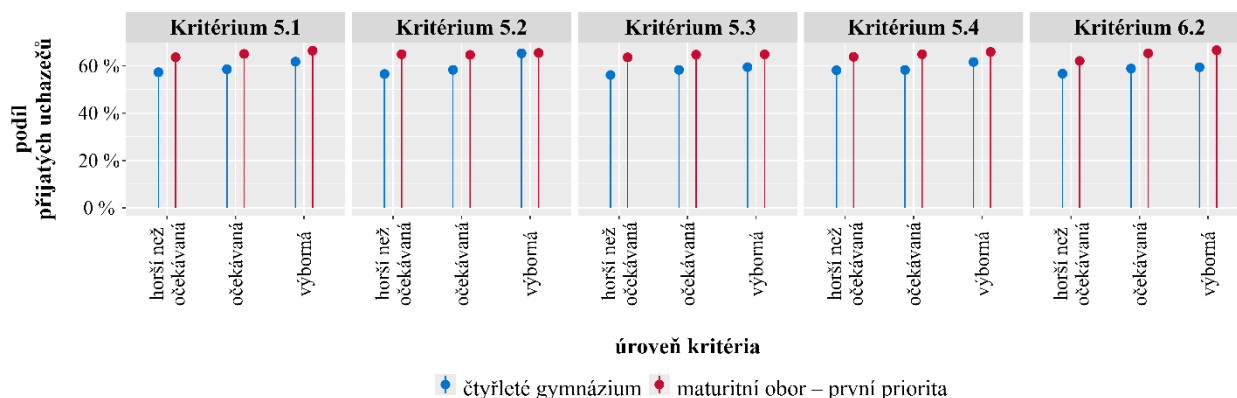
Pozn.: Kritérium 3.1 – Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikováni a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Kritérium 3.2 – Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. Kritérium 3.3 – Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Kritérium 3.4 – Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Kritérium 3.5 – Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.

GRAF 68 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky vzhledem ke kritériím oblasti 4 „Výuka“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

Pozn.: Kritérium 4.1 – Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků. Kritérium 4.2 – Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Kritérium 4.3 – Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků. Kritérium 4.4 – Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.

GRAF 69 | Podíl uchazečů, kteří byli v 1. kole přijímacích řízení přijati do čtyřletých gymnázií a do nejvíce preferovaného maturitního oboru vzdělání v rámci 1. priority přihlášky, vzhledem ke kritériím oblasti 5 „Vzdělávací výsledky žáků“ a kritériu 6.2 oblasti 6 „Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)“, souhrnně za přijímací řízení v letech 2024 a 2025

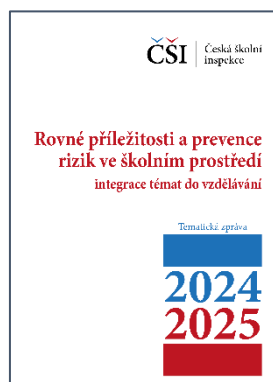
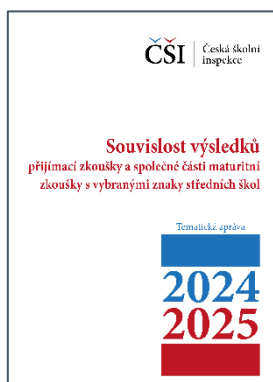
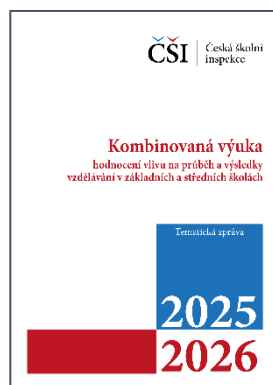
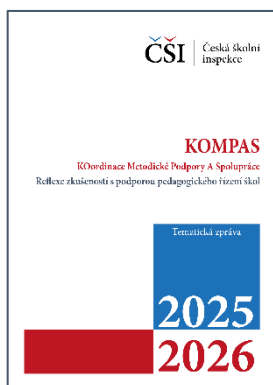

Pozn.: Kritérium 5.1 – Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Kritérium 5.2 – Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Kritérium 5.3 – Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty. Kritérium 5.4 – Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání. Kritérium 6.2 – Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.

PŘÍLOHA 2 | Analýzy a publikace České školní inspekce

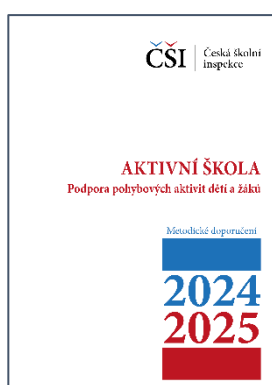
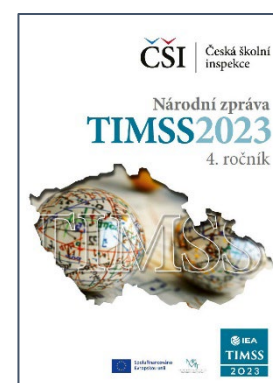
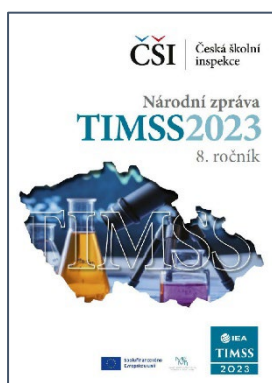
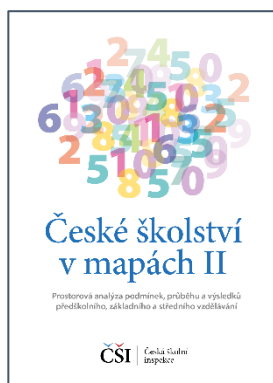
Tematické zprávy

Tematické zprávy nabízejí pohled na kvalitu a efektivitu vzdělávání ve vybraných tématech, která jsou předmětem sledování a hodnocení ze strany České školní inspekce. Také tyto výstupy poskytují zcela zásadní soubor zjištění, dat, závěrů a doporučení využitelných při přijímání opatření směrem k podpoře vzdělávání v České republice.

Další výstupy

Česká školní inspekce připravuje a zveřejňuje také další výstupy analytického či metodického charakteru, z nichž některé jsou využitelné i přímo jednotlivými školami a školskými zařízeními.

Výroční zprávy

Výroční zprávy České školní inspekce každoročně poskytují komplexní výpověď o kvalitě a efektivitě vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky za příslušný školní rok a jsou důležitým zdrojem informací pro řízení vzdělávání a nastavování podpory pro školy a školská zařízení.

Sledujte výstupy České školní inspekce na Facebooku, platformě X a YouTube

ANALÝZY | DATA | PUBLIKACE

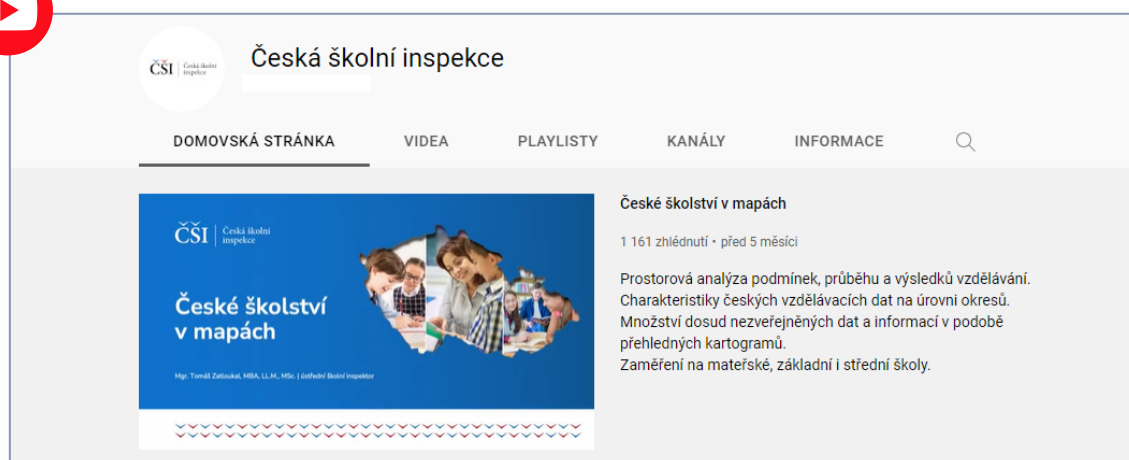
ČSI Česká školní inspekce

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace

@CSInspekce

Česká školní inspekce je správním úřadem ČR provádějícím hodnocení a kontrolu kvality a efektivitu vzdělávání.

Informační a metodické weby

www.csicr.cz

Česká školní
inspekce

KARIÉRA | VEŘEJNÉ ZAKÁZKY | OTEVŘENÝ ÚŘAD | INFORMAČNÍ SYSTÉMY | KONTAKTY

Základní
informace

Registr
inspekčních
zpráv

Dokumenty

Metodický
portál

Vzdělávání
v datech

Aktuality

VÍCE >>>

VÍCE >>>

VÍCE >>>

www.kvalitniskola.cz

Česká školní
inspekce

Vlastní
hodnocení

Nástroje
pro vlastní
hodnocení

Kritéria
hodnocení

Externí
hodnocení

Náměty a
inspirace

VÍCE >>>

VÍCE >>>

VÍCE >>>

www.csicr.cz